

II

(Незаконодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 651/2014 НА КОМИСИЯТА

от 17 юни 2014 година

за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 108, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 994/98 на Съвета от 7 май 1998 г. по прилагането на членове 92 и 93 от Договора за създаване на Европейската общност към някои категории хоризонтална държавна помощ⁽¹⁾, и по-специално член 1, параграф 1, букви а) и б) от него,

след консултации с Консултативния комитет по държавните помощи,

като има предвид, че:

- (1) Финансирането от държавата, което отговаря на критериите по член 107, параграф 1 от Договора, представлява държавна помощ и Европейската комисия трябва да бъде уведомена за него в съответствие с член 108, параграф 3 от Договора. Независимо от това, в съответствие с член 109 от Договора Съветът може да определи някои категории помощи, които са освободени от това задължение за уведомяване. В съответствие с член 108, параграф 4 от Договора Комисията може да приема регламенти относно тези категории държавни помощи. С Регламент (ЕО) № 994/98 на Комисията се предоставят правомощия да обяви в съответствие с член 109 от Договора, че при определени условия следните категории могат да бъдат освободени от задължението за уведомяване: помощи за малки и средни предприятия (МСП), помощи за научноизследователска и развойна дейност, помощи за опазване на околната среда, помощи за трудова заетост и обучение и помощи, отговарящи на картата за предоставяне на регионални помощи, одобрена от Комисията за всяка държава членка. Въз основа на това Комисията прие Регламент (ЕО) № 800/2008⁽²⁾. Първоначално Регламент (ЕО) № 800/2008 трябваше да се прилага до 31 декември 2013 г., но този срок на прилагане беше удължен с Регламент (ЕС) № 1224/2013 на Комисията от 29 ноември 2013 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 800/2008 по отношение на периода на неговото прилагане⁽³⁾ и понастоящем изтича на 30 юни 2014 г. На 22 юли 2013 г. Регламент (ЕО) № 994/98 беше изменен с Регламент (ЕС) № 733/2013 на Съвета от 22 юли 2013 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 994/98 по прилагането на членове 92 и 93 от Договора за създаване на Европейската общност към някои категории хоризонтална държавна помощ⁽⁴⁾, като на Комисията бяха дадени правомощия да разшири обхвата на груповото освобождаване с нови категории помощи, за които могат да бъдат определени ясни условия за съвместимост. Тези нови категории групово освободени помощи включват: помощи за отстраняване на щети, причинени от някои природни бедствия, социални помощи за транспорт за живеещите в отдалечени региони, помощи за ширококолентови инфраструктури, помощи за иновации, помощи за култура и опазване на културното наследство, помощи за спортни инфраструктури и многофункционални инфраструктури за отдих. Ако придобие достатъчно допълнителен практически опит, който да ѝ позволи да изготви оперативни критерии за освобождаване, гарантиращи предварителната съвместимост

⁽¹⁾ ОВ L 142, 14.5.1998 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 214, 9.8.2008 г., стр. 3.

⁽³⁾ ОВ L 320, 30.11.2013 г., стр. 22.

⁽⁴⁾ ОВ L 204, 31.7.2013 г., стр. 11.

на други категории помощи, Комисията ще преразгледа приложното поле на настоящия регламент с цел да включи някои видове помощи в тези области. По-специално, Комисията възнамерява да разработи критерии за пристанищните и летищните инфраструктури до декември 2015 г.

- (2) Със своето Съобщение относно модернизирването на държавната помощ на ЕС (МДП) ⁽¹⁾ Комисията започна по-широк преглед на правилата за държавната помощ. Основните цели на това модернизиране са: i) постигането на устойчив, интелигентен и приобщаващ растеж в рамките на конкурентен вътрешен пазар, като същевременно се допринася за усилията на държавите членки за по-ефективно използване на публичните финанси; ii) съсредоточаването на предварителния контрол на Комисията на мерките за помощ върху случаите с най-голямо въздействие върху вътрешния пазар и същевременно укрепването на сътрудничеството между държавите членки в правилата за държавните помощи; и iii) опростяването на правилата и ускоряването на вземането на по-добре информирани и по-стабилни решения въз основа на ясна икономическа обосновка, общ подход и ясни задължения. Прегледът на Регламент (ЕО) № 800/2008 представлява централен елемент от МДП.
- (3) С настоящия регламент се цели да бъдат определени по-добре приоритетите на дейностите по правоприлагането в областта на държавните помощи и да бъде постигнато по-голямо опростяване. Той има за цел също така да доведе до по-голяма прозрачност, по-ефективно оценяване и контрол на спазването на правилата за държавните помощи на национално равнище и на равнище Европейски съюз, като в същото време се съхраняват институционалните компетенции на Комисията и държавите членки. В съответствие с принципа на пропорционалност настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.
- (4) Опитът на Комисията в прилагането на Регламент (ЕО) № 800/2008 ѝ даде възможност да определи по-добре условията, при които някои категории помощи могат да бъдат считани за съвместими с вътрешния пазар, и да разшири обхвата на груповото освобождаване. Освен това този опит показва нуждата от подобряване на прозрачността и засилване на контрола и от подходящо оценяване на особено широкомащабни схеми с оглед на тяхното въздействие върху конкуренцията на вътрешния пазар.
- (5) Общите условия за прилагане на настоящия регламент следва да бъдат определени въз основа на набор от общи принципи, с които да се гарантира, че помощите обслужват цел от общ интерес, имат ясен стимулиращ ефект, са уместни и пропорционални, предоставят се при пълна прозрачност, подлежат на контролен механизъм и на редовна оценка и не се отразяват неблагоприятно на условията за търговия до степен, която противоречи на общия интерес.
- (6) Помощите, които отговарят на всички условия, определени в настоящия регламент, а именно на общите условия и на специалните условия за отделните категории помощи, следва да бъдат освободени от задължението за уведомяване, установено в член 108, параграф 3 от Договора.
- (7) За държавните помощи по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора, които не попадат в приложното поле на настоящия регламент, следва да продължи да се прилага задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора. Настоящият регламент не засяга възможността държавите членки да уведомяват за помощи, чиито цели съответстват на целите, поставени в настоящия регламент.
- (8) С оглед на по-голямото потенциално въздействие на големите схеми върху търговията и конкуренцията, схемите за помощ, чиито среден годишен бюджет за държавни помощи надхвърля праг, основащ се на абсолютна стойност, по-принцип би следвало да подлежат на оценка на държавната помощ. С оценката следва да се провери дали хипотезите и условията, върху които се основава съвместимостта на схемата, са се осъществили, и каква е резултатността на мярката за помощ с оглед на нейните общи и конкретни цели. Тя следва също така да предоставя ориентираща информация по отношение на въздействието на схемата върху конкуренцията и търговията. С цел гарантирането на равно третиране оценката на държавната помощ следва да се извърши въз основа на план за оценка, одобрен от Комисията. Въпреки че обикновено този план следва да бъде изготвен към момента на изготвянето на схемата и одобрен същевременно, за да позволи привеждането на схемата в действие, това не е възможно във всички случаи. Затова, за да не се забави влизането в сила на тези схеми, настоящият регламент ще се прилага за тях за максимален период от шест месеца. След одобрението на плана за оценка Комисията може да реши да удължи този период. За тази цел Комисията следва да бъде уведомена за плана за оценка в срок до 20 работни дни след влизане в сила на схемата. Освен това в изключителни случаи Комисията може да реши, че поради особеностите на случая оценка не е необходима. Комисията следва да получи от държавата членка необходимата информация, за да може да разгледа плана за оценка и да поиска същевременно допълнителна информация, за да даде възможност на държавата членка да попълни липсващите елементи, което ще позволи на Комисията да вземе решение. Тъй като този процес е нов, Комисията ще предостави в отделен документ подробни насоки относно процедурата, която ще се прилага през шестмесечния период за одобряване на плана за оценка, и съответните формуляри, чрез които трябва

⁽¹⁾ COM(2012) 209, 8.5.2012 г.

да се предават плановете за оценка. Измененията на схеми, които подлежат на оценка и които не представляват изменения, които не могат да повлияят на съвместимостта на схемите за помощ по смисъла на настоящия регламент или не могат съществено да повлияят на съдържанието на одобрения план за оценка, следва да се оценяват предвид резултата от тази оценка и да бъдат изключени от приложното поле на настоящия регламент. Следва да се счита, че по принцип измененията с чисто формален или административен характер и измененията, извършени в рамките на мерки, които са съфинансирани от ЕС, не влияят съществено на съдържанието на одобрения план за оценка.

- (9) Настоящият регламент следва да не се прилага за помощи, обвързани с условието да се използват местни за сметка на вносни продукти, както и за помощи за дейности, свързани с износ. В частност той следва да не се прилага за помощи за финансиране на изграждането и функционирането на дистрибуторска мрежа в други страни. Помощите за покриване на разходи за участие в търговски панаири или за проучвания или консултантски услуги, необходими за пускането на нов или на вече съществуващ продукт на нов пазар в друга държава членка или в трета държава, обикновено не представляват помощи за дейности, свързани с износ.
- (10) Настоящият регламент следва да се прилага по принцип в повечето сектори на икономиката. Въпреки това в някои сектори, като например в сектора на рибарството и аквакултурите и в сектора на първичното селскостопанско производство, неговото приложно поле следва да бъде ограничено с оглед на прилагащите се в тях специални правила.
- (11) Настоящият регламент следва да се прилага по отношение на преработката и продажбата на селскостопански продукти, стига да са спазени някои условия. За целите на настоящия регламент за преработка и продажба не следва да се считат дейностите, осъществявани на място в земеделското стопанство по приготвяне на продукта за неговата първа продажба, първата продажба от първичния производител на прекупвачи или преработватели и всички дейности, свързани с подготовката на продукта за първа продажба.
- (12) Настоящият регламент не следва да се прилага за помощи, които имат за цел да улеснят закриването на неконкурентоспособни въглищни мини, което попада в приложното поле на Решение на Съвета от 10 декември 2010 г. относно държавната помощ за улесняване на закриването на неконкурентоспособни въглищни мини ⁽¹⁾. Настоящият регламент следва да се прилага за други видове помощи в сектора на въгледобива с изключение на регионалните помощи.
- (13) Комисията следва да гарантира, че разрешената помощ не се отразява неблагоприятно на условията за търговия до степен, която противоречи на общия интерес. Следователно помощите в полза на бенефициери, които са обект на неизпълнено разпореждане за възстановяване в резултат на предходно решение на Комисията, с което дадена помощ се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар, следва да бъдат изключени от приложното поле на настоящия регламент, с изключение на схемите за помощ за отстраняване на щети, причинени от някои природни бедствия.
- (14) Помощите, предоставени на предприятия в затруднено положение, следва да бъдат изключени от приложното поле на настоящия регламент, тъй като те следва да бъдат оценявани съгласно Насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднено положение от 1 октомври 2004 г. ⁽²⁾, чийто срок на прилагане беше удължен със Съобщение на Комисията относно удължаване на прилагането на насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение от 1 октомври 2004 г. ⁽³⁾, или съгласно последващите ги насоки, за да се предотврати тяхното заобикаляне, с изключение на схемите за помощ за отстраняване на щети, причинени от някои природни бедствия. За да се осигури правна сигурност, е целесъобразно да бъдат определени ясни критерии, които не изискват оценка на всички особености на положението на дадено предприятие, за да се установи дали то може да се счита за предприятие в затруднено положение за целите на настоящия регламент.
- (15) Прилагането на правилата за държавните помощи зависи до голяма степен от сътрудничеството на държавите членки. Затова държавите членки следва да предприемат всички необходими мерки, за да гарантират спазването на настоящия регламент, включително съответствието на индивидуалните помощи, предоставени в рамките на групово освободени схеми.
- (16) Поради свързания с тях голям риск от нарушаване на условията за търговия, помощите с голям размер, предоставени поотделно или кумулативно, подлежат на задължението за уведомяване и на оценка от страна на Комисията. Поради това за всяка категория помощи, попадаща в приложното поле на настоящия регламент, следва да се

⁽¹⁾ OВ L 336, 21.12.2010 г., стр. 24.

⁽²⁾ OВ C 244, 1.10.2004 г., стр. 2.

⁽³⁾ OВ C 296, 2.10.2012 г., стр. 3.

определят прагове на равнища, при които се вземат предвид категорията на съответната помощ и нейното предпологаемо въздействие върху условията за търговия. За всички помощи, предоставени над тези прагове, следва да продължи да се прилага задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора. Не се разрешава заобикаляне на праговете, определени в настоящия регламент, посредством изкуствено разделяне на схеми или проекти за помощ на няколко схеми или проекта за помощ с подобни характеристики, цели или бенефициери.

- (17) За да се гарантират прозрачността, равното третиране и ефективният контрол, настоящият регламент следва да се прилага само по отношение на помощи, за които е възможно предварително да се изчисли с точност brutният еквивалент на безвъзмездна помощ, без да се налага извършването на оценка на риска („прозрачни помощи“). За някои специфични инструменти за помощ, като например заеми, гаранции, данъчни мерки, мерки за рисковото финансиране, и по-специално възстановяеми аванси, в настоящия регламент следва да се определят условията, при които те могат да се разглеждат като прозрачни. Вливането на капитал не следва да се счита за прозрачна помощ, без да се засягат някои специфични условия относно рисковото финансиране и помощите за стартиращи предприятия. Помощите под формата на гаранции следва да се считат за прозрачни, ако brutният еквивалент на безвъзмездна помощ е изчислен въз основа на годишните минимални премии, определени за съответния вид предприятие. За малките и средните предприятия (МСП) в Известието на Комисията за прилагане на членове 87 и 88 от Договора за ЕО по отношение на държавна помощ под формата на гаранции ⁽¹⁾ са посочени равнища на годишни премии, над които държавните гаранции не се разглеждат като помощи.
- (18) За да се гарантира, че помощта е необходима и представлява стимул за по-нататъшното развитие на дейности и проекти, помощите за дейности, които бенефициерът би предприел при всички случаи дори и без помощта, не следва да бъдат включени в обхвата на настоящия регламент. Помощите следва да се освобождават от задължението за уведомяване по смисъла на настоящия регламент само в случаите, когато работата по подпомаганя проект или дейност е започнала, след като бенефициерът е подал писмено заявление за помощ.
- (19) Що се отнася до помощите *ad hoc*, обхванати от настоящия регламент, които се предоставят на бенефициер, който е голямо предприятие, държавата членка следва да гарантира, че освен че изпълнява условията, свързани със стимулиращия ефект, които се прилагат за бенефициери, които са МСП, бенефициерът в свой вътрешен документ е анализирал жизнеспособността на подпомаганя проект или подпомаганата дейност с помощта и без нея. Държавата членка следва да провери дали този вътрешен документ потвърждава наличието на съществено нарастване на обхвата на проекта или дейността, съществено увеличение на общата сума, изразходвана от бенефициера за подпомаганя проект или подпомаганата дейност, или съществено ускорение в изпълнението на съответния проект или съответната дейност. Счита се, че регионалните помощи имат стимулиращ ефект, ако инвестиционният проект не би бил осъществен в съответния подпомаган регион без помощта.
- (20) Автоматичните схеми за помощ под формата на данъчни предимства следва и в бъдеще да подлежат на специално условие за стимулиращ ефект с оглед на факта, че този вид помощи се предоставя в съответствие с процедури, които се различават от процедурите за други категории помощи. Тези схеми следва да са били приети преди започване на работите по подпомаганя проект или подпомаганата дейност. Това условие обаче не следва да се прилага в случай на последващи фискални схеми, при условие че дейността вече е била включена в предходните фискални схеми под формата на данъчни предимства. За оценката на стимулиращия ефект на тези схеми от решаващо значение е моментът, в който данъчната мярка е била включена за първи път в оригиналната схема, която впоследствие е заменена с последващата схема.
- (21) Що се отнася до регионалните оперативни помощи, регионалните помощи за градско развитие, помощите за МСП за достъп до финансиране, помощите за наемане на работещи в неравностойно положение, помощите за наемане на работещи с увреждания, помощите за компенсиране на допълнителните разходи, свързани с наемането на работещи с увреждания, помощите под формата на намаления на данъците за околната среда, помощите за отстраняване на щети, причинени от някои природни бедствия, социалните помощи за транспорт за живеещите в отдалечени региони и помощите за култура и опазване на културното наследство, изискването за наличие на стимулиращ ефект не се прилага или се предполага, че е изпълнено, ако са изпълнени специфичните условия, предвидени за тези категории помощи в настоящия регламент.
- (22) За да се гарантира, че помощта е пропорционална и ограничена до необходимия размер, при възможност, максималните размери на помощта следва да бъдат изразени като интензитети на помощта по отношение на съвкупност от допустими разходи. В случаите, в които максималният интензитет на помощта не може да се определи, защото не могат да бъдат установени допустимите разходи, или за да бъдат предоставени по-прости инструменти за по-малки суми, следва да се определят номинални максимални интензитети на помощта, за да се осигури пропорционалността на мерките за помощ. Предвид опита на Комисията интензитетът на помощта и праговете за размера на помощта следва да бъдат определени на равнища, при които се постига възможно най-малко нарушаване на конкуренцията в подпомаганя сектор и в същото време по подходящ начин се разрешава проблемът, свързан с пазарната неефективност или със сближаването. По отношение на регионалните инвестиционни помощи интензитетът на помощта следва да съответства на стойностите за интензитета на помощта, допустими съгласно картите на регионалните помощи.

⁽¹⁾ ОВ С 155, 20.6.2008 г., стр. 10.

- (23) При изчисляването на интензитета на помощта се включват само допустимите разходи. По смисъла на регламента от задължението за уведомяване не следва да бъдат освободени помощи, надхвърлящи съответния интензитет на помощта в резултат на включването на недопустими разходи. Определянето на допустимите разходи следва да бъде подкрепено с ясни, конкретни и актуални документни доказателства. Всички използвани данни следва да бъдат събрани преди приспадането на данъци или други такси. Помощи, предоставяни на няколко части, следва да се сконтират към тяхната стойност към момента на предоставянето им. Допустимите разходи следва също да бъдат сконтирани до тяхната стойност към момента на предоставянето на помощта. Лихвеният процент, който се използва за изчисляване на размера на помощта за помощи, които не са под формата на безвъзмездни средства, следва да бъде сконтовият процент и съответно референтният процент към датата на предоставяне на помощта, както е посочено в Съобщението на Комисията относно преразглеждането на метода за определяне на референтните и сконтовите лихвени проценти ⁽¹⁾. Когато помощта е предоставена чрез данъчни предимства, сконтирането на отделните траншове помощ следва да се извърши въз основа на сконтовите проценти, приложими към различните дати, на които влизат в сила данъчните предимства. Използването на помощи под формата на възстановяеми аванси следва да бъде насърчавано, тъй като тези инструменти за споделяне на риска благоприятстват засилването на стимулиращия ефект на помощта. Следователно е целесъобразно да се въведе правилото, че когато помощта е предоставена под формата на възстановяеми аванси, приложимите интензитети на помощта, определени в настоящия регламент, могат да бъдат увеличени, с изключение на регионалните помощи, тъй като те могат да бъдат предмет на освобождаване само ако съответстват на одобрените карти.
- (24) В случай на данъчни предимства върху бъдещи данъци приложимият сконтов процент и точният размер на траншовете помощ може да не са предварително известни. В такива случаи държавите членки следва предварително да определят лимит на сконтираната стойност на помощта в съответствие с приложимия интензитет на помощта. Впоследствие, когато размерът на транша от помощта стане известен на определена дата, сконтирането може да се извърши въз основа на сконтовия процент, приложим към тази дата. Сконтираната стойност на всеки транш от помощта следва да се приспадне от общия размер на лимита (лимитирания размер).
- (25) За да се установи дали са спазени праговете за уведомяване и максималните интензитети на помощ, определени в настоящия регламент, следва да се вземе предвид общата сума на мерките за държавна помощ за подпомаганата дейност или подпомагания проект. Освен това в настоящия регламент следва да бъдат посочени обстоятелствата, при които е разрешено натрупване на различните категории помощи. Помощите, освободени от задължението за уведомяване в съответствие с настоящия регламент, и всички други съвместими помощи, освободени в съответствие с друг регламент или одобрени от Комисията, могат да се натрупват доколкото тези мерки са свързани с различни установими допустими разходи. Когато различни източници на помощ са свързани със същите напълно или частично съпадащи установими допустими разходи, натрупване следва да бъде разрешено до най-високия интензитет или размер на помощта, приложими за тази помощ съгласно настоящия регламент. Настоящият регламент следва да съдържа също така специални правила за натрупване на мерки за помощ с установими допустими разходи и без установими допустими разходи, натрупване с помощ *de minimis* и с помощ в полза на работещи с увреждания. Често пъти помощите *de minimis* не се предоставят или не са свързани със специфични установими допустими разходи. В такъв случай следва да е възможно помощите *de minimis* да се натрупват свободно с държавни помощи, освободени от задължението за уведомяване по силата на настоящия регламент. Въпреки това, когато помощите *de minimis* са предоставени в подкрепа на същите установими допустими разходи като държавните помощи, освободени от задължението за уведомяване по силата на настоящия регламент, те следва да могат да се натрупват само до максималния интензитет на помощта, както е посочен в глава III от настоящия регламент.
- (26) Финансирането от Съюза, управлявано централно от институциите, агенциите, съвместните предприятия или други органи на Съюза, което не е пряко или косвено под контрола на държавите членки, не представлява държавна помощ. Когато такова финансиране от Съюза е съчетано с държавна помощ, само тази държавна помощ следва да бъде взета предвид при проверката за спазването на праговете за уведомяване и максималните интензитети на помощта, при условие че общият размер на публичното финансиране, предоставено във връзка с едни и същи допустими разходи, не надхвърля най-благоприятния процент на финансиране, установен с приложимите правила на законодателството на Съюза.
- (27) С оглед на принципната забрана за държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора е от важно значение всички страни да могат да проверят дали дадена помощ е предоставена в съответствие с приложимите правила. Следователно прозрачността на държавната помощ е от изключително важно значение за правилното прилагане на правилата в Договора и тя води до по-добро спазване, по-голяма отчетност, партньорски проверки и в крайна сметка до по-ефективни публични разходи. За да се гарантира прозрачност, от държавите членки следва да се изисква създаването на подробни уебсайтове за държавна помощ на регионално или национално равнище, в които се представя обобщена информация относно всяка мярка за помощ, която е освободена от задължението за уведомяване по смисъла на настоящия регламент. Това задължение следва да бъде условие за съвместимостта на индивидуалните помощи с вътрешния пазар. Като се спазва стандартната практика относно публикуването на информация в съответствие с Директива 2013/37/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за изменение на Директива 2003/98/ЕО относно повторната употреба на информацията в общественния сектор ⁽²⁾, следва да се използва стандартен формуляр, който позволява търсенето, изгледянето и лесното публикуване на

⁽¹⁾ ОВ С 14, 19.1.2008 г., стр. 6.

⁽²⁾ ОВ L 175, 27.6.2013 г., стр. 1.

информация в интернет. Връзките към уебсайтовете за държавни помощи на всички държави членки следва да бъдат публикувани на уебсайта на Комисията. В съответствие с член 3 от Регламент (ЕО) № 994/98, изменен с Регламент (ЕС) № 733/2013, обобщената информация за всяка мярка за помощ, освободена от задължението за уведомяване съгласно настоящия регламент, следва да се публикува на уебсайта на Комисията.

- (28) За да се гарантира ефективният контрол на мерките за помощ в съответствие с Регламент (ЕО) № 994/98, изменен с Регламент (ЕС) № 733/2013, е целесъобразно да бъдат определени изисквания по отношение на докладването на държавите членки относно мерките за помощ, освободени от задължението за уведомяване по силата на настоящия регламент, и относно прилагането на настоящия регламент. Целесъобразно е също така да се определят правила относно документирането от държавите членки на помощите, освободени от задължението за уведомяване съгласно настоящия регламент, с оглед на давностния срок, определен в член 15 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 г. относно определянето на подробни правила за прилагане на член 93 от Договора за създаване на Европейската общност ⁽¹⁾.
- (29) За да се подобри ефективността на условията за съвместимост, определени в настоящия регламент, Комисията следва да може да отменя предимството на груповото освобождаване за бъдещи мерки за помощ в случай на неспазване на тези изисквания. Комисията следва да може да ограничи отмяната на груповото освобождаване до определени видове помощ, бенефициери или мерки за помощ, приети от някои органи, когато несъответствието с настоящия регламент засяга само ограничена група от мерки или някои органи. Тази целенасочена отмяна следва да предостави съразмерна корективна мярка, пряко свързана с установените несъответствия с настоящия регламент. В случай че не са спазени условията за съвместимост, посочени в глави I и III, предоставената помощ не е обхваната от настоящия регламент и следователно представлява неправомерна помощ, която подлежи на проверка от страна на Комисията по съответната процедура, определена в Регламент (ЕО) № 659/1999. При неспазване на изискванията от глава II отмяната на груповото освобождаване по отношение на бъдещите мерки за помощ не засяга факта, че мерките в миналото, съвместими с настоящия регламент, са били обект на групово освобождаване.
- (30) С цел премахване на различията, които могат да доведат до нарушаване на конкуренцията, и за улесняване на координацията между различните инициативи на Съюза и националните инициативи за МСП, както и с цел постигане на по-голяма административна яснота и правна сигурност, определението за МСП, използвано за целите на настоящия регламент, следва да се основава на определението от Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия ⁽²⁾.
- (31) Като визират проблемите на необлагодетелстваните региони, регионалните помощи насърчават икономическото, социалното и териториалното сближаване на държавите членки и Съюза като цяло. Регионалните помощи имат за цел да подкрепят развитието на най-необлагодетелстваните региони, като с тях по устойчив начин се подпомагат инвестициите и създаването на работни места. В региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква а) от Договора, могат да бъдат предоставени регионални помощи за насърчаване на създаване на нови стопански обекти, разширяване на капацитета на съществуващи стопански обекти, диверсификация на продукцията на стопанските обекти или основна промяна на цялостния производствен процес в съществуващи стопански обекти. Като се има предвид, че в сравнение с МСП големите предприятия са засегнати в по-малка степен от регионалните проблеми, когато инвестират в региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква в) от Договора, регионалните помощи за големи предприятия следва да бъдат освободени от задължението за уведомяване само за първоначални инвестиции в полза на нова стопанска дейност в тези региони.
- (32) Когато дадена схема за регионална помощ е насочена към ограничен брой сектори на икономиката, целта и вероятните въздействия от схемата могат да бъдат по-скоро секторни отколкото хоризонтални. Следователно секторните схеми не могат да бъдат освободени от задължението за уведомяване. Въпреки това, след като бъде уведомена за тях, Комисията може да оцени възможните положителни въздействия на тези схеми съгласно приложимите насоки или рамки и решения. По-специално такъв е случаят при схемите за помощ, които са свързани със стопански дейности в секторите въгледобив, корабостроене и транспорт. Освен това поради специфичните особености на секторите стоманодобив и производство на синтетични влакна се смята, че отрицателните ефекти от регионалните помощи в тези сектори не могат да бъдат компенсирани с положителните ефекти на сближаването. Поради тези причини в тези сектори предоставянето на регионални помощи не е разрешено. На последно място, туризмът и ширококолентовите инфраструктури играят важна роля в националните икономики и като цяло оказват особено положително въздействие върху регионалното развитие. Поради това схемите за регионална помощ, предназначени за туристически дейности и ширококолентови инфраструктури, следва да бъдат освободени от задължението за уведомяване. Преработката и продажбата на селскостопански продукти също са тясно свързани с местните и регионалните икономики и следва да се възползват от груповото освобождаване.

⁽¹⁾ ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36.

- (33) Производството и дистрибуцията на енергия и енергийните инфраструктури се регулират от секторно законодателство за вътрешния пазар, което е отразено в критериите за гарантиране на съвместимостта на помощите в тези области с вътрешния пазар и на съгласуваността с политиките на Съюза в областта на опазването на околната среда и енергията. Регионалните помощи, предоставени в съответствие с раздел 1 от настоящия регламент, преследват цели, свързани с икономическото развитие и сближаването, и следователно подлежат на условия за съвместимост, които се различават в голяма степен. Поради това разпоредбите на настоящия регламент относно регионалните помощи следва да не се прилагат за мерките за производство и дистрибуция на енергия и енергийни инфраструктури.
- (34) Инвестициите, които дават възможност на предприятията да надхвърлят стандартите на Съюза за опазване на околната среда или да повишават равнището на опазване на околната среда при липсата на стандарти на Съюза, инвестициите за ранно адаптиране към бъдещи стандарти на Съюза, инвестициите за мерки за енергийна ефективност, в това число проекти за енергийна ефективност на сгради, инвестициите за саниране на замърсени обекти и помощите за проучвания в областта на околната среда не засягат пряко функционирането на енергийните пазари. В същото време тези инвестиции могат да допринесат за целите на регионалната политика и за целите на Европейския съюз в областта на енергията и опазването на околната среда. В тези случаи, в зависимост от основната цел, която се преследва със съответната мярка, могат да се прилагат както разпоредбите на настоящия регламент относно регионалните помощи, така и разпоредбите относно помощите за опазване на околната среда.
- (35) За да се избегне по-голямо предимство за капиталовото инвестиране в сравнение с инвестирането в трудови разходи, регионалните инвестиционни помощи следва да могат да се измерват въз основа на разходите за инвестицията или разходите за трудови възнаграждения за работните места, създадени пряко от инвестиционния проект.
- (36) Регионалните инвестиционни помощи следва да не са освободени от задължението за уведомяване, когато се предоставят на бенефициер, който е закрил същата или подобна дейност в Европейското икономическо пространство през двете години, предхождащи неговото заявление за регионална инвестиционна помощ, или който към момента на подаване на заявлението за помощ има конкретни планове да закрие такава дейност до две години след приключването на първоначалната инвестиция, за която е подадено заявлението за помощ, в съответния регион.
- (37) Комисията натрупа достатъчно опит в прилагането на член 107, параграф 3, букви а) и в) от Договора по отношение на регионалните оперативни помощи за компенсиране на допълнителни разходи за транспорт на стоки, произведени в най-отдалечените региони или в слабонаселените региони, и стоки, които подлежат на допълнителна обработка в тези региони, както и на допълнителните производствени и експлоатационни разходи (които не са допълнителни транспортни разходи), извършени от бенефициерите, установени в най-отдалечените региони. Поради риска от свръхкомпенсация за транспортните разходи, който е свързан с допълнителната подкрепа по програмите POSEI в селскостопанския сектор, и поради вероятността някои селскостопански продукти да се произвеждат на алтернативно място селскостопанският сектор следва да бъде изключен от регионалните оперативни помощи за компенсиране на допълнителни транспортни разходи за стоки, произведени в най-отдалечените региони или в слабонаселените региони по смисъла на настоящия регламент. Регионалните оперативни помощи за компенсиране на допълнителни разходи в най-отдалечените региони, с изключение на допълнителните транспортни разходи, следва да се считат за съвместими с вътрешния пазар и да бъдат освободени от задължението за уведомяване в съответствие с член 108, параграф 3 от Договора, единствено доколкото равнището на тези помощи е ограничено до 15 % от годишната брутна добавена стойност, създадена от бенефициера в съответния най-отдалечен регион, до 25 % от годишните разходи за труд, извършени от бенефициера в съответния най-отдалечен регион, или до 10 % от годишния оборот на бенефициера в съответния най-отдалечен регион. Когато помощта не надхвърля размера, получен чрез един от тези алтернативни методи за определяне на допълнителните оперативни разходи (които не са транспортни разходи), тя може да се счита за оправдана от гледна точка на приноса за регионалното развитие и пропорционална на трудностите, пред които са изправени предприятията в най-отдалечените региони.
- (38) Като са насочени към разрешаване на голямото натрупване на икономически, екологични и социални проблеми в градските райони, разположени в подпомагани региони, които са определени в карта на регионалните помощи, помощите за градско развитие допринасят за икономическото, социалното и териториалното сближаване на държавите членки и на Европейския съюз като цяло. Пазарните неефективности, към които са насочени помощите за градско развитие, засягат условията за финансиране на градското развитие, липсата на интегриран подход за градско развитие, дефицита на финансиране, налагаш по-съществено мобилизиране на оскъдните публични ресурси, и необходимостта от възприемане на подход за съживяването на градските райони с по-голяма търговска насоченост. Следователно помощите за градско развитие в подкрепа на разработването на активни, интегрирани и устойчиви стратегии за участие в отстраняването на допълнителните проблеми, установени в подпомаганите региони, следва да бъдат включени в обхвата на груповото освобождаване.
- (39) Инвестициите, съответстващи на приоритетите на стратегията „Европа 2020“⁽¹⁾ в областта на екологичните технологии и преминаването към икономика с ниски въглеродни емисии, които са предприети в подпомагани региони съгласно съответната карта на регионалните помощи, следва да отговарят на условията за получаване на помощи в по-голям размер чрез регионален бонус.

(1) EUCO 13/10 REV 1.

- (40) МСП играят ключова роля за създаването на работни места и, по-общо, представляват фактор за социална стабилност и икономическо развитие. Въпреки това тяхното развитие може да бъде възпрепятствано от пазарни неефективности, което ги изправя пред типични затруднения. Така например МСП често се сблъскват с трудности за получаване на рисков капитал или заеми поради нежеланието на някои финансови пазари да поемат рискове и предполагаемия малък размер на гаранциите, които тези предприятия могат да предложат. Ограничените ресурси, с които МСП разполагат, могат също да попречат на достъпа им до информация, по-специално по отношение на новите технологии и потенциалните пазари. Следователно, с цел да се улесни развитието на стопанските дейности на МСП, някои категории помощи следва да са освободени от задължението за уведомяване по силата на настоящия регламент, когато се предоставят в полза на МСП. Тези категории следва да включват по-специално инвестиционните помощи за МСП и помощите за участие на МСП в панаири.
- (41) МСП, участващи в проекти по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (ЕТС), които попадат в приложното поле на Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно специални разпоредби за подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие по цел „Европейско териториално сътрудничество“⁽¹⁾, често се сблъскват със затруднения при финансирането на допълнителните разходи, свързани със сътрудничеството между партньори, разположени в различни региони и в различни държави членки или трети държави. Като се има предвид важното значение на ЕТС за политиката на сближаване поради това, че то осигурява рамка за изпълнението на съвместни действия и за обмен в областта на политиките между участници на национално, регионално и местно равнище от различни държави членки или трети държави, настоящият регламент следва да отстрани някои трудности, пред които са изправени проектите по ЕТС, с цел постигане на съответствие с правилата за държавните помощи. Свързаните с ЕТС проблеми, които настоящият регламент следва да разреши, засягат приложимия интензитет на регионалните помощи за проекти по ЕТС, разходите на МСП за сътрудничество, произтичащи от проектите по ЕТС, и задълженията за публикуване и предоставяне на информация, докладване и съхраняване на документи за целите на контрола.
- (42) Предвид специфичните затруднения и различия между МСП могат да се прилагат различни основни интензитети на помощта и различни премии.
- (43) От опита, натрупан при прилагането на Насоките на общността относно държавната помощ за насърчване на инвестициите в рисков капитал в малките и средните предприятия⁽²⁾, се вижда, че на пазара на рисков капитал в Съюза се наблюдават някои специфични неефективности, характерни за определени видове инвестиции, осъществени на различните етапи от развитието на предприятията. Тези пазарни неефективности се дължат на непълното съответствие между предлагането и търсенето на рисков капитал. В резултат на това обемът на предлагания на пазара рисков капитал може да бъде твърде ограничен, като предприятията не получават финансиране, макар да разполагат с добър бизнес модел и перспективи за растеж. Основната причина за неефективността на пазарите за рисков капитал, която засяга по-специално достъпа на МСП до капитал и която може да оправдае публичната намеса, е непълната или асиметрична информация. Тя засяга не само предоставянето на рисков капитал, но и пречатва достъпа до дългово финансиране за някои МСП. Следователно мерките за рисково финансиране, които имат за цел да привлекат частен капитал за предоставяне на рисково финансиране на некотираните на фондовата борса МСП, засегнати от недостига на финансиране, и които гарантират, че решенията за финансиране са насочени към реализиране на печалба и финансовите посредници се управляват на търговски принципи, при определени условия следва да бъдат освободени от задължението за уведомяване.
- (44) Помощите за стартиращи предприятия в полза на малки предприятия, помощите за алтернативни търговски платформи, специализирани в МСП, и помощите за проучвателни разходи в полза на МСП също следва да бъдат освободени от задължението за уведомяване при определени условия.
- (45) Помощите за научноизследователска и развойна дейност и помощите за иновации могат да допринесат за устойчивия икономически растеж, повишаването на конкурентоспособността и нарастването на заетостта. Опитът при прилагането на Регламент (ЕО) № 800/2008 и Рамката на Общността за държавна помощ за научни изследвания, развойна дейност и иновации⁽³⁾ показва, че пазарната неефективност може да попречи на пазара да достигне до оптималните обеми и да доведе до неефективност, свързана с външни ефекти, разпространение на обществени блага или знания, непълна и асиметрична информация и координационна и мрежова неефективност.
- (46) МСП могат да срещнат трудности при получаването на достъп до нови технологични разработки, трансфер на знания и висококвалифициран персонал. Чрез помощите за проекти за научноизследователска и развойна дейност, помощите за проучвания на осъществимостта и иновационни помощи за МСП, включително помощите за покриване на разходи за права на индустриална собственост за МСП, тези проблеми могат да бъдат разрешени и следователно тези помощи следва да бъдат освободени от задължението за уведомяване при определени условия.

⁽¹⁾ ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 259.

⁽²⁾ ОВ С 194, 18.8.2006 г., стр. 2.

⁽³⁾ ОВ С 323, 30.12.2006 г., стр. 1.

- (47) По отношение на помощите за проекти за научноизследователска и развойна дейност подпомаганата част от научноизследователския проект следва изцяло да попада в една от категориите фундаментални научни изследвания, индустриални научни изследвания или експериментално развитие. Когато един проект обхваща различни задачи, всяка задача следва да бъде класифицирана в една от тези категории или като непопадаща в нито една от тях. Разпределянето в дадена категория не следва непременно да се извършва по хронологичен ред, започвайки от фундаментални научни изследвания към дейности, по-близки до пазара. Съответно задача, която се провежда на по-късен етап от проекта, може да се определи като индустриално научно изследване. По подобен начин дейност, която се провежда на по-ранен етап, може да представлява експериментално развитие. Подпомаганата част на проекта може да включва и предварителни проучвания на осъществимостта на научноизследователски дейности.
- (48) За провеждането на революционни научни изследвания и иновации все по-често са необходими висококачествени научноизследователски инфраструктури, тъй като те привличат световни таланти и са от жизненоважно значение за подпомагане на новите информационни и комуникационни технологии и главните базови технологии. Публичните научноизследователски инфраструктури следва да продължат да си сътрудничат с индустриалните научни изследвания. Достъпът до публично финансирани научноизследователски инфраструктури следва да бъде предоставян на прозрачна и недискриминационна основа и при пазарни условия. Ако тези условия не са спазени, мярката за помощ следва да не бъде освободена от задължението за уведомяване. Една научноизследователска инфраструктура може да бъде притежавана, управлявана и използвана от няколко страни, а публичните субекти и предприятия могат да използват инфраструктурата в сътрудничество.
- (49) Научноизследователските инфраструктури могат да извършват стопански и нестопански дейности. С цел да се предотврати предоставянето на държавни помощи за стопански дейности чрез публично финансиране на нестопански дейности, разходите и финансирането на стопанските и нестопанските дейности следва да бъдат ясно обособени. В случаите, в които една и съща инфраструктура се използва както за стопански, така и за нестопански дейности, финансирането чрез държавни ресурси на разходите, свързани с нестопанските дейности на инфраструктурата, не представлява държавна помощ. Публичното финансиране попада в приложното поле на правилата за държавните помощи само доколкото с него се покриват разходи, свързани със стопанските дейности. Само тези разходи следва да бъдат взети предвид с цел да се гарантира спазването на праговете за уведомяване и максималните интензитети на помощта. Ако инфраструктурата се използва почти изцяло за нестопанска дейност, нейното финансиране може да попада изцяло извън обхвата на правилата за държавните помощи, при условие че използването за стопанска дейност остава с чисто помощен характер, т.е. дейност, която е пряко свързана и необходима за функционирането на инфраструктурата или неразделно свързана с нейното основно нестопанско използване, и нейният обхват е ограничен. За такъв следва да се счита случаят, когато за стопанските и за нестопанските дейности се използват едни и същи ресурси (като например материали, оборудване, труд и постоянен капитал) и капацитетът, заделен всяка година за тази стопанска дейност, не надхвърля 20 % от целия годишен капацитет на научноизследователската инфраструктура.
- (50) Помощите за иновационни клъстери имат за цел да отстранят пазарните неефективности, свързани с координационни проблеми, които пречат на развитието на клъстерите или ограничават взаимодействието и обмена на знания в тях. Държавните помощи могат да подпомагат инвестициите в отворени и споделени инфраструктури за иновационни клъстери или функционирането на клъстерите, така че да се засилят сътрудничеството, работата в мрежа и обучението. Оперативните помощи за иновационни клъстери следва обаче да се разрешават само за ограничен период от време, който не надхвърля 10 години. Съотношението на общия размер на помощта, предоставена за общите допустими разходи, не следва да надхвърля 50 % през периода, през който се предоставя помощта.
- (51) Иновациите на процеси и организации могат да бъдат свързани с пазарни неефективности под формата на несвършена информация и положителни външни ефекти, които следва да бъдат отстранени чрез специфични мерки. Помощите за този вид иновации са от значение главно за МСП, тъй като те са изправени пред ограничения, които могат да възпрепятстват способността им да подобрят своите методи на производство или доставка или да постигнат съществено напредък в основните стопански практики, организацията на работното място или външните отношения. С цел по-големите предприятия да бъдат насърчени да си сътрудничат с МСП в дейности, свързани с иновации в областта на организацията и процесите, мерките за помощ, които подкрепят разходите на големите предприятия за такива дейности, следва също да се възползват от предимството на групово освобождаване при определени условия.
- (52) Насърчаването на обучението и наемането на работещи в неравностойно положение и работещи с увреждания представлява главна цел на икономическата и социалната политика на Съюза и на неговите държави членки.
- (53) По принцип обучението създава положителни външни ефекти за обществото като цяло, тъй като води до увеличаване на съвкупността от квалифицирани работещи, които могат да бъдат наемани от други предприятия, и до подобряване на конкурентоспособността на промишлеността в Съюза и играе важна роля в стратегията за заетостта на Съюза. Следователно помощите за насърчаване на обучението следва да бъдат освободени от задължението за уведомяване при определени условия. С оглед на специфичните затруднения, с които се сблъскват МСП, и по-високите относителни разходи, които те трябва да поемат при инвестиране в обучение, интензитетът на помощите, освободени от задължението за уведомяване по силата на настоящия регламент, следва да бъде увеличен за МСП. Освен това интензитетът на помощите, освободени в съответствие с настоящия регламент, следва да бъде увеличен, ако обучението е предназначено за работещи с увреждания и работещи в неравностойно положение. Характеристиките на обучението в сектора на морския транспорт оправдават специфичен подход за този сектор.

- (54) Някои категории работещи в неравностойно положение и работещи с увреждания все още изпитват големи трудности да навлязат и да останат на трудовия пазар. Поради тази причина публичните органи могат да прилагат мерки за предоставяне на стимули на предприятията да увеличават равнището на заетост на тези категории работещи, по-специално на млади хора. Поради това че разходите за наемане са част от обичайните оперативни разходи на всяко предприятие, помощите за наемане на работещи с увреждания и работещи в неравностойно положение следва да оказват положително въздействие върху равнището на заетост на тези категории работещи, а не само да позволяват на предприятията да намалят разходите, които би трябвало да понесат в противен случай. Следователно тези помощи следва да бъдат освободени от задължението за уведомяване, когато се предполага, че те ще помогнат на споменатите по-горе категории работещи да навлязат или да се завърнат и да останат на трудовия пазар. Както се посочва в Съобщението на Комисията до Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Европейска стратегия за хората с увреждания за периода 2010—2020 г.: подновен ангажимент за Европа без бариери“ ⁽¹⁾, основните елементи от стратегията на ЕС за хората с увреждания съчетават мерки за борба с дискриминацията, равни възможности и активно приобщаване и са отражение на Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания, по която ЕС и по-голямата част от държавите членки са страна. В настоящия регламент позоваванията на „помощ за работещи с увреждания“ се основават на член 1 от Конвенцията.
- (55) Както се посочва в Съобщението на Комисията „Европа 2020: стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ ⁽²⁾, устойчивият растеж за една по-екологична и по-конкурентоспособна икономика с ефективно използване на ресурсите е един от основните стълбове на целта на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Устойчивото развитие се основава, наред с други фактори, на високо равнище на опазване на околната среда и подобряване на нейното качество. Опазването на околната среда е свързано с пазарна неефективност, която е причината при нормални пазарни условия предприятията невинаги да имат стимул да намаляват причиненото от тях замърсяване, тъй като това може да доведе до увеличаване на техните разходи без съответни ползи. Когато предприятията не са задължени да поемат разходите за замърсяването, тези разходи са за сметка на цялото общество.
- (56) Въвеждането на задължителни стандарти за опазване на околната среда може да отстрани такава пазарна неефективност. По-високо равнище на опазване на околната среда може да се постигне чрез инвестиции, които надхвърлят задължителните стандарти на Съюза. За да бъдат насърчени предприятията да повишат равнището на опазване на околната среда над задължителните стандарти на Съюза, държавните помощи в тази област следва да попадат в обхвата на груповото освобождаване. За да не бъдат разубедени държавите членки да въвеждат задължителни национални стандарти, които са по-строги от съответните стандарти на Съюза, тези държавни помощи следва да бъдат освободени независимо от наличието на задължителни национални стандарти, които са по-строги от стандартите на Съюза.
- (57) По принцип помощи не следва да се предоставят, когато инвестициите служат за привеждане на предприятията в съответствие със стандартите на Съюза, които вече са приети, но все още не са влезли в сила. Въпреки това държавните помощи могат да накарат предприятията да подобрят поведението си спрямо околната среда, ако те служат като стимул за своевременното им адаптиране към бъдещи стандарти на Съюза преди тези стандарти да влязат в сила и доколкото те не се прилагат със задна дата. Помощите за предприятия с цел адаптирането им към бъдещи стандарти на Съюза могат да доведат до по-бързо постигане на високо равнище на опазване на околната среда и следователно тези помощи следва да бъдат освободени от задължението за уведомяване.
- (58) Като част от стратегията „Европа 2020“ Съюзът си постави целта до 2020 г. да постигне 20-процентно увеличение на енергийната ефективност, и по-специално прие Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО ⁽³⁾, която въвежда обща рамка за насърчаване на енергийната ефективност в Съюза, с която се преследва общата цел за спестяване на най-малко 20 % от потреблението на първична енергия в Съюза. С цел да се ускори постигането на тези цели, мерките в подкрепа на енергийната ефективност, високоефективното комбинирано производство на енергия и енергийноефективното районно отопление и охлаждане следва да влязат в обхвата на груповото освобождаване.
- (59) Мерките за увеличаване на енергийната ефективност на сградите съответстват на приоритетите на стратегията „Европа 2020“, свързани с преминаването към нисковъглеродна икономика. Поради липсата на интегриран подход по отношение на енергийната ефективност на сградите тези инвестиции често са свързани с финансов дефицит, което изисква по-голямо мобилизиране на оскъдните публични ресурси. Поради това държавите членки следва да могат да подпомагат инвестиции за повишаване на енергийната ефективност на сгради, като предоставят помощи под формата на преки безвъзмездни средства на собствениците или наемателите на сгради в съответствие с общите

⁽¹⁾ COM(2010) 636, 15.11.2010 г.

⁽²⁾ COM(2010) 2020, 3.3.2010 г.

⁽³⁾ OBL 315, 14.11.2012 г., стр. 1.

разпоредби за мерките за енергийна ефективност, но също и под формата на заеми и гаранции чрез финансови посредници, избрани посредством прозрачен механизъм за подбор в съответствие със специалните разпоредби за проекти за енергийна ефективност на сгради.

- (60) За да бъдат постигнати целите за възобновяема енергия на Съюза, определени в Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/ЕО ⁽¹⁾, и доколкото тази допълнителна подкрепа е необходима в допълнение към регулаторната рамка, като например схемата на Съюза за търговия с емисии съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета ⁽²⁾, помощите, предоставени за инвестиции в подкрепа на енергията от възобновяеми енергийни източници следва да попадат в обхвата на груповото освобождаване.
- (61) С оглед на свързаното с тях ограничено нарушаване на търговията и конкуренцията в обхвата на груповото освобождаване следва да се включват също и оперативните помощи за маломашабни съоръжения, произвеждащи енергия от възобновяеми източници, при спазването на конкретни условия. Оперативните помощи за широкомащабни съоръжения следва да попадат в обхвата на груповото освобождаване, когато е налице ограничено нарушаване на конкуренцията. Следователно тези оперативни помощи могат да бъдат предмет на групово освобождаване, когато са предоставени на нови и иновационни технологии въз основа на конкурентна тръжна процедура, до която има достъп поне една такава технология, посредством механизъм, който излага производителите на енергия от възобновяеми източници на пазарните цени. Общата помощ, предоставена на тази основа, не може да бъде предоставена за над 5 % от планирания нов електрически капацитет от възобновяеми енергийни източници. Помощите, предоставени посредством тръжни процедури, до които имат достъп всички технологии за възобновяема енергия, следва да бъдат включени изцяло в обхвата на груповото освобождаване. С цел ограничаване на общия ефект от нарушаване на конкуренцията достъп до схемите за оперативни помощи по принцип следва да имат другите страни от ЕИП и договарящите страни на Енергийната общност. Държавите членки се приканват да обмислят възможността за въвеждане на механизъм за сътрудничество преди да разрешат трансгранична подкрепа. При липсата на механизъм за сътрудничество, производството от съоръжения в други страни няма да се взема предвид за тяхната национална цел по отношение на възобновяемата енергия. С оглед на тези ограничения на държавите членки следва да се предостави достатъчно време за разработването на подходящи схеми за подпомагане, отворени за други страни. Следователно този достъп не е условие за освобождаване от задължението за уведомяване, доколкото то не се изисква по смисъла на Договора.
- (62) Що се отнася до помощите за производство на водноелектрическа енергия, тяхното въздействие може да бъде в два аспекта. От една страна, те имат положително въздействие поради ниските емисии на парникови газове, но от друга страна, те могат да въздействат отрицателно върху водните системи и биологичното разнообразие. Следователно когато предоставят помощи в полза на водноелектрически централи, държавите членки следва да се съобразяват с Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите ⁽³⁾, и по-специално с член 4, параграф 7, в който се определят критериите за разрешаване на нови промени на водни обекти.
- (63) Помощи следва да се предоставят само за устойчиви форми на възобновяема енергия. Помощите за биогорива следва да бъдат обхванати от настоящия регламент, доколкото те се предоставят за устойчиви биогорива в съответствие с Директива 2009/28/ЕО. Въпреки това помощите за биогорива, които са произведени на основата на хранителни култури, следва да бъдат освободени от задължението за уведомяване по настоящия регламент с цел да се насърчи преминаването към производството на по-модерни форми на биогорива. Помощите за биогорива, които подлежат на задължение за доставка или смесване, следва да бъдат изключени от обхвата на груповото освобождаване поради факта, че горепосоченото правно задължение може да предостави достатъчен стимул за инвестиции в тези видове възобновяема енергия.
- (64) Помощите под формата на данъчни намаления съгласно Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно реструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията ⁽⁴⁾ с цел опазване на околната среда, обхванати от настоящия регламент, могат да окажат непряко благоприятно въздействие върху околната среда. Независимо от това, данъците за околна среда следва да отразяват социалната цена на емисиите, докато намаленията на данъци могат да окажат неблагоприятно въздействие върху тази цел. Следователно изглежда целесъобразно техният срок на действие да бъде ограничен до срока на прилагане на настоящия регламент. След този срок държавите членки следва да преразгледат целесъобразността на съответните данъчни намаления. За да се сведе до минимум нарушаването на конкуренцията, помощите следва да бъдат предоставяни по един и същ начин в полза на всички конкуренти в подобно фактическо положение. За да се запази по-добре ценовият сигнал за предприятията, който данъкът за околна среда има за цел да даде, държавите членки следва да могат да проектират схемите за данъчни намаления въз основа на механизъм за изплащане с фиксирана годишна сума на компенсацията (възстановяване на платен данък).

⁽¹⁾ ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 16.

⁽²⁾ ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32.

⁽³⁾ ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51.

- (65) Съгласно принципа „замърсителят плаща“ разходите за мерки за справяне със замърсяването следва да бъдат поети от причинителя на замърсяването. Помощите за саниране на замърсени обекти са оправдани, когато не може да бъде установено лицето, отговорно за замърсяването съгласно приложимото право. Въпреки това следва да се прилагат условията относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети съгласно определението в Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети ⁽¹⁾, изменена с Директива 2006/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. относно управлението на отпадъците от миннодобивните индустрии и за изменение на Директива 2004/35/ЕО ⁽²⁾, и Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации и за изменение на Директива 85/337/ЕО на Съвета, Директиви 2000/60/ЕО, 2001/80/ЕО, 2004/35/ЕО, 2006/12/ЕО и 2008/1/ЕО и Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾. Затова, с цел да се улесни отстраняването на съществуващите щети за околната среда, при определени условия този вид помощи следва да бъдат освободени от задължението за уведомяване.
- (66) В съответствие с йерархията на отпадъците, установена в Рамковата директива относно отпадъците на Европейския съюз, в Седмата програма за действие за околната среда рециклирането и повторната употреба на отпадъци са посочени като ключови приоритети на ЕС в областта на опазването на околната среда. Държавните помощи за тези дейности могат да допринесат за опазването на околната среда, при условие че се спазва член 4, параграф 1 от Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (Рамкова директива относно отпадъците) ⁽⁴⁾. Освен това тези помощи следва да не освобождават замърсителите индиректно от задължения, които те следва да поемат в съответствие с правото на Съюза, или от задължения, които следва да се разглеждат като нормален разход за предприятието. Затова помощите в полза на тези дейности следва да бъдат предмет на групово освобождаване, включително когато засягат отпадъци от други предприятия и когато в противен случай третираните материали биха били изхвърлени или биха били третирани по начин, който е по-малко благоприятен за околната среда.
- (67) Модерната енергийна инфраструктура е от ключово значение както за интегрирания енергиен пазар, така и за постигането от Съюза на неговите цели в областта на климата и енергията. По-специално изграждането и разширяването на инфраструктурата в подпомогани региони допринася за икономическото, социалното или териториалното сближаване на държавите членки и Съюза като цяло, като подпомага инвестициите и създаването на работни места и функционирането на енергийни пазари в най-неблагоприятните региони. За да бъдат ограничени прекомерните ефекти на нарушаване в резултат на тези помощи, предмет на групово освобождаване следва да бъдат само помощите за инфраструктури, които попадат в приложното поле на законодателството за вътрешния енергиен пазар и в съответствие с него.
- (68) Проучванията в областта на околната среда могат да помогнат за определянето на инвестициите, необходими за постигане на по-високо равнище на опазване на околната среда. Затова държавните помощи за извършване на проучвания в областта на околната среда, които имат за цел да подпомогнат инвестициите за опазване на околната среда, които попадат в приложното поле на настоящия регламент, следва да бъдат предмет на групово освобождаване. Тъй като обследването за енергийна ефективност е задължително за големи предприятия, за него не следва да се предоставя държавна помощ.
- (69) В съответствие с член 107, параграф 2, буква б) от Договора помощите за отстраняване на щети, причинени от природни бедствия, са съвместими с вътрешния пазар. За да се гарантира правна сигурност, е необходимо да се дефинират събитията, които могат да представляват природно бедствие и са освободени от задължението за уведомяване по силата на настоящия регламент. За целите на настоящия регламент земетресения, свлачища, наводнения, по-специално наводнения, предизвикани от излизането на реки и езера от техните корита, лавини, смерчове, урагани, вулканични изригвания и горски пожари, възникнали по естествен път, следва да се считат за събития, представляващи природно бедствие. Щетите, причинени от неблагоприятни климатични условия като слана, градушка, заледяване, дъжд или суша, които настъпват по-редовно, не следва да се считат за природно бедствие по смисъла на член 107, параграф 2, буква б) от Договора. За да се гарантира, че помощите, предоставени за отстраняване на щети, причинени от природни бедствия, действително са обхванати от освобождаването, в настоящия регламент следва да бъдат предвидени условия в съответствие с установената практика, чието изпълнение ще гарантира, че схемите за помощ за отстраняване на щети, причинени от природни бедствия, могат да се възползват от групово освобождаване. Тези условия следва да се отнасят по-специално до официалното признаване от страна на компетентните органи на държавите членки на характера на събитието като природно бедствие и до пряката причинно-следствена връзка между природното бедствие и щетите, понесени от предприятията бенефициери, които може да включват предприятия в затруднено положение, и следва да гарантират, че се избягва свръхкомпенсация. Компенсацията не следва да надхвърля това, което е необходимо на бенефициера да се върне към положението от преди бедствието.

⁽¹⁾ ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 56.

⁽²⁾ ОВ L 102, 11.4.2006 г., стр. 15.

⁽³⁾ ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 114.

⁽⁴⁾ ОВ L 312, 22.11.2008 г., стр. 3.

- (70) Помощите за въздушния и морския пътнически транспорт има социален характер, когато са предназначени за осигуряване на постоянни и надеждни връзки за живеещите в отдалечени региони, и които служат за намаляване на цените на някои билети за транспорт. Това може да засяга най-отдалечените региони, Малта, Кипър, Сеута и Мелиля, други острови, които са част от територията на държава членка, и слабонаселените региони. Когато един отдалечен регион е свързан с Европейското икономическо пространство чрез няколко транспортни маршрута, включително непреки маршрути, предоставянето на помощи следва да бъде възможно за всички тези маршрути и за транспорта, предоставян от всички превозвачи, обслужващи тези маршрути. Помощите следва да се предоставят, без да се прави разграничение по отношение на самоличността на превозвача или вида на услугата и те може да са предназначени за редовни, чартърни и нискотарифни услуги.
- (71) Ширококоловият достъп е от стратегическо значение за постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и иновации и за социално и териториално сближаване ⁽¹⁾. Инвестиционните помощи за ширококоловата инфраструктура имат за цел да се насърчи въвеждането на тези инфраструктури и свързаните с тях дейности в областта на гражданското строителство в региони, в които не съществува сравнима инфраструктура и не е вероятно в близко бъдеще тя да бъде въведена от пазарните оператори. Предвид натрупания от Комисията опит тези инвестиционни помощи не водят до неоправдано нарушаване на търговията и конкуренцията, стига да са спазени определени условия. Тези условия следва по-специално да имат за цел ограничаване на нарушаването на конкуренцията чрез обвързване на помощта с конкурентна процедура за подбор, която е технологично неутрална, и чрез осигуряване на достъп „на едро“ до субсидираните мрежи, като се вземе предвид помощта, получена от мрежовия оператор. Въпреки че при определени условия виртуалният необвързан достъп може се счита за равностоен на физическия необвързан достъп, до придобиването на повече опит за всеки отделен случай е необходимо да се оцени дали конкретен нефизически или виртуален продукт за достъп на едро следва да се счита за равностоен на необвързан достъп до абонатната линия на медни или оптични мрежи. Поради тази причина и докато този опит от индивидуални случаи на държавна помощ или от регулаторен контекст *ex ante* бъде взет предвид за целите на едно бъдещо преразглеждане, физическият необвързан достъп следва да бъде изискване за правото на групово освобождаване по силата на настоящия регламент. Когато промените в бъдещите разходи и приходи са несигурни и е налице силно изразена асиметрия в информацията, държавите членки следва да възприемат също така модели за финансиране, включващи механизми за контрол и възстановяване на средства с цел балансирано поделение на непредвидените печалби. За да се избегне несъразмерна тежест за малките местни проекти, тези модели следва да се въвеждат само за проекти, надхвърлящи определен минимален праг.
- (72) В сектора на културата и опазването на културното наследство редица мерки, предприети от държавите членки, може да не представляват държавна помощ, тъй като не отговарят на всички критерии по член 107, параграф 1 от Договора, например тъй като не става въпрос за стопанска дейност или не е засегната търговията между държавите членки. До степенята, до която тези мерки са обхванати от член 107, параграф 1 от Договора, културните институции и проекти обикновено не водят до значителни нарушения на конкуренцията и опитът показва, че тези помощи имат ограничено въздействие върху търговията. В член 167 от Договора се признава значението на насърчаването на културата за Европейския съюз и неговите държави членки и се предвижда, че в своята дейност в съответствие с други разпоредби на Договора Съюзът взема предвид културните аспекти, по-специално с цел зачитане и насърчаване на разнообразието на своите култури. Тъй като националното наследство често пъти е от ключово значение за сформирването на творческото и културното наследство, опазването на културното наследство по смисъла на настоящия регламент следва да включва също така природно наследство, свързано с културното наследство, или официално признато от компетентните публични органи на държава членка. Поради двойното естество на културата, от една страна като икономическо благо, което предоставя важни възможности за създаването на благосъстояние и заетост, и, от друга страна, като носител на идентичности, ценности и съдържание, които отразяват и белязват нашите общества, правилата за държавните помощи следва да отчитат особеностите на културата и свързаните с нея стопански дейности. Следва да бъде съставен списък с допустими културни цели и дейности и да бъдат определени допустимите разходи. Груповото освобождаване следва да се прилага както за инвестиционните, така и за оперативните помощи под определени прагове, при условие че е изключено свръхкомпенсирането. По принцип в обхвата на груповото освобождаване не следва да влизат дейности, които макар и да притежават културен аспект, имат преди всичко търговски характер поради своя по-голям потенциал за нарушаване на конкуренцията, като например вестници и списания (в печатен или електронен формат). Освен това в списъка с допустимите културни цели и дейности не следва да бъдат включени търговски дейности като мода, дизайн и видеоигри.
- (73) Аудио-визуалните произведения играят важна роля за оформянето на идентичностите в Европа и отразяват различните традиции на държавите членки и регионите в Съюза. Докато между филмите, произведения извън Съюза, има силна конкуренция, разпространението на европейски филми извън тяхната страна на произход е ограничено, което се дължи на фрагментираността на пазара на национални или регионални пазари. Секторът се характеризира с високи разходи за инвестиции, с усещане за липса на рентабилност поради ограничената публика, както и с трудности в мобилизирането на допълнително частно финансиране. Поради тези фактори Комисията разработи специфични критерии за оценка на необходимостта, пропорционалността и адекватността на помощта за писане на сценарии, разработка, производство, разпространение и реклама на аудио-визуални произведения. В Съобщението на Комисията относно държавната помощ за филми и други аудио-визуални произведения ⁽²⁾ бяха определени

⁽¹⁾ COM(2010) 245, 19.5.2010 г.

⁽²⁾ ОВ С 332, 15.11.2013 г., стр. 1.

нови критерии, които следва да бъдат отразени в правилата за групово освобождаване за схеми за държавна помощ за аудио-визуални произведения. По-големите интензитети на помощта са оправдани за трансгранични продукции и съвместни продукции, които е по-вероятно да бъдат разпространени в няколко държави членки.

- (74) Мерките за инвестиционна помощ за спортни инфраструктури следва да бъдат включени в обхвата на груповото освобождаване, ако отговарят на условията в настоящия регламент, доколкото те представляват държавна помощ. В спортния сектор някои мерки, предприети от държавите членки, може да не представляват държавна помощ, тъй като бенефициерът не извършва стопанска дейност или те не оказват въздействие върху търговията между държавите членки. При определени обстоятелства такъв може да е случаят с мерките за помощ, които са с чисто местен характер или които са в полза на аматьорския спорт. В член 165 от Договора се признава важноста от насърчаването на ролята на спорта в европейския живот, като в същото време се отчитат неговите особености и структури, основаващи се на доброволното участие, както и неговата социална и възпитателна функция. Помощите за инфраструктури, които служат за повече от една цел за отдых и поради това са многофункционални, следва също да бъдат включени в обхвата на груповото освобождаване. При все това, помощите за многофункционални туристически инфраструктури, като например увеселителни паркове и хотелски обекти, следва да бъдат освободени от задължението за уведомяване, само ако са част от схеми за регионална помощ, предназначени за туристически дейности в подпомагани региони, които имат особено положително въздействие върху регионалното развитие. Условията за съвместимост по отношение на предоставянето на помощи за спортни инфраструктури или за многофункционални инфраструктури следва да гарантират по-специално открит и недискриминационен достъп до инфраструктурите и справедлива процедура за отдаване на концесии на трети страни, натоварени с изграждането, модернизирани и/или експлоатацията на инфраструктурата, в съответствие със съответните разпоредби на правото и на съдебната практика на Съюза. Ако спортната инфраструктура се използва от професионални спортни клубове, тарифите за нейното използване от тези клубове следва да бъдат публичнодостъпни, за да се гарантира прозрачност и равнопоставеност на ползвателите. Следва да се гарантира, че е изключено свръхкомпенсирането.
- (75) Както се подчертава в заключенията на Европейския съвет от 17 юни 2010 г., с които беше одобрена стратегията „Европа 2020“⁽¹⁾, усилията следва да са насочени към намирането на решения на основните трудности, ограничаващи растежа на равнище ЕС, включително във връзка с функционирането на вътрешния пазар и инфраструктурата. Наличието на местни инфраструктури е важна предпоставка за развитието на стопанска и потребителска среда и за модернизирани и развитие на промишлената база с цел осигуряване на пълноценното функциониране на вътрешния пазар, както се посочва в Препоръката на Съвета относно общи насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза⁽²⁾, които са част от интегрираните насоки в стратегията „Европа 2020“. Инфраструктурите, които се предоставят за ползване на заинтересованите страни на открита, прозрачна и недискриминационна основа, позволяват създаването на среда, която благоприятства частните инвестиции и растежа, и по този начин допринасят благоприятно за целите от общ интерес, и по-специално за приоритетите и целите на стратегията „Европа 2020“⁽³⁾, като същевременно с това рисковете от нарушаване остават ограничени. Някои мерки, предприети от държавите членки по отношение на местни инфраструктури, не представляват помощ, тъй като не изпълняват всички критерии в член 107, параграф 1 от Договора, например тъй като бенефициерът не извършва стопанска дейност, тъй като те не засягат търговията между държавите членки или понеже мярката представлява компенсация за услуга от общ икономически интерес, която отговаря на всички критерии в съдебната практика по делото *Altmark*⁽⁴⁾. Въпреки това в случаите, в които финансирането на такива местни инфраструктури представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора, тези помощи следва да бъдат освободени от задължението за уведомяване само когато се предоставят помощи в малък размер.
- (76) Тъй като помощите за други видове инфраструктури може да подлежат на специални и добре разработени критерии, които гарантират тяхната съвместимост с вътрешния пазар, разпоредбите в настоящия регламент относно помощите за местни инфраструктури не следва да се прилагат за помощите за следните видове инфраструктури: научноизследователски инфраструктури, иновационни кластери, енергийнонеэффективно районно отопление и охлаждане, енергийни инфраструктури, рециклиране и повторна употреба на отпадъци, широколентови инфраструктури, култура и опазване на културното наследство, спортни инфраструктури и мултифункционални инфраструктури за отдых, летища и пристанища.
- (77) Предвид опита на Комисията в тази област политиката за държавните помощи следва да се преразглежда периодично. Ето защо срокът на прилагане на настоящия регламент следва да бъде ограничен. Поради това е целесъобразно да се предвидят преходни разпоредби, включително правила, приложими за освободените схеми за помощ в края на периода на прилагане на настоящия регламент. Тези правила следва да предвиждат време за държавите членки да се адаптират към бъдещи нови режими. Периодът за адаптиране обаче следва да не се прилага за схемите за регионална помощ, включително за схемите за регионална помощ за градско развитие, като за тях освобождаването от задължението за уведомяване трябва да приключи на датата, на която изтича срокът на одобрените карти на регионалните помощи, както и за някои схеми за помощ за рисковото финансиране,

⁽¹⁾ EUCO 13/10 REV 1.

⁽²⁾ OBL 191, 23.7.2010 г., стр. 28.

⁽³⁾ COM(2010) 2020, 3.3.2010 г.

⁽⁴⁾ Решение на Съда от 24 юли 2003 г. по дело C-280/00, *Altmark Trans GmbH* и *Regierungspräsidium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, в присъствието на *Oberbundesanwalt beim Bundesverwaltungsgericht, Recueil*, стр. I-7747.

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

СЪДЪРЖАНИЕ

ГЛАВА I:	Общи разпоредби	15
ГЛАВА II:	Контрол	36
ГЛАВА III:	Специални разпоредби за различните категории помощи	37
Раздел 1 —	Регионални помощи	37
Раздел 2 —	Помощи за МСП	41
Раздел 3 —	Помощи за достъп на МСП до финансиране	43
Раздел 4 —	Помощи за научноизследователска и развойна дейност и иновации	47
Раздел 5 —	Помощи за обучение	51
Раздел 6 —	Помощи за работещи в неравностойно положение и работещи с увреждания	52
Раздел 7 —	Помощи за опазване на околната среда	53
Раздел 8 —	Помощи за отстраняване на щети, причинени от някои природни бедствия	62
Раздел 9 —	Социални помощи за транспорт за живеещите в отдалечени региони	63
Раздел 10 —	Помощи за ширококоловозни инфраструктури	63
Раздел 11 —	Помощи за култура и опазване на културното наследство	64
Раздел 12 —	Помощи за спортни инфраструктури и мултифункционални инфраструктури за отпих	67
Раздел 13 —	Помощи за местни инфраструктури	68
ГЛАВА IV:	Заклучителни разпоредби	68

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Приложно поле

1. Настоящият регламент се прилага за следните категории помощи:
 - а) регионални помощи;
 - б) помощи за МСП под формата на инвестиционни помощи, оперативни помощи и достъп на МСП до финансиране;
 - в) помощи за опазване на околната среда;
 - г) помощи за научноизследователска и развойна дейност и иновации;
 - д) помощи за обучение;
 - е) помощи за наемане на работещи в неравностойно положение и работещи с увреждания;
 - ж) помощи за отстраняване на щети, причинени от някои природни бедствия;

- з) социални помощи за транспорт за живеещите в отдалечени региони;
- и) помощи за широколентови инфраструктури;
- й) помощи за култура и опазване на културното наследство;
- к) помощи за спортни инфраструктури и мултифункционални инфраструктури за отпих; и
- л) помощи за местни инфраструктури.

2. Настоящият регламент не се прилага за:

- а) схеми по раздел 1 (с изключение на член 15), раздели 2, 3, 4, 7 (с изключение на член 44) и раздел 10 от глава III от настоящия регламент, ако средният годишен бюджет за държавната помощ надхвърля 150 млн. евро, след изтичане на шест месеца от тяхното влизане в сила. Комисията може да реши настоящият регламент да продължи да се прилага за по-дълъг период от време за всяка такава схема за помощ, след като оцени съответния план за оценка, изпратен от държавата членка до Комисията, в срок от 20 работни дни от влизането на схемата в сила;
- б) всички изменения на схемите, посочени в член 1, параграф 2, буква а), с изключение на измененията, които не могат да повлияят на съвместимостта на схемата за помощ по смисъла на настоящия регламент или които не могат съществено да повлияят на съдържанието на одобрения план за оценка;
- в) помощи, свързани с износ към трети държави или държави членки, по-специално помощи, които са пряко свързани с изнесените количества, с изграждането и функционирането на дистрибуторска мрежа или с други текущи разходи във връзка с износа;
- г) помощи, обвързани с условието за използване на местни за сметка на вносни стоки.

3. Настоящият регламент не се прилага за:

- а) помощи, предоставени в сектора на рибарството и аквакултурите, уредени с Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури, за изменение на регламенти (ЕО) № 1184/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета ⁽¹⁾, с изключение на помощите за обучение, помощите за достъп на МСП до финансиране, помощите за научноизследователска и развойна дейност, помощите за иновации в полза на МСП и помощите за работещи в неравностойно положение и за работещи с увреждания;
- б) помощи, предоставени в сектора на първично производство на селскостопански продукти, с изключение на компенсация за допълнителни разходи, които не са свързани с транспорт, в най-отдалечените региони съгласно разпоредбите в член 15, параграф 2, буква б), помощи за консултантски услуги в полза на МСП, помощи за рисково финансиране, помощи за научноизследователска и развойна дейност, помощи за иновации в полза на МСП, помощи за опазване на околната среда, помощи за обучение и помощи за работещи в неравностойно положение и работещи с увреждания;
- в) помощи за преработка и продажба на селскостопански продукти, в следните случаи:
 - i) когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на тези продукти, които се изкупуват от първичните производители или се предлагат на пазара от съответните предприятия; или
 - ii) когато помощта е обвързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители;
- г) помощи за улесняване на закриването на неконкурентоспособни въглищни мини в съответствие с Решение 2010/787/ЕС на Съвета;
- д) категориите регионални помощи, които са изключени съгласно член 13.

Когато едно предприятие упражнява едновременно дейност в изключените сектори, посочени в първа алинея, буква а), б) или в), и в секторите, които попадат в приложното поле на настоящия регламент, настоящият регламент се прилага само за помощите, предоставени в сектора или дейността от приложното поле на настоящия регламент, при условие че държавите членки гарантират чрез подходящи средства, като например отделяне на дейностите или разграничаване на разходите, че дейностите в изключените сектори не се ползват от помощта, предоставена съгласно настоящия регламент.

⁽¹⁾ ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 1.

4. Настоящият регламент не се прилага за:
- а) схеми за помощи, които не изключват изрично изплащането на индивидуална помощ в полза на предприятие, срещу което е издадено разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Комисията, с което помощта се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар, с изключение на схемите за помощ за отстраняване на щети, причинени от някои природни бедствия;
 - б) помощи *ad hoc* в подкрепа на предприятия, посочени в буква а);
 - в) помощи за предприятия в затруднено положение, с изключение на схемите за помощ за отстраняване на щети, причинени от някои природни бедствия.
5. Настоящият регламент не се прилага за мерки за държавна помощ, които поради своите особености, поради придружаващите ги условия или поради метода на тяхното финансиране водят до неотделимо нарушение на законодателството на Съюза, по-специално:
- а) мерки за помощ, при които предоставянето на помощта е обвързано със задължението седалището или основното място на установяване на бенефициера да се намира в съответната държава членка; въпреки това се разрешава условието към момента на изплащането на помощта бенефициерът да е създал седалище или клон в държавата членка, предоставяща помощта;
 - б) мерки за помощ, при които предоставянето на помощ е обвързано със задължението бенефициерът да използва национално произведени стоки и услуги;
 - в) мерки за помощ, които ограничават възможността бенефициерът да се възползва от резултатите от научноизследователска дейност и иновации в други държави членки.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1. „помощ“ означава всяка мярка, която изпълнява всички критерии, определени в член 107, параграф 1 от Договора;
2. „малки и средни предприятия“ или „МСП“ означава предприятия, които изпълняват критериите, определени в приложение I;
3. „работещ с увреждания“ означава всяко лице, което:
 - а) е признато за работещо лице с увреждания съгласно националното законодателство; или
 - б) е с трайна физическа, психическа, интелектуална и сетивна недостатъчност, която при взаимодействие с различни пречки би могла да възпрепятства неговото пълноценно и ефективно участие в работната среда при равни условия с останалите работещи;
4. „работещ в неравностойно положение“ означава лице, което:
 - а) не е било на редовна платена работа през последните 6 месеца; или
 - б) е на възраст между 15 и 24 години; или
 - в) не е завършило горната степен на общообразователния курс или професионална квалификация (Международна стандартна класификация на образованието 3) или са изминали най-много две години от завършването му на пълния курс на обучение и което все още не е намерило редовна платена работа; или
 - г) е на възраст над 50 години; или
 - д) живее само и има на издръжка едно или повече лица; или
 - е) работи в сектор или професия в държава членка, където неравновесието между половете е поне с 25 % по-високо от средното неравновесие между половете за всички икономически сектори в съответната държава членка, и принадлежи към пола, който е по-слабо представен; или
 - ж) е представител на етническо малцинство в държава членка и се нуждае от повишаване на своята езикова или професионална квалификация или от обогатяване на трудовия си опит, за да се подобрят перспективите му за получаване на достъп до трайна заетост;
5. „транспорт“ означава превоз на пътници с въздухоплавателни апарати, морски, автомобилен, железопътен транспорт или транспорт по вътрешни водни пътища или услуги по товарен превоз за чужда сметка или срещу възнаграждение;

6. „транспортни разходи“ означава разходи за транспорт за чужда сметка или срещу възнаграждение, които действително са били платени от бенефициерите за всеки превоз, които включват:
 - a) спедиторски такси, разходи за обработка и временно складиране, доколкото тези разходи са свързани с пробегата;
 - b) разходи за застраховка на товара;
 - v) данъци, мита или налози за товара и, ако е приложимо, за дедуейта, на мястото на произход и мястото на местоназначение; и
 - г) разходи за безопасност и контрол на сигурността, допълнителни такси, свързани с по-големи разходи за гориво;
7. „отдалечени региони“ означава най-отдалечените региони, Малта, Кипър, Сеута и Мелиля, островите, които са част от територията на държавите членки, и слабонаселените региони;
8. „търговия със селскостопански продукт“ означава държане или излагане с цел продажба, предлагане за продажба, доставяне или пускане на пазара по друг начин, с изключение на първата продажба от първичния производител на прекупвачи или преработвачи, както и всяка една дейност по подготвяне на продукта за тази първа продажба; продажбата от първичен производител на крайни потребители се счита за търговия, ако се осъществява в отделни помещения, предвидени за тази цел;
9. „първично селскостопанско производство“ означава производство на продукти на почвата и на животновъдството, изброени в приложение I към Договора, без да се извършват никакви по-нататъшни операции, с които се променя естеството на тези продукти;
10. „преработка на селскостопански продукти“ означава всяка една операция върху селскостопански продукт, от която се получава също селскостопански продукт, с изключение на дейностите, осъществявани на място в земеделското стопанство, които са необходими за подготовката на животински или растителен продукт за първата му продажба;
11. „селскостопански продукт“ означава продукти, изброени в приложение I към Договора, с изключение на продукти на рибарството и аквакултурите, изброени в приложение I към Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г.;
12. „най-отдалечени региони“ означава региони съгласно член 349 от Договора. Съгласно Решение 2010/718/ЕС на Европейския съвет, от 1 януари 2012 г. Сен Бартелеми престана да бъде най-отдалечен регион. В съответствие с Решение 2012/419/ЕС на Европейския съвет, от 1 януари 2014 г. Майот е най-отдалечен регион;
13. „въглища“ означава висококалорични, среднокалорични и слабокалорични въглища от категория А и В по смисъла на Международната система за кодификация на въглищата, съставена от Икономическата комисия за Европа на ООН и пояснена в Решението на Съвета от 10 декември 2010 г. относно държавната помощ за улесняване на закриването на неконкурентоспособни въглищни мини ⁽¹⁾;
14. „индивидуална помощ“ означава:
 - i) помощ *ad hoc*;
 - ii) предоставяне на помощи на индивидуални бенефициери въз основа на схема за помощ;
15. „схема за помощ“ означава всеки акт, на основата на който, и без да се изискват допълнителни мерки за прилагане, индивидуална помощ може да се предостави на предприятията, определени в този акт по общ и абстрактен начин, и всеки акт, на основата на който помощ, която не е свързана с конкретен проект, може да бъде предоставена на едно или няколко предприятия за неопределен период от време и/или в неопределен размер;
16. „план за оценка“ означава документ, който съдържа поне следните минимални елементи: целите на схемата за помощ, която е предмет на оценяване, въпросите за оценяване, показателите за резултати, предвидената методология на оценяване; изискванията, свързани със събирането на данните; предложената времева рамка за оценяване, включително датата на предаване на окончателния доклад за оценка, описанието на независимия орган, който извършва оценката, или критериите, които ще бъдат използвани за неговото избиране и вариантите за осигуряване на публичността на оценката;
17. „помощ *ad hoc*“ означава помощ, която не е предоставена въз основа на схема за помощ;

⁽¹⁾ OBL 336, 21.12.2010 г., стр. 24.

18. „предприятие в затруднено положение“ означава предприятие, по отношение на което е изпълнено поне едно от следните обстоятелства:
- а) в случай на дружество с ограничена отговорност (което не е МСП, което съществува по-малко от три години или, за целите на допустимостта за помощите за рисково финансиране, МСП, което е извършило своята първа търговска продажба преди най-много 7 години и което отговаря на условията за инвестиции за рисково финансиране въз основа на извършен от избрания финансов посредник финансов и правен анализ), когато неговият записан акционерен капитал е намалял с повече от половината поради натрупани загуби. Такъв е случаят, когато приспадането на натрупаните загуби от резервите (и всички други елементи, които по принцип се считат за част от собствения капитал на дружеството) води до отрицателен кумулативен резултат, който надхвърля половината от записания акционерен капитал. За целите на настоящата разпоредба под понятието „дружество с ограничена отговорност“ се разбира по-специално видовете дружества, посочени в приложение I към Директива 2013/34/ЕС⁽¹⁾, а понятието „акционерен капитал“ включва, когато е уместно, премии от акции;
 - б) в случай на дружество, при което поне някои съдружници носят неограничена отговорност за задълженията на дружеството (което не е МСП, което съществува по-малко от три години или, за целите на допустимостта за помощите за рисково финансиране, МСП, което е извършило своята първа търговска продажба преди най-много 7 години и което отговаря на условията за инвестиции за рисково финансиране въз основа на извършен от избрания финансов посредник финансов и правен анализ), когато капиталът, вписан в баланса на дружеството, е намалял с повече от половината поради натрупани загуби. За целите на настоящата разпоредба под понятието „дружество, при което поне някои съдружници носят неограничена отговорност за задълженията на дружеството“, се разбира по-специално типовете дружества, посочени в приложение II към Директива 2013/34/ЕС;
 - в) когато предприятието е в процедура по колективна несъстоятелност или отговаря на критериите на своето вътрешно право, за да бъде обект на процедура по колективна несъстоятелност по искане на неговите кредитори;
 - г) когато предприятието е получило помощ за оздравяване и все още не е възстановило заема или не е прекратило гаранцията, или е получило помощ за реструктуриране и все още е обект на план за реструктуриране;
 - д) когато предприятието не е МСП и през последните две години:
 - 1) съотношението задължения/собствен капитал на предприятието е било по-голямо от 7,5; и
 - 2) съотношението за лихвено покритие на предприятието, изчислено на основата на EBITDA, е било под 1,0;
19. „задължения за териториалност на разходите“ означава задължения, наложени на бенефициерите от органа, предоставящ помощта, да изразходват минимална сума и/или да извършват минимално равнище на производствена дейност на определена територия;
20. „коригиран размер на помощта“ означава максимален допустим размер на помощта за голям инвестиционен проект, изчислен по следната формула:
- $$\text{максимален размер на помощта} = R \times (A + 0,50 \times B + 0 \times C),$$
- където R е максималният интензитет на помощта, приложим в съответния регион, който е включен в одобрена карта на регионалните помощи, който е в сила към датата на предоставяне на помощта, с изключение на увеличения интензитет на помощта за МСП; A са първоначалните допустими разходи от 50 млн. евро, B е частта от допустимите разходи между 50 и 100 млн. евро; C е частта от допустимите разходи над 100 млн. евро;
21. „възстановяем аванс“ означава заем за проект, който се изплаща на една или повече части, като условията за възстановяване зависят от изхода на проекта;
22. „брутен еквивалент на безвъзмездна помощ“ означава размерът на помощта, ако тя е била предоставена на бенефициера под формата на безвъзмездни средства, преди приспадането на данъци или други такси;
23. „започване на работите по проекта“ означава първото от следните събития: започване на строителните работи, свързани с инвестицията, или поемане на първия правнообвързващ ангажимент за поръчка на оборудване или всеки друг ангажимент, който прави инвестицията необратима. Купуването на земя и подготвителните дейности като получаването на разрешителни и провеждането на проучвания на осъществимостта не се считат за започване на работите по проекта. При поглъщания на предприятия „започване на работите по проекта“ означава момента на придобиване на активите, пряко свързани с придобития стопански обект;
24. „големи предприятия“ означава предприятия, които не изпълняват критериите, определени в приложение I;

⁽¹⁾ Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета.

25. „последваща фискална схема“ означава схема под формата на данъчни предимства, която представлява изменена версия на съществувала в миналото фискална схема под формата на данъчно предимство и която я заменя;
26. „интензитет на помощта“ означава брутният размер на безвъзмездна помощ, изразен като процент от допустимите разходи, преди приспадането на данъци или други такси;
27. „подпомагани региони“ означава региони, посочени в одобрените карти на регионалните помощи за периода 1.7.2014 г. — 31.12.2020 г. в изпълнение на член 107, параграф 3, букви а) и в) от Договора;
28. „дата на предоставяне на помощта“ означава датата, на която законовото право на получаване на помощта се предоставя на бенефициера съгласно приложимия национален режим;
29. „материални активи“ означава активи, състоящи се от земя, сгради, съоръжения, машини и оборудване;
30. „нематериални активи“ означава активи, които нямат физически или финансов израз, като патенти, лицензи, ноу-хау или друга интелектуална собственост;
31. „разходи за заплати“ означава обща сума, действително платима от бенефициера за съответните работни места, обхващаща брутната заплата преди данъчно облагане и задължителни отчисления, като социални осигуровки, разходи за грижи за деца и за родители, през определен период от време;
32. „нетно увеличение в числеността на персонала“ означава нетно увеличение в броя на служителите в засегнатия стопански обект в сравнение със средния им брой за даден период от време; следователно трябва да се извади броят на всички закрити работни места през този период и броят на лицата, назначени на пълен работен ден, на непълен работен ден и на сезонна работа, трябва да се отчете посредством техните единици труд за година;
33. „специализирана инфраструктура“ означава инфраструктура, която е изградена за предприятия, които могат да бъдат предварително идентифицирани, и е съобразена с техните нужди;
34. „финансов посредник“ означава всяка финансова институция, независимо от нейната форма и собственост, включително фондове, инвестиращи в други фондове, фондове за частни капиталови инвестиции, публични инвестиционни фондове, банки, институции за микрофинансиране и гаранционни фондове;
35. „пробег“ означава движение на стоки от мястото на произход до мястото на местоназначение, включително междинните части или етапи в рамките на съответната държава членка или извън нея, извършено посредством едно или повече транспортни средства;
36. „справедлива норма на възвръщаемост (СНВ)“ означава очаквана норма на възвръщаемост, равняваща се на коригиран спрямо риска сконтов процент, който отразява равнището на риска, свързан с проекта, и естеството и количеството на капитала, който частни инвеститори планират да инвестират;
37. „общ размер на финансирането“ означава общ размер на инвестицията, извършена в допустимо предприятие или проект съгласно раздел 3 или съгласно членове 16 или 39 от настоящия регламент, с изключение на изцяло частните инвестиции, предоставени при пазарни условия и попадащи в обхвата на съответната мярка за държавна помощ;
38. „конкурентна тръжна процедура“ означава недискриминационна тръжна процедура, която предвижда участието на достатъчен брой предприятия и при която помощта е предоставена въз основа на първоначалната оферта, представена от участника в търга, или клирингова цена. Освен това бюджетът или обемът, свързан с тръжната процедура, е правнообвързващо ограничение, от което следва, че невсички участници могат да получат помощ;
39. „оперативна печалба“ означава разлика между сконтираните приходи и сконтираните оперативни разходи през съответния живот на инвестицията, като тази разлика е положителна стойност. Оперативните разходи включват разходи за персонал, материали, услуги, възложени на подизпълнители, комуникации, енергия, поддръжка, разходи за наем и управление. За целите на настоящия регламент те не включват амортизационните разходи и разходите за финансиране, ако те са били покрити с инвестиционна помощ.

Определения за регионалните помощи

40. Определенията, които се прилагат за помощите за ширококоловови инфраструктури (раздел 10), са приложими за съответните разпоредби за регионалните помощи.
41. „регионална инвестиционна помощ“ означава регионална помощ, предоставена за първоначална инвестиция, или първоначална инвестиция в полза на нова стопанска дейност;

42. „регионална оперативна помощ“ означава помощ за намаляване на текущите разходи на дадено предприятие, която не е свързана с първоначална инвестиция. Тук се включват разходи за персонал, материали, услуги, възложени на подизпълнители, комуникации, електроенергия, поддръжка, наем, управление и др., като не се включват амортизационните разходи и разходите за финансиране, ако те са включени в допустимите разходи при предоставянето на инвестиционната помощ;
43. „стоманодобивен сектор“ означава всички дейности, свързани с производството на един или повече от следните продукти:
- а) чугун на блокове и феросплави:
- чугун за производство на стомана, леярски чугун и друг чугун за производство на стомана, шпигелайзен (желязно-манганови сплави) и високовъглеродни желязно-манганови сплави, без да се включват други феросплави;
- б) суровини и полуготови продукти от желязо, обикновена стомана или специална стомана:
- лята стомана, на блокове или не, включително блокове за коване на полуготови изделия: блуми, пръти и сляби, листове и листове покалаена ламарина, горещо валцувани коилси, с изключение на производство на лята стомана за леене от малки и средни леярни;
- в) готови продукти след гореща обработка на желязо, обикновена стомана или специална стомана:
- релси, траверси, сглобяеми плоскости, единични плоскости, профили, тежки секции с дебелина 80 mm и по-голяма, валцувани плоскости, профили и секции с дебелина по-малко от 80 mm и плоскости по-тънки от 150 mm, тел, тръби с кръгло сечение и други профили, горещо валцувани вериги и ленти (включително ленти за тръби), плосковалцовани продукти и листове с дебелина 3 mm или повече, плосковалцовани продукти с универсално предназначение с дебелина 150 mm или повече, с изключение на тел и продукти от тел, полирани пръти и железни отливки;
- г) готови продукти след студена обработка на желязо:
- покалаена ламарина, матова ламарина, черна ламарина, галванизирани или с други видове покритие листове ламарина, студено валцувани листове, електролитни листове, ленти за покалаена ламарина, студено валцувани плоскости, във форма на коилси или ленти;
- д) тръби:
- всички безшевни стоманени тръби, запоени стоманени тръби с диаметър, надхвърлящ 406,4 mm;
44. „сектор за производство на синтетични влакна“ означава:
- а) екструдирани/текстурирани на всички основни видове влакна и прежди на база полиестер, полиамид, акрил или пропилен, независимо от предназначението им; или
- б) полимеризация (включително поликондензация), когато е интегрирана в процеса на екстудирани предвид използваното оборудване; или
- в) всички спомагателни процеси, които са свързани с едновременното инсталиране на мощности за екстудирани/текстурирани от потенциалния бенефициер или от друго дружество, принадлежащо към същата група, и които при конкретния вид стопанска дейност обикновено са интегрирани в тези мощности предвид използваното оборудване;
45. „транспортен сектор“ означава превоз на пътници с въздушен, морски, автомобилен или железопътен транспорт и транспорт по вътрешни водни пътища или услугите по товарен превоз за чужда сметка или срещу възнаграждение; по-конкретно „транспортен сектор“ означава следните дейности по NACE Rev. 2:
- а) NACE 49: Сухопътен транспорт и тръбопроводен транспорт с изключение на NACE 49.32 Таксиметрови превози, 49.42 Услуги по преместване, 49.5 Тръбопроводен транспорт;
- б) NACE 50: Воден транспорт;
- в) NACE 51: Въздушен транспорт, с изключение на NACE 51.22 Космически транспорт;
46. „схема, предназначена за ограничен брой конкретни стопански сектори“ означава схема, която обхваща дейности, попадащи в обхвата на по-малко от пет класа (четирицифрени кодове) на статистическата класификация на NACE Rev. 2;
47. „туристическа дейност“ означава следните дейности по NACE Rev. 2:
- а) NACE 55: Хотелиерство;
- б) NACE 56: Ресторантьорство;

- в) NACE 79: Туристическа агентска и операторска дейност; други дейности, свързани с пътувания и резервации;
- г) NACE 90: Артистична и творческа дейност;
- д) NACE 91: Библиотеки, архиви, музеи и други дейности в областта на културата;
- е) NACE 93: Спортни и други дейности, свързани с развлечения и отдих;
48. „слабонаселени региони“ означава региони, признати от Комисията като такива в индивидуалните решения относно картите на регионалните помощи за периода 1.7.2014 г. — 31.12.2020 г.;
49. „първоначална инвестиция“ означава:
- а) инвестиция в материални и нематериални активи, свързани със създаването на нов стопански обект, разширяването на капацитета на съществуващ стопански обект, диверсификацията на продукцията на стопански обект с продукти, които не са били произвеждани до момента в стопанския обект, или основна промяна в целия производствен процес на съществуващ стопански обект; или
- б) придобиване на активи, принадлежащи на стопански обект, който е закрит или е шял да бъде закрит, ако не е бил закупен, и е закупен от инвеститор, който не е свързан с продавача, и изключва простото изкупуване на акциите или дяловете на дадено предприятие;
50. „същата или подобна дейност“ означава дейност, попадаща в същия клас (четирицифрен код) от статистическата класификация на икономическите дейности NACE Rev. 2, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за установяване на статистическа класификация на икономическите дейности NACE Rev. 2 и за изменение на Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета, както и на някои ЕО регламенти относно специфичните статистически области ⁽¹⁾;
51. „първоначална инвестиция в полза на нова стопанска дейност“ означава:
- а) инвестиция в материални и нематериални активи, свързана със създаването на нов стопански обект или с диверсификацията на дейността на стопанския обект, при условие че новата дейност не е същата или подобна на дейността, упражнявана от стопанския обект в миналото;
- б) закупуване на активите на стопански обект, който е закрит или е шял да бъде закрит, ако не е бил закупен, и е закупен от инвеститор, който не е свързан с продавача, при условие че новата дейност, която трябва да се извършва с придобитите активи, не е същата или подобна на извършваната дейност в стопанския обект преди закупуването;
52. „голям инвестиционен проект“ означава първоначална инвестиция с допустими разходи над 50 млн. евро, изчислени по цени и обменни курсове към датата на предоставяне на помощта;
53. „място на местоназначение“ означава място, където се разтоварват стоките;
54. „място на произход“ означава място, където стоките се натоварват за превоз;
55. „региони, отговарящи на изискванията за оперативна помощ“ означава най-отдалечени региони, посочени в член 349 от Договора, или слабонаселени региони, определени в одобрената карта на регионалните помощи за съответната държава членка за периода 1.7.2014 г.— 31.12.2020 г.;
56. „начин на транспорт“ означава железопътен транспорт, автомобилен товарен транспорт, транспорт по вътрешни водни пътища, морски транспорт, въздушен транспорт и интермодален транспорт;
57. „фонд за градско развитие (ФГР)“ означава специализиран инвестиционен инструмент, създаден за целите на инвестирането в проекти за градско развитие по мярка за помощ за градско развитие. ФГР се управляват от управители на фондове за градско развитие;
58. „управител на фонд за градско развитие“ означава професионално управленско дружество с правосубектност, което подбира и инвестира в допустими фондове за градско развитие;

⁽¹⁾ ОВ L 393, 30.12.2006 г., стр. 1.

59. „проект за градско развитие (ПГР)“ означава инвестиционен проект, който има потенциал да подкрепя изпълнението на намеси, предвидени в интегриран подход за устойчиво градско развитие, и допринася за постигането на целите, определени в него, включително проекти с вътрешна норма на възвръщаемост, която може да е недостатъчна за привличането на финансиране на чисто търговска основа. Проектът за градско развитие може да бъде организиран като отделно финансиране в рамките на правните структури на бенефициера — частен инвеститор, или като отделно юридическо лице, например дружество със специално предназначение;
60. „интегрирана стратегия за устойчиво градско развитие“ означава официално предложена стратегия, сертифицирана от съответния местен орган или ведомство в публичния сектор, определена за конкретна градска географска зона и за даден период, в която се съдържат интегрирани действия за справяне с икономическите, екологичните, климатичните, демографските и социалните предизвикателства, засягащи градските райони;
61. „принос в натура“ означава принос на земя или недвижимо имущество, когато земята или недвижимото имущество са част от проект за градско развитие.

Определения за помощите за МСП

62. „Заетост, пряко създадена от инвестиционен проект“ означава заетост по отношение на дейността, за която е насочена инвестицията, включително заетост, създадена в резултат на увеличение на процента на използване на създадения от инвестицията капацитет;
63. „организационно сътрудничество“ означава разработване на съвместни търговски стратегии или управленски структури, предоставяне на съвместни услуги или услуги за улесняване на сътрудничеството, координирани дейности, като например научни изследвания или маркетинг, подкрепа на мрежи и клъстери, подобрене на достъпността и комуникацията, използване на съвместни инструменти за насърчване на предприемачеството и търговията с МСП;
64. „консултантски услуги, свързани със сътрудничеството“ означава консултиране, помощ и обучение за обмена на знания и опит и за подобряване на сътрудничеството;
65. „помощни услуги, свързани със сътрудничеството“ означава предоставяне на офис пространство, уебсайтове, бази данни, библиотеки, пазарни проучвания, наръчници, работни документи и образци на документи.

Определения за помощите за достъп на МСП до финансиране

66. „Квазикапиталова инвестиция“ означава вид финансиране, нареждащо се между собствения капитал и дълга. То е с по-голям риск от първостепенния дълг и с по-малък риск от базовия собствен капитал. Нейната рентабилност за притежателя ѝ зависи главно от печалбите или загубите на целевото предприятие, в което е направена, като тя не е обезпечена в случай на неизпълнение на задълженията. Квазикапиталовите инвестиции могат да бъдат структурирани като необезпечен и подчинен дълг, включително дълг „мечанин“, а в някои случаи и конвертируеми в собствен капитал, или като привилегирован собствен капитал;
67. „гарантия“ в контекста на раздели 1, 3 и 7 от регламента означава писмен ангажимент за поемане на отговорност за всички или за част от новите транзакции, свързани със заеми, на трета страна, например дългови или лизингови инструменти, както и квазикапиталови инструменти;
68. „процент на гаранцията“ означава процент на поетите от публичен инвеститор загуби за всяка транзакция, допустима по съответната мярка за държавна помощ;
69. „оттегляне“ означава ликвидация на вложения от финансов посредник или инвеститор капитал, включваща търговска продажба, отписване, изплащане на дялове или заеми, продажба на друг финансов посредник или на друг инвеститор, продажба на финансова институция и продажба чрез публично предлагане, включително първоначално публично предлагане;
70. „финансова дотация“ означава възстановима публична инвестиция за финансов посредник с цел извършване на инвестиции по мярка за рисковото финансиране, като всички постъпления от нея се връщат на публичния инвеститор;
71. „инвестиция за рисковото финансиране“ означава капиталови и квазикапиталови инвестиции, заеми, включително лизинг, гаранции или комбинация от тези инструменти в полза на допустими предприятия с цел извършване на нови инвестиции;
72. „независим частен инвеститор“ означава частен инвеститор, който не е акционер в допустимото предприятие, в което инвестира, включително „бизнес ангели“ и финансови институции, независимо от тяхната собственост, доколкото те поемат пълния риск по отношение на своята инвестиция. При учредяването на ново дружество се счита, че частните инвеститори, включително учредителите, са независими от него;

73. „физическо лице“ означава за целите на членове 21 и 23 лице, което не е юридическо лице или предприятие по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора;
74. „капиталова инвестиция“ означава предоставяне на капитал в полза на предприятие, който капитал е инвестиран пряко или непряко в замяна на собствеността върху съответен дял от това предприятие;
75. „първа търговска продажба“ означава първа продажба на дружеството на пазара на продукти или услуги, с изключение на ограничени продажби за изпитване на пазара;
76. „нерегистрирано на фондовата борса МСП“ означава МСП, което не фигурира в официалния списък на фондовата борса, с изключение на алтернативните платформи за търговия;
77. „последваща инвестиция“ означава допълнителна инвестиция за рисково финансиране, направена в дружество след един или повече предишни инвестиционни кръгове за рисково финансиране;
78. „заместващ капитал“ означава закупуване на съществуващи акции или дялове в дадено дружество от предишен инвеститор или акционер;
79. „упълномощен субект“ означава Европейската инвестиционна банка, Европейския инвестиционен фонд, международна финансова институция, в която държава членка е акционер, или финансова институция, установена в държава членка и целяща постигането на публичен интерес под контрола на публичен орган, публичноправен орган или частноправен орган със задача за обществена услуга; упълномощеният субект може да бъде избран или пряко определян в съответствие с разпоредбите на Директива 2004/18/ЕО относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, услуги и доставки ⁽¹⁾ или всеки последващ законодателен акт, който заменя тази директива изцяло или частично;
80. „иновационно предприятие“ означава предприятие:
- а) което може да докаже чрез оценка, извършена от външен експерт, че в обозримо бъдеще ще разработи продукти, услуги или процеси, които са нови или в съществена степен подобри в сравнение с най-високите достижения в своя отрасъл и които са свързани с риск от технологичен или индустриален неуспех; или
 - б) чиито разходи за научноизследователска и развойна дейност представляват поне 10 % от общите му оперативни разходи през поне една от трите години преди предоставянето на помощта или, в случаите на новосъздадени предприятия без финансова история, се определят въз основа на одит за текущия фискален период, заверен от външен одитор;
81. „алтернативна платформа за търговия“ означава многостранна търговска система съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 15 от Директива 2004/39/ЕО, при която повечето допуснати до търговия финансови инструменти са емитирани от МСП;
82. „заем“ означава споразумение, което задължава заемодателя да предостави на заемополучателя договорена сума пари за договорен срок, според което заемополучателят е длъжен да изплати обратно тази сума в договорения срок. То може да бъде под формата на заем или на друг инструмент за финансиране, включително лизинг, и се характеризира с това, че осигурява на заемодателя минимална доходност. Рефинансирането на съществуващите заеми не представлява допустим заем.

Определения за помощите за научноизследователска и развойна дейност и иновации

83. „Организация за научни изследвания и разпространение на знания“ означава субект (например университети или научноизследователски институти, агенции за технологичен трансфер, иновационни посредници, ориентирани към изследователска дейност физически или виртуални организации за сътрудничество), независимо от неговия правен статут (дали е учреден съгласно публичното или частното право) или начин на финансиране, чиято основна цел е да извършва независими фундаментални научни изследвания, индустриални научни изследвания или експериментално развитие или да разпространява в широк мащаб резултатите от тези дейности посредством преподаване, публикации или трансфер на знания. Когато такъв субект упражнява също така стопански дейности, финансирането, разходите и приходите от тези стопански дейности трябва да се отчетат отделно. Предприятията, които са в състояние да упражняват ключово влияние върху такъв субект, в качеството си например на акционери или членове, може да не се ползват с правото на преференциален достъп до постигнатите от него резултати;
84. „фундаментални научни изследвания“ означава експериментална или теоретична работа, предприета основно с цел придобиване на нови знания за причините за явленията или наблюдаемите факти без очаквано пряко търговско приложение или използване;

⁽¹⁾ OBL 134, 30.4.2004 г., стр. 114.

85. „индустриални научни изследвания“ означава планирани научни изследвания или проучвания от изключително значение, предназначени за придобиването на нови знания и умения за разработване на нови продукти, процеси или услуги, или за постигане на съществени подобрения на съществуващи продукти, процеси или услуги. Те включват създаването на компоненти от сложни системи и могат да включват конструирането на прототипи в лабораторна среда или в среда със симулирани интерфейси на съществуващи системи, както и създаването на пилотни линии, когато това е необходимо за индустриалните научни изследвания, по-специално за валидиране на технологии с широко приложение;
86. „експериментално развитие“ означава придобиване, съчетаване, оформяне и използване на съществуващи научни, технологични, търговски и други важни знания и умения с цел разработване на нови или усъвършенствани продукти, процеси или услуги. То може да включва също, например, дейности, които имат за цел концептуалното определение, планирането и документирането на нови продукти, процеси или услуги.

Експерименталното развитие може да включва разработване на прототипи, демонстрация, разработване на пилотни проекти, изпитване и валидиране на нови или усъвършенствани продукти, процеси и услуги в среда, която е представителна за оперативните условия в реалния живот, когато главната цел е по-нататъшното техническо подобряване на продукти, процеси или услуги, които не са в окончателния си вид. Това може да включва разработване на търговски използвани прототипи или пилотни проекти, които са необходими за крайния търговски продукт и чието производство е твърде скъпо, за да бъдат използвани само за демонстрации и валидиране.

Експерименталното развитие не включва рутинни и периодични изменения, въвеждани в съществуващи продукти, производствени линии, производствени процеси, услуги или други операции в процес на изпълнение, дори ако тези изменения могат да представляват подобрения;

87. „проучване на осъществимостта“ означава оценка и анализ на потенциала на даден проект, чиято цел е да улеснят процеса на вземане на решения, като се разкриват обективно и рационално неговите силни и слаби страни, възможности и заплахи и се определят необходимите ресурси за изпълнението му и в крайна сметка на перспективите му за успех;
88. „разходи за персонал“ означава разходи за изследователи, технически персонал и друг помощен персонал, доколкото те са наети за съответния проект или съответната дейност;
89. „сделка между несвързани лица“ означава, че условията на сделката между договарящите се страни не се различават от условията, които биха били договорени между независими предприятия, и не съдържат елемент на колюзия. Всяка сделка, която е резултат от открита, прозрачна и недискриминационна процедура, се разглежда като съответстваща на принципа на сделката между несвързани лица;
90. „ефективно сътрудничество“ означава сътрудничество между най-малко две независими страни за обмен на знания или технологии или за постигане на обща цел, основана на разделението на труда, при което страните определят заедно обхвата на съвместния проект, допринасят за осъществяването му и споделят рисковете и резултатите от него. Една или няколко страни могат да поемат пълните разходи по проекта и по този начин да облекчат другите страни от финансовите му рискове. Извършването на научни изследвания, възложени по силата на договор, и предоставянето на изследователски услуги не се считат за форми на сътрудничество;
91. „научноизследователска инфраструктура“ означава съоръжения, ресурси и свързани с тях услуги, използвани от научната общност за провеждане на научни изследвания в съответните области, и обхваща научно оборудване или набори от инструменти, ресурси, основани на знанието, като колекции, архиви или структурирана научна информация, помощни инфраструктури, основаващи се на информационни и телекомуникационни технологии от типа GRID, компютърна техника, софтуер и средства за комуникация, както и всички други средства с уникален характер, позволяващ провеждането на научни изследвания. Тези инфраструктури могат да бъдат съсредоточени в един обект или „разпръснати“ (организирана мрежа от ресурси) в съответствие с член 2, буква а) от Регламент (ЕО) № 723/2009 на Съвета от 25 юни 2009 г. относно правната рамка на Общността за консорциум за европейска научноизследователска инфраструктура (ERIC) ⁽¹⁾;
92. „иновационни клъстери“ означава структури или организирани групи от независими страни (като например иновационни стартиращи предприятия, малки, средни и големи предприятия, както и организации за научни изследвания и разпространение на знания, организации с нестопанска цел и други сходни икономически субекти), създадени с цел да стимулират иновационната дейност чрез популяризиране, съвместно използване на съоръжения и обмен на познания и опит, ефективен принос за трансфера на знания, изграждане на мрежи, разпространение на информация и сътрудничество между предприятията и други организации в клъстера;
93. „висококвалифициран персонал“ означава персонал с висше образование и поне 5 години подходящ трудов стаж, който може да включва и обучение по докторски програми;

⁽¹⁾ OBL 206, 8.8.2009 г., стр. 1.

94. „консултантски услуги в областта на иновациите“ означава консултиране, подпомагане и обучение в областта на трансфера на знания, придобиването, защитата и експлоатацията на нематериални активи, използването на стандарти и на правилата, които ги уреждат;
95. „услуги в подкрепа на иновациите“ означава осигуряване на офис пространство, бази данни, библиотеки, пазарни проучвания, лаборатории, етикети за качество, изпитване и сертифициране с цел разработване на по-ефективни продукти, процеси или услуги;
96. „иновация на организации“ означава внедряване на нов организационен метод в търговската практика на предприятието, организацията на работното място или външните отношения, с изключение на промените, които се основават на организационни методи, които вече се използват в предприятието, промени в управленската стратегия, сливания и придобивания, прекратяване на употребата на даден процес, обикновена подмяна или разширяване на капитала, промени, произтичащи единствено от изменение във факторните цени, персонализирано производство, адаптиране към местния пазар, редовни сезонни и други циклични промени и търговия с нови или съществено усъвършенствани продукти;
97. „иновация на процеси“ означава внедряване на нов или усъвършенстван в значителна степен метод на производство или доставка (включително съществени промени в техниките, оборудването и/или софтуера), но не включва малки промени или подобрения, повишаване на капацитет за производство или обслужване, получено посредством добавяне на производствени или логистични системи, които са много сходни с вече използваните, прекратяване на използването на даден процес, обикновена замяна или разширяване на капитала, промени, предизвикани единствено от изменението на цените на производствените фактори, персонализирано производство, адаптиране към местния пазар, редовни сезонни и други циклични промени и търговия с нови или съществено усъвършенствани продукти;
98. „командиrowане“ означава временно наемане на персонал от бенефициера, като този персонал има право да се върне при предишния си работодател.

Определения за помощите за работещи в неравностойно положение и работещи с увреждания

99. „Работещ в силно неравностойно положение“ означава лице, което:
- а) не е било на редовна платена работа от поне 24 месеца; или
 - б) не е било на редовна платена работа от поне 12 месеца и принадлежи към една от категориите в букви б)—ж), посочени в определението на „работещ в неравностойно положение“;
100. „защитени работни места“ означава трудова заетост в предприятие, в което поне 30 % от заетите са работещи с увреждания.

Определения за помощите за опазване на околната среда

101. „Опазване на околната среда“ означава всяко действие, което има за цел да се възстановят или предотвратят щетите върху физическата среда или природните ресурси, причинени от собствените дейности на бенефициера, да се намали рискът от подобни щети или да се осигури по-ефикасно използване на природните ресурси, включително мерки за спестяване на енергия и използване на възобновяеми енергийни източници;
102. „стандарт на Съюза“ означава:
- а) задължителен стандарт на Съюза, определящ равнището на опазване на околната среда, което трябва да бъде постигнато от отделните предприятия; или
 - б) задължението съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ да се използват най-добрите налични техники (НДНТ) и да се гарантира, че нивата на емисиите на замърсителите не са по-високи отколкото биха били, когато се прилагат НДНТ. В случаите, в които равнищата на емисиите, свързани с използване на НДНТ, са определени в актове за изпълнение, които са приети в съответствие с Директива 2010/75/ЕС, тези равнища ще бъдат приложими за целите на настоящия регламент; когато тези равнища са изразени като обхват, ще се прилага лимитът, постигнат за първи път с НДНТ;
103. „енергийна ефективност“ означава количеството спестена енергия, определено чрез измерване и/или оценка на потреблението преди и след прилагането на мярка за повишаване на енергийната ефективност, като същевременно се осигурява нормализиране на външните условия, които оказват въздействие върху потреблението на енергия;
104. „проект за енергийна ефективност“ означава инвестиционен проект, който повишава енергийната ефективност на дадена сграда;

⁽¹⁾ OBL 24, 29.1.2008 г., стр. 8.

105. „фонд за енергийна ефективност (ФЕЕ)“ означава дружество със специална инвестиционна цел, създадено с цел инвестиране в проекти за енергийна ефективност, предназначени за подобряване на енергийната ефективност на сградите, както в жилищния сектор, така и извън него. ФЕЕ се управляват от управители на фонд за енергийната ефективност;
106. „управител на фонд за енергийната ефективност“ означава професионално управленско дружество с правосубектност, което избира и инвестира в допустими проекти за енергийна ефективност;
107. „високоэффективно комбинирано производство на енергия“ означава комбинирано производство на енергия, което отговаря на определението за високоэффективно комбинирано производство на енергия съгласно член 2, точка 34 от Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО ⁽¹⁾;
108. „комбинирано производство (когенерация)“ или комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия означава едновременното производство в един процес на термична енергия и на електрическа и/или механична енергия;
109. „енергия от възобновяеми енергийни източници“ означава енергия, произведена от съоръжения, които използват единствено възобновяеми енергийни източници, както и съответния дял, измерен в топлинна стойност, на енергията, произведена от възобновяеми енергийни източници в хибридни съоръжения, които използват и традиционни енергийни източници. Тя включва електроенергия от възобновяеми източници, използвана за зареждане на системите за съхранение, но не включва електроенергия, произведена като резултат от използване на тези системи;
110. „възобновяеми енергийни източници“ означава следните възобновяеми неизкопаеми енергийни източници: вятърна, слънчева, аеротермална, геотермална, хидротермална и океанска енергия, водноелектрическа енергия, биомаса, сметищен газ, газ от пречиствателни инсталации за отпадни води и биогазове;
111. „биогориво“ означава произведени от биомаса течни или газообразни горива, използвани за транспортни цели;
112. „устойчиво биогориво“ означава биогориво, което изпълнява критериите за устойчивост, посочени в член 17 от Директива 2009/28/ЕО;
113. „биогориво, произведено от хранителни култури“ означава биогориво, произведено от зърнени култури и други култури, богати на скорбяла, захар и маслодайни култури, съгласно определението в Предложението на Комисията за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 98/70/ЕО относно качеството на бензиновите и дизеловите горива и за изменение на Директива 2009/28/ЕО за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници ⁽²⁾;
114. „нова и иновационна технология“ означава нова и недоказана технология в сравнение с последните постижения в индустрията, която крие риск от технологичен или промишлен неуспех и която не представлява оптимизиране или надграждане на съществуваща технология;
115. „задължения за балансиране“ означава задължение във връзка с дисбаланси (отклонения между производството, потреблението и пазарните трансакции) на даден участник на пазара или на неговия избран представител, наричан „страната, отговорна за баланса“, в рамките на определен период от време, наричан „период за отстраняване на дисбаланс“;
116. „стандартни отговорности за балансиране“ означава недискриминационни отговорности за балансиране между технологиите, които не освобождават производителите от тези отговорности;
117. „биомаса“ означава биоразградима част на продукти, отпадъци и остатъци от земеделието (включително растителни и животински вещества), горското стопанство и свързаните с тях отрасли, включително риболов и аквакултури, както и биогазове и биоразградимата част на промишлени и битови отпадъци;
118. „общо средни разходи за производство на енергия“ означава изчисление на разходите за производство на електроенергия в точката на свързване до мястото за натоварване или електроенергийната мрежа. В тях се включват началният капитал, процентът на отстъпка, както и разходите за непрекъсната експлоатация, гориво и поддръжка;
119. „екологичен данък“ означава данък със специална данъчна основа, която има ясно неблагоприятно въздействие върху околната среда, или с който се облагат определени дейности, стоки или услуги, така че разходите за опазване на околната среда да бъдат включени в тяхната цена и/или производителите и потребителите да се насочат към дейности, които опазват по-добре околната среда;

⁽¹⁾ OBL 315, 14.11.2012 г., стр. 1.

⁽²⁾ COM(2012) 595, 17.10.2012 г.

120. „минимално данъчно равнище в Съюза“ означава минималното равнище на данъчно облагане, предвидено в законодателството на Съюза; за енергийните продукти и електроенергията то означава минималното равнище на данъчно облагане, предвидено в приложение I към Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно реструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията ⁽¹⁾;
121. „замърсена зона“ означава обект, където има потвърдено причинено от човека наличие на опасни вещества в степен, в която те излагат човешкото здраве или околната среда на значителен риск, като се имат предвид настоящото и съгласуваното бъдещо използване на земята;
122. „принцип замърсителят плаща“ или „ПЗП“ означава, че разходите за мерки за отстраняване на замърсяването трябва да бъдат поети от неговия причинител;
123. „замърсяване“ означава вреда, причинена от замърсителя чрез прякото или непряко увреждане на околната среда или чрез създаването на условия, които водят до такова увреждане на физическата заобикаляща среда или на природните ресурси;
124. „енергийноефективно районно отопление и охлаждане“ означава районна отоплителна и охладителна система, която отговаря на определението за ефективна районна отоплителна и охладителна система в член 2, точки 41 и 42 от Директива 2012/27/ЕС. Това определение включва производствените централи за отопление и охлаждане и мрежата (включително свързаните с нея съоръжения), които са необходими за разпределението на отоплението или охлаждането от производствените агрегати до помещенията на клиента;
125. „замърсител“ означава лице, което пряко или непряко уврежда околната среда или което създава условия, водещи до такова увреждане;
126. „повторна употреба“ означава всяка дейност, посредством която продуктите или компонентите, които не са отпадъци, се използват отново за същата цел, за която са били предназначени;
127. „подготовка за повторна употреба“ означава дейности по оползотворяване, представляващи проверка, почистване или поправка, посредством които продуктите или компонентите на продукти, които са станали отпадък, се подготвят, за да могат да бъдат използвани повторно без каквато и да е друга предварителна обработка;
128. „рециклиране“ означава всяка дейност по оползотворяване, посредством която отпадъчните материали се преработват в продукти, материали или вещества за първоначалната им цел или за други цели. То включва преработването на органични материали, но не включва оползотворяване на енергия и преработване в материали, които ще се използват като горива или за насипни дейности;
129. „най-съвременни технологии“ означава процес, при който повторната употреба на отпадъчен продукт за производство на краен продукт е икономически доходна обичайна практика. Когато е целесъобразно, понятието за „най-съвременни технологии“ трябва да се разглежда от технологична гледна точка и от гледна точка на вътрешния пазар на Съюза;
130. „енергийна инфраструктура“ означава всякакво материално оборудване или съоръжения, които са разположени в Съюза или свързват Съюза с една или повече трети държави и които попадат в една от следните категории:
- а) относно електроенергията:
- i) инфраструктура за пренос съгласно определението в член 2, точка 3 от Директива 2009/72/ЕО от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия ⁽²⁾;
- ii) инфраструктура за разпределение съгласно определението в член 2, точка 5 от Директива 2009/72/ЕО;
- iii) хранилища за електроенергия, които се определят като съоръжения, използвани за натрупване на електроенергия за постоянно или временно в надземна или подземна инфраструктура или геоложки обекти, при условие че те са директно свързани към електропроводи за високо налягане, проектирани за напрежение 110 kV или по-високо;
- iv) всякакво оборудване или инсталация, които са от основно значение за безопасната, сигурна и ефективна работа на системите, определени в букви i)–iii), включително системите за защита, следене и контрол за всички напрежения и подстанции; и

⁽¹⁾ OBL 283, 31.10.2003 г., стр. 51.

⁽²⁾ OBL 211, 14.8.2009 г., стр. 55.

- v) интелигентни мрежи, определени като всякакво оборудване, линии, кабели или инсталации, както на равнище пренос, така и на равнище ниско и средно напрежение, чиято цел е двупосочна цифрова комуникация, реалновременна или близка до реалновременната, интерактивно и интелигентно следене и управление на производството, преноса, разпределението и потреблението на електроенергия в рамките на дадена електроенергийна мрежа с оглед на разработването на мрежа, ефективно интегрираща поведението и действията на всички свързани с нея потребители — производители, потребители и тези, които са едновременно производители и потребители, за да се гарантира икономически ефективна и устойчива електроенергийна система с ниски загуби и високо качество и сигурност на електроснабдяването и безопасността;
- б) относно газа:
- i) преносни и разпределителни газопроводи за транспортиране на природен газ и биогаз, които са част от мрежа, с изключение на газопроводите с високо налягане, използвани за разпределение на природен газ в предходна част от мрежата;
- ii) подземни хранилища, свързани с посочените газопроводи за високо налягане, посочени в буква i);
- iii) съоръжения за приемане, съхраняване и регазификация или понижаване на налягането на втечен природен газ (ВПП) или съгъстен природен газ (СПГ); и
- iv) всякакво оборудване или инсталации, които са от основно значение за безопасната, сигурна и ефективна работа на системата или за осигуряване на възможност за двупосочен капацитет, включително компресорни станции;
- в) относно нефта:
- i) нефтопроводи, използвани за транспортиране на суров нефт;
- ii) помпени станции и нефтохранилища, необходими за експлоатацията на нефтопроводи за суров нефт; и
- iii) всички съоръжения или инсталации, които са от основно значение за правилната, сигурна и ефективна работа на системата, включително системите за защита, следене и контрол, и съоръженията за реверсивно подаване;
- г) относно CO₂: мрежа от тръбопроводи, включително свързаните с нея компресорни станции, за преноса на CO₂ към местата за съхранение, с цел инжектиране на CO₂ в подходящи подземни геоложки формации за постоянно съхранение;
131. „законодателството за вътрешния пазар на електроенергия“ включва Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия, Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ ⁽¹⁾, Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия ⁽²⁾, Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия ⁽³⁾ и Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопрееносни мрежи ⁽⁴⁾ за природен газ или всякакво последващо законодателство, заместващо напълно или отчасти тези актове.

Определения за социалните помощи за транспорт за живеещите в отдалечени региони

132. „Място на обичайно пребиваване“ означава място, където едно лице живее в продължение на не по-малко от 185 дни за всяка календарна година поради лични и професионални връзки. Когато професионалните връзки на едно лице са на различно място от личните му връзки и то живее в две или повече държави членки, за място на обичайно пребиваване се счита мястото на личните му връзки, при условие че лицето се връща редовно на това място. Когато лицето живее в държава членка, за да извършва задача с определен срок, за негово място на обичайно пребиваване продължава да се счита мястото на личните му връзки, независимо дали то се завръща там в хода на тази дейност. Посещението на университет или училище в друга държава членка не представлява прехвърляне на мястото на обичайно пребиваване. Алтернативно, „място на обичайно пребиваване“ се тълкува съгласно националното право на държавите членки.

Определения за помощите за широколентови структури

133. „Основен широколентов достъп“, „основни широколентови мрежи“ означава мрежи с основни функционални изисквания, които се основават на технологични платформи, например асиметрични цифрови абонатни линии (до мрежи ADSL2+), кабелни мрежи от предишно поколение (например DOCSIS 2.0), мобилни мрежи от трето поколение (UMTS) и сателитни системи;

⁽¹⁾ ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94.

⁽²⁾ ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 15.

⁽⁴⁾ ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 36.

134. „гражданско строителство, свързано с широколентов достъп“ означава гражданско строителство, което е необходимо за разгръщането на широколентова мрежа, например прокарване на път с цел поставяне на (широколентови) проводи;
135. „проводи“ означава подземни тръби или канали, които се използват за полагане на (оптични, медни или коаксиални) кабели на мрежа за широколентов достъп;
136. „физически необвързан достъп“ означава достъп до връзката с линията на крайния потребител и позволява на системите на конкурентите за пренос да предават пряко по тази връзка;
137. „пасивна широколентова инфраструктура“ означава широколентова мрежа без никакъв активен компонент. Тя обикновено се състои от строителна инфраструктура, проводи и резервни оптични нишки и улични кутии;
138. „мрежи за достъп от следващо поколение (ДСП)“ означава модерни мрежи, които имат поне следните характеристики: а) доставят на абоната надеждни услуги с много висока скорост чрез оптически пренос (backhaul) (или еквивалентна технология), достатъчно близо до помещенията на ползвателя, за да се гарантира действителното доставяне на много висока скорост; б) поддържат разнообразни модерни цифрови услуги, включително конвергентни услуги, изцяло основани на IP, и в) предлагат значително по-високи скорости на качване (в сравнение с класическите широколентови мрежи). На сегашния етап на развитие на пазара и технологиите мрежите за ДСП са: а) оптични кабелни мрежи за достъп (FTTx), б) модерни актуализирани кабелни мрежи и в) някои модерни безжични мрежи за достъп, способни да доставят надеждни високоскоростни връзки на абоната;
139. „достъп на едро“ означава достъп, който дава възможност на оператора да използва съоръженията на друг оператор. Възможно най-широкият достъп, който се предоставя по съответната мрежа, включва, на основата на настоящите технологични развития, поне следните продукти за достъп: за мрежите FTTH/FTTB: достъп до проводи, достъп до резервни оптични нишки, необвързан достъп до абонатната линия и битстрийм достъп; за кабелни мрежи: достъп до проводи и битстрийм достъп; за FTTC мрежи: достъп до проводи, необвързан достъп до абонатната подлиния и битстрийм достъп; за пасивна мрежова инфраструктура: достъп до проводи, достъп до резервни оптични нишки и/или необвързан достъп до абонатната линия; за широколентови мрежи, основани на ADSL: необвързан достъп до абонатната линия, битстрийм достъп; за мобилни или безжични мрежи: битстрийм, споделяне на физически антени мачти и достъп до мрежите за пренос (backhaul); за сателитни платформи: битстрийм достъп.

Определения за помощите за опазване на културата и културното наследство

140. „Трудни аудио-визуални произведения“ означава произведения, определени като такива от държавите членки въз основа на предварително установени критерии при създаването на схеми или отпускането на помощи. Такива произведения могат да бъдат филми, чиято единствена оригинална версия е на официален език на държава членка с ограничена територия, население или езикова област, късометражни филми, премиерните и вторите филми на режисьорите, документалните филми или произведения с малки бюджети или други произведения с трудна търговска реализация;
141. „списък на Комитета за подпомагане на развитието на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР/КПР)“ означава всички държави и територии, които отговарят на условията за получаване на официална помощ за развитие и които са включени в списъка, изготвен от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие;
142. „разумна печалба“ се определя по отношение на обичайната печалба за съответния сектор. При всички случаи норма на възвръщаемост на капитала, която не надхвърля съответния суапов процент плюс премия от 100 базисни пункта, се счита за разумна.

Определения за помощите за спортни инфраструктури и мултифункционални инфраструктури за отдих

143. „Професионален спорт“ означава практикуването на спорт като платена професионална дейност или платена услуга, независимо от това дали е сключен официален трудов договор между професионалния спортист и съответната спортна организация, и когато възнаграждението надхвърля разходите за участие и представлява значителна част от дохода на атлета. За целите на настоящия регламент разходите за път и настаняване при участие в спортни събития не се считат за възнаграждение.

Член 3

Условия за освобождаване

Схемите за помощ, индивидуалните помощи, предоставени по схеми за помощ, и помощите *ad hoc* са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграфи 2 и 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, при условие че отговарят на всички условия, определени в глава I от настоящия регламент, както и на специалните условия за съответната категория помощи, посочени в глава III от настоящия регламент.

Член 4

Прагове за уведомяване

1. Настоящият регламент не се прилага за помощи, надхвърлящи следните прагове:
 - а) за регионални инвестиционни помощи: коригирания размер на помощта, изчислен по механизма, определен в член 2, точка 20, за инвестиция с допустими разходи от 100 млн. евро;
 - б) за регионални помощи за градско развитие: 20 млн. евро съгласно разпоредбите в член 16, параграф 3;
 - в) за инвестиционни помощи за МСП: 7,5 млн. евро за предприятие за инвестиционен проект;
 - г) за помощи за консултантски услуги в полза на МСП: 2 млн. евро за предприятие за проект;
 - д) за помощи за участие на МСП в панаири: 2 млн. евро за предприятие за година;
 - е) за помощи за МСП за разходи за сътрудничество, извършени при участието в проекти по цел „Европейско териториално сътрудничество“: 2 млн. евро за предприятие за проект;
 - ж) за помощи за рисковото финансиране: 15 млн. евро за предприятие, което отговаря на условията за получаване на помощ съгласно разпоредбите на член 21, параграф 9;
 - з) за помощи за стартиращи предприятия: размера според предвиденото за предприятие в член 22, параграфи 3, 4 и 5;
 - и) за помощи за научноизследователска и развойна дейност:
 - i) ако проектът е предимно за фундаментални научни изследвания: 40 млн. евро за предприятие за проект; такъв е случаят, когато повече от половината от допустимите разходи за проекта са направени във връзка с дейности, попадащи в категорията на фундаменталните научни изследвания;
 - ii) ако проектът е предимно за индустриални научни изследвания: 20 млн. евро за предприятие за проект; такъв е случаят, когато повече от половината от допустимите разходи за проекта са направени във връзка с дейности, попадащи в категорията на индустриалните научни изследвания или заедно в категориите на индустриалните и фундаменталните научни изследвания;
 - iii) ако проектът е предимно за експериментално развитие: 15 млн. евро за предприятие за проект; такъв е случаят, когато повече от половината от допустимите разходи за проекта са направени във връзка с дейности, попадащи в категорията на експерименталното развитие;
 - iv) за проектите EUREKA или проектите, които се изпълняват от съвместно предприятие, създадено съгласно член 185 или член 187 от Договора, размерът, установен в подточки i), ii) и iii), се удвоява;
 - v) ако помощите за проекти за научноизследователска и развойна дейност са предоставени под формата на възстановяеми аванси, които при липса на общоприета методология за изчисляване на техния брутен еквивалент на безвъзмездна помощ са изразени като процент от допустимите разходи и мярката предвижда, че при успех на проекта, който се определя въз основа на реалистична и предпазлива хипотеза, авансовите плащания ще бъдат върнати с лихвен процент, равен поне на сконтовия процент, приложим към момента на предоставяне на помощта, размерът, посочен в подточки i)—iv), се увеличава с 50 %;
 - vi) помощи за проучвания на осъществимостта на научноизследователски дейности: 7,5 млн. евро за проучване;
- й) за инвестиционни помощи за научноизследователски инфраструктури: 20 млн. евро за инфраструктура;
- к) за помощи за иновационни клъстери: 7,5 млн. евро за клъстер;
- л) за помощи за иновации за МСП: 5 млн. евро за предприятие за проект;
- м) за помощи за иновации на процеси и организации: 7,5 млн. евро за предприятие за проект;
- н) за помощи за обучение: 2 млн. евро за проект за обучение;
- о) за помощи за наемане на работещи в неравностойно положение: 5 млн. евро за предприятие за година;
- п) за помощи за наемане на работещи с увреждания под формата на субсидии за заплати: 10 млн. евро за предприятие за година;
- р) за помощи за компенсиране на допълнителните разходи, свързани с наемането на работещи с увреждания: 10 млн. евро за предприятие за година;

- с) за помощи за компенсиране на разходите за оказване на помощ на работещи в неравностойно положение: 5 млн. евро за предприятието за година;
 - т) за инвестиционни помощи за опазване на околната среда, с изключение на инвестиционните помощи за саниране на замърсени обекти и помощите за разпределителна мрежа, която е част от енергийнонеэффективната районна отоплителна и охладителна система: 15 млн. евро за предприятието за инвестиционен проект;
 - у) за инвестиционни помощи за проекти за енергийна ефективност: 10 млн. евро съгласно разпоредбите на член 39, параграф 5;
 - ф) за инвестиционни помощи за саниране на замърсени обекти: 20 млн. евро за предприятието за инвестиционен проект;
 - х) за оперативни помощи за производството на електроенергия от възобновяеми източници и оперативни помощи за насърчване на енергията от възобновяеми източници в маломашабни съоръжения: 15 млн. евро за предприятието за проект. Когато помощите са предоставени на основата на конкурентна тръжна процедура съгласно член 42: 150 млн. евро за година, като се взема предвид комбинираният бюджет на всички схеми, попадащи в приложното поле на член 42;
 - ц) за инвестиционни помощи за разпределителна мрежа за районно отопление и охлаждане: 20 млн. евро за предприятието за инвестиционен проект;
 - ч) за инвестиционни помощи за енергийна инфраструктура: 50 млн. евро за предприятието за инвестиционен проект;
 - ш) за помощи за широколентови инфраструктури: 70 млн. евро общи разходи за проект;
 - щ) за инвестиционни помощи за опазване на културата и културното наследство: 100 млн. евро за проект; за оперативни помощи за опазване на културата и културното наследство: 50 млн. евро за предприятието за година;
 - аа) за схеми за помощ за аудио-визуални произведения: 50 млн. евро за схема годишно;
 - бб) за инвестиционни помощи за спортни инфраструктури и мултифункционални инфраструктури: 15 млн. евро или общите разходи, надхвърлящи 50 млн. евро за проект; за оперативни помощи за спортни инфраструктури: 2 млн. евро за инфраструктура за година; и
 - вв) за инвестиционни помощи за местни инфраструктури: 10 млн. евро или общите разходи, надхвърлящи 20 млн. евро за същата инфраструктура.
2. Праговете, определени или посочени в параграф 1, не могат да бъдат заобикаляни чрез изкуствено разделяне на схеми или проекти за помощ.

Член 5

Прозрачност на помощта

1. Настоящият регламент се прилага само за помощи, за които е възможно да се предварително изчисли с точност техният брутен еквивалент на безвъзмездна помощ, без да е необходимо да се прави оценка на риска („прозрачни помощи“).
2. Следните категории помощи се считат за прозрачни:
 - а) помощи под формата на безвъзмездни средства и лихвени субсидии;
 - б) помощи под формата на заеми, когато брутният еквивалент на безвъзмездна помощ е изчислен въз основа на референтния процент към момента на предоставяне на безвъзмездните средства;
 - в) помощи под формата на гаранции:
 - i) когато брутният еквивалент на безвъзмездна помощ е изчислен въз основа на годишните минимални премии, посочени в известие на Комисията; или
 - ii) когато преди мярката да бъде въведена в действие, методологията за изчисляване на брутният еквивалент на безвъзмездна помощ на гаранцията е одобрена въз основа на Известието на Комисията относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за ЕО по отношение на държавните помощи под формата на гаранции ⁽¹⁾ или въз основа на последващо известие, след като Комисията е получила уведомление за тази методология в съответствие с регламент, приет от Комисията в областта на държавните помощи и приложим към въпросния момент, и в одобрената методология изрично се обръща внимание на вида на гаранцията и сделката, за която е издадена, в контекста на прилагането на настоящия регламент;
 - г) помощи под формата на данъчни предимства, когато по мярката е предвиден таван, с който се гарантира, че приложимият праг няма да бъде надхвърлен;

⁽¹⁾ ОВ С 155, 20.6.2008 г., стр. 10.

- д) регионални помощи за градско развитие, ако са изпълнени условията в член 16;
- е) помощи под формата на мерки за рисково финансиране, ако са изпълнени условията в член 21;
- ж) помощи за стартиращи предприятия, ако са изпълнени условията в член 22;
- з) помощи за проекти за енергийна ефективност, ако са изпълнени условията в член 39;
- и) помощи под формата на премии в допълнение към пазарната цена, ако са изпълнени условията в член 42;
- й) помощи под формата на възстановяеми аванси, ако общият номинален размер на възстановяемия аванс не надхвърля приложимите прагове съгласно настоящия регламент или ако след като Комисията е била уведомена за методологията за изчисляване на брутният еквивалент на безвъзмездна помощ на възстановимия аванс, тя е одобрила тази методология преди изпълнението на мярката.

Член 6

Стимулиращ ефект

1. Настоящият регламент се прилага само за помощи, които имат стимулиращ ефект.
2. Приема се, че помощта има стимулиращ ефект, ако бенефициерът е подал писмено заявление за помощ до съответната държава членка преди работата по проекта или дейността да е започнала. Заявлението за помощ съдържа поне следната информация:
 - а) наименование и големина на предприятието,
 - б) описание на проекта, включително неговата начална и крайна дата,
 - в) местонахождение на проекта,
 - г) списък с разходите по проекта,
 - д) вид на помощта (безвъзмездни средства, заем, гаранция, възстановяем аванс, вливане на капитал и т.н.) и размер на публичното финансиране, необходимо за проекта.
3. Приема се, че помощите *ad hoc* за големи предприятия имат стимулиращ ефект, когато освен че се гарантира, че е изпълнено условието, определено в параграф 2, преди да предостави съответната помощ държавата членка се е уверила, че от подготвената от бенефициера документация се вижда, че помощта ще доведе до едно или повече от следните положения:
 - а) в случай на регионални инвестиционни помощи: осъществен е проект, който без помощта не би бил осъществен в съответния регион или не би бил достатъчно рентабилен за бенефициера в съответния регион;
 - б) във всички други случаи, в които е налице:
 - съществено нарастване на обхвата на проекта или дейността в резултат на помощта; или
 - съществено увеличение на общата сума, изразходвана от бенефициера за проекта или дейността в резултат на помощта; или
 - съществено нарастване на скоростта на изпълнение на съответния проект или съответната дейност.
4. Чрез дерогация от параграфи 2 и 3 се приема, че мерките под формата на данъчни предимства имат стимулиращ ефект, ако са изпълнени следните условия:
 - а) мярката предвижда право на помощ в съответствие с обективни критерии и без допълнителна преценка по собствено усмотрение от страна на държавата членка; и
 - б) мярката е приета и е била в сила преди започване на работите по подпомагания проект или подпомаганата дейност, освен в случай на последващи фискални схеми, когато дейността вече е била включена в предходните схеми под формата на данъчни предимства.
5. Чрез дерогация от параграфи 2, 3 и 4 се приема, че за следните категории помощи не се изисква стимулиращ ефект или се допуска, че те притежават такъв:
 - а) регионални оперативни помощи, ако са изпълнени условията в член 15;
 - б) помощи за достъп на МСП до финансиране, ако са изпълнени съответните условия в членове 21 и 22;

- в) помощи за наемане на работещи в неравностойно положение под формата на субсидии за заплати и помощи за наемане на работещи с увреждания под формата на субсидии за заплати, ако са изпълнени условията в членове 32 и 33;
- г) помощи за компенсиране на допълнителните разходи, свързани с наемането на работещи с увреждания, ако са изпълнени условията в член 34;
- д) помощи под формата на намаления на данъците за околната среда по смисъла на Директива 2003/96/ЕО, ако са изпълнени условията в член 44 от настоящия регламент;
- е) помощи за отстраняване на щети, причинени от някои природни бедствия, ако са изпълнени условията в член 50;
- ж) социални помощи за транспорт за живеещите в отдалечени региони, ако са изпълнени условията в член 51;
- з) помощи за култура и опазване на културното наследство, ако са изпълнени условията в член 53.

Член 7

Интензитет на помощта и допустими разходи

1. За да се изчислят интензитетът на помощта и допустимите разходи, всички използвани данни се събират преди приспадането на данъци и други такси. Допустимите разходи се подкрепят с документни доказателства, които са ясни, конкретни и актуални.
2. Когато помощите не се предоставят под формата на безвъзмездни средства, а под друга форма, размерът на помощта е брутният еквивалент на безвъзмездна помощ на помощта.
3. Помощите, които се предоставят на няколко части, се сконтират към техния размер към момента на предоставяне. Допустимите разходи се сконтират до тяхната стойност към момента на предоставяне на помощта. Лихвеният процент, който се използва за сконтиране, е сконтовият процент, приложим към момента на предоставяне на помощта.
4. Когато помощите се предоставят чрез данъчни предимства, сконтирането на отделните траншове помощ се извършва въз основа на сконтовите проценти, приложими към отделните дати, на които влиза в сила данъчното предимство.
5. Когато помощите се предоставят под формата на възстановяеми аванси, които, при липсата на общоприета методология за изчисляване на техния брутен еквивалент на безвъзмездна помощ, са изразени като процент от допустимите разходи, и мярката предвижда, че при успешен резултат от проекта, за който се съди въз основа на реалистична и предпазлива хипотеза, авансовите плащания ще бъдат изплатени с лихвен процент, равен поне на сконтовия процент, приложим към момента на предоставяне на помощта, максималните интензитети на помощта, посочени в глава III, могат да бъдат увеличени с 10 процентни пункта.
6. В случаите, в които регионалните помощи се предоставят под формата на възстановяеми аванси, максималните интензитети на помощта, определени в картата на регионалните помощи, която е в сила към момента на предоставяне на помощта, не могат да бъдат увеличени.

Член 8

Натрупване

1. За да се установи дали са спазени праговете за уведомяване в член 4 и максималните интензитети на помощта, определени в глава III, се вземе предвид общият размер на държавната помощ за подпомаганата дейност или подпомаганя проект или предприятие.
2. Когато финансиране от Съюза, управлявано централно от институциите, агенциите, съвместни предприятия или други органи на Съюза, което не е пряко или косвено под контрола на държавата членка, е съчетано с държавна помощ, само тази държавна помощ се взема предвид с цел да се установи дали са спазени праговете за уведомяване и максималните интензитети на помощта или максималните размери на помощта, при условие че общият размер на публично финансиране, предоставено във връзка със същите допустими разходи, не надхвърля най-благоприятния процент на финансиране, установен в приложимите правила на законодателството на Съюза.
3. Помощите с установими допустими разходи, които са освободени от задължението за уведомяване по смисъла на настоящия регламент, могат да се натрупват със:
 - а) всякаква друга държавна помощ, доколкото тези мерки засягат различни установими допустими разходи;

- б) всякаква друга държавна помощ във връзка със същите допустими разходи, които се припокриват частично или напълно, само ако това натрупване не води до надхвърляне на най-високия интензитет на помощта или най-високия размер на помощта, приложими за тази помощ по силата на настоящия регламент.
4. Помощите без установими допустими разходи, които са освободени от задължението за уведомяване съгласно членове 21, 22 и 23 от настоящия регламент, могат да се натрупват с всякаква друга държавна помощ с установими допустими разходи. Помощите без установими допустими разходи могат да се натрупват с всякаква друга държавна помощ без установими допустими разходи до най-високия съответен праг за цялото финансиране, определен в конкретните условия за всеки отделен случай по силата на настоящия или друг регламент за групово освобождаване или с прието от Комисията решение.
5. Държавните помощи, освободени от задължението за уведомяване по силата на настоящия регламент, не могат да се натрупват с помощ *de minimis* по отношение на същите допустими разходи, ако това натрупване би довело до интензитет на помощта, надхвърлящ праговете, установени в глава III от настоящия регламент.
6. Чрез дерогация от параграф 3, буква б), в съответствие с предвиденото в членове 33 и 34 помощите за работещи с увреждания могат да бъдат натрупвани с други помощи, които са освободени от задължението за уведомяване по силата на настоящия регламент, във връзка със същите допустими разходи, като бъде надхвърлен най-високият приложим праг, предвиден в настоящия регламент, ако това натрупване не води до интензитет на помощта, който надхвърля 100 % от съответните разходи през всеки период, за който са наети съответните работещи.

Член 9

Публикуване и информация

1. Съответната държава членка осигурява публикуването на подробен уебсайт за държавна помощ на национално или регионално равнище на:
- а) обобщената информация, посочена в член 11, в стандартизирания формат, определен в приложение II, или връзка, която предоставя достъп до нея;
 - б) пълния текст на всяка мярка за помощ съгласно предвиденото в член 11 или връзка, която предоставя достъп до пълния текст;
 - в) информацията, посочена в приложение III, относно всяка предоставена индивидуална помощ, надхвърляща 500 000 EUR.
- Що се отнася до помощта, предоставена в полза на проекти по цел „Европейско териториално сътрудничество“, информацията, посочена в настоящия параграф, се помещава на уебсайта на държавата членка, в която е разположен съответният управителен орган, съгласно определението в член 21 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета. Като алтернативен вариант участващите държави членки могат също да решат, че всяка от тях следва да предоставя информацията относно мерките за помощ на тяхната територия на съответните уебстраници.
2. За схемите под формата на данъчни предимства и схемите по членове 16 и 21 ⁽¹⁾ условията, посочени в параграф 1, буква в) от настоящия член, се считат за изпълнени, ако държавите членки публикуват необходимата информация за размера на индивидуалните помощи в следния обхват (в млн. евро):
- 0,5—1;
 - 1—2;
 - 2—5;
 - 5—10;
 - 10—30; и
 - 30 и повече.
3. За схеми по член 51 от настоящия регламент задълженията за публикуване, посочени в настоящия регламент, не се прилагат за крайните потребители.
4. Информацията, посочена в параграф 1, буква в) от настоящия член, е организирана и достъпна по стандартизиран начин, описан в приложение III, и дава възможност за ефективно търсене и изтегляне. Информацията, посочена в параграф 1, се публикува до 6 месеца от датата на предоставяне на помощта или, за помощи под формата на данъчни предимства, до 1 година от датата, на която трябва да се подаде данъчната декларация, и е достъпна най-малко 10 години от датата, на която е предоставена помощта.

⁽¹⁾ За схемите по членове 16 и 21 от настоящия регламент изискването за публикуване на информация относно всяка предоставена индивидуална помощ, надхвърляща 500 000 EUR, може да бъде премахнато за МСП, които не са осъществили търговска продажба на пазара.

5. Комисията публикува на своя уебсайт:
 - а) връзките към уебсайтовете за държавни помощи, посочени в параграф 1 от настоящия член;
 - б) обобщената информация, посочена в член 11.
6. Държавите членки осигуряват съответствие с разпоредбите на настоящия член най-късно две години след влизане в сила на настоящия регламент.

ГЛАВА II

КОНТРОЛ

Член 10

Отмяна на груповото освобождаване

Когато държава членка предоставя помощ, която предполагаемо е освободена от задължението за уведомяване съгласно настоящия регламент, без да са изпълнени условията в глави I, II и III, след като предостави на съответната държава членка възможността да изложи своите аргументи, Комисията може да приеме решение, съгласно което в съответствие с член 108, параграф 3 от Договора тя трябва да бъде уведомена за всички или за някои бъдещи мерки за помощ, приети от съответната държава членка, които иначе биха изпълнили изискванията на настоящия регламент. Мерките, които подлежат на задължение за уведомяване, могат да бъдат ограничени до мерките, по които се предоставят определени видове помощи или които са в полза на определени бенефициери, или до мерки за помощ, приети от някои органи на съответната държава членка.

Член 11

Докладване

Държавите членки или съответно за помощи, предоставени в полза на проекти по цел „Европейско териториално сътрудничество“, държавата членка, в която е разположен управителният орган съгласно определението в член 21 от Регламент (ЕС) № 1299/2013, предоставят на Комисията:

- а) чрез електронната система на Комисията за уведомяване обобщената информация за всяка мярка за помощ, освободена от задължението за уведомяване съгласно настоящия регламент, в стандартизиран формат, посочен в приложение II, заедно с връзка за достъп до пълния текст на мярката за помощ, включително и до нейните изменения, в срок от 20 работни дни след влизането ѝ в сила;
- б) годишен доклад съгласно разпоредбите в Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагането от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета относно определянето на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за създаване на Европейската общност ⁽¹⁾, както е изменен, в електронен формат, относно прилагането на настоящия регламент. В този доклад се съдържа информацията, посочена в регламента за изпълнение, за всяка пълна година или за всяка част от годината, през която се прилага настоящият регламент.

Член 12

Контрол

За да може Комисията да контролира помощите, освободени от задължението за уведомяване по силата на настоящия регламент, държавите членки или, за помощи, предоставени в полза на проекти по цел „Европейско териториално сътрудничество“, държавата членка, в която е разположен управителният орган, пазят подробна документация, съдържаща информацията и придружаващата документация, които са необходими, за да се установи спазването на всички условия, определени в настоящия регламент. Тази информация се съхранява за период от 10 години от датата на предоставяне на помощта *ad hoc* или от датата на предоставяне на последната помощ по схемата. Съответната държава членка предоставя на Комисията в срок от 20 работни дни или по-дълъг срок, който може да е определен в искането, цялата информация и придружаваща документация, която Комисията счита за необходима за целите на контрола на прилагането на настоящия регламент.

⁽¹⁾ OBL 140, 30.4.2004 г., стр. 1.

ГЛАВА III

СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ ЗА РАЗЛИЧНИТЕ КАТЕГОРИИ ПОМОЩИ

РАЗДЕЛ 1

Регионални помощи

Подраздел А

Регионални инвестиционни и оперативни помощи

Член 13

Обхват на регионалните помощи

Настоящият раздел не се прилага за:

- а) помощи, които облагодетелстват дейности в стоманодобива, въгледобива, корабостроенето, производството на синтетични влакна, транспорта, както и свързаната с него инфраструктура, производството и дистрибуцията на електроенергия и енергийните инфраструктури;
- б) регионални помощи под формата на схеми, предназначени за ограничен брой конкретни стопански сектори; схеми, предназначени за туристически дейности, широколентови инфраструктури или преработка и продажба на селскостопански продукти, не се считат за предназначени за конкретни стопански сектори;
- в) регионални помощи под формата на схеми, които компенсират разходите за транспорт на стоки, произведени в най-отдалечените региони или в слаборазвитите региони, и които са предоставени в полза на:
 - i) дейности, свързани с производството, преработката и продажбата на продуктите, изброени в приложение I към Договора; или
 - ii) дейности, класифицирани в Регламент (ЕО) № 1893/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за установяване на статистическа класификация на икономическите дейности NACE Rev. 2 и за изменение на Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета, както и на някои ЕО регламенти относно специфичните статистически области ⁽¹⁾, като селско, горско и рибно стопанство съгласно раздел А от статистическата класификация на икономическите дейности NACE Rev. 2, добивна промишленост съгласно раздел Б от NACE Rev. 2 и производство и разпределение на електроенергия, газ, пара и климатизация съгласно раздел Г на NACE Rev. 2; или
 - iii) превоз на стоки по тръбопроводи;
- г) индивидуални регионални инвестиционни помощи за бенефициери, които са закрили същата или подобна дейност в Европейското икономическо пространство през двете години, предхождащи заявлението му за регионална инвестиционна помощ, или които към момента на подаване на заявлението за помощ имат конкретни планове да закрият такава дейност в срок до две години след приключването на първоначалната инвестиция, за която се кандидатства за помощта, в съответния регион;
- д) регионални оперативни помощи, предоставени на предприятия, чиито основни дейности спадат към раздел К „Финансови и застрахователни дейности“ от NACE Rev. 2, или на предприятия, които извършват дейности в група, чиито основни дейности спадат към клас 70.10 „Дейности на централни офиси“ или 70.22 „Консултантски дейности в областта на управлението“ от NACE Rev. 2.

Член 14

Регионални инвестиционни помощи

1. Мерките за регионална инвестиционна помощ са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Помощи се предоставят в подпомагани региони.

⁽¹⁾ OBL 393, 30.12.2006 г., стр. 1.

3. В подпомагани региони, които отговарят на условията на член 107, параграф 3, буква а) от Договора, помощи могат да бъдат предоставени за първоначална инвестиция независимо от размера на бенефициера. В подпомагани региони, които отговарят на условията на член 107, параграф 3, буква в) от Договора, помощи могат да бъдат предоставени в полза на МСП за първоначална инвестиция във всякаква форма. Големите предприятия могат да получат помощи единствено за първоначална инвестиция, облагодетелстваща нова стопанска дейност в засегнатия регион.

4. Допустимите разходи включват:

- а) инвестиционни разходи в материални и нематериални активи;
- б) планираните разходи за заплати, свързани със създаването на работни места в резултат от първоначална инвестиция, изчислени за период от две години; или
- в) комбинация от разходите, посочени в букви а) и б), ако комбинираната сума не надхвърля по-голямата от двете суми а) или б).

5. Инвестицията се поддържа в региона получател най-малко пет години, а в случай на МСП — най-малко три години след изпълнението на инвестицията. Това не възпрепятства замяната на машини или съоръжения, които са остарели или повредени през този период, при условие че стопанската дейност се запазва в засегнатия регион за съответния минимален период.

6. Придобитите активи са нови, освен в случай на МСП и когато става дума за придобиване на стопански обект. Разходите, свързани с наемането на материални активи, могат да бъдат взети предвид при следните условия:

- а) за земя и сгради наемът трябва да продължи поне пет години след очакваната дата на приключване на инвестиционния проект за големи предприятия или три години за МСП;
- б) за съоръжения и машини наемът трябва да е под формата на финансов лизинг, в който да се съдържа задължението бенефициерът да закупи актива след изтичането на договора за лизинг.

В случай на придобиване на активите на стопански обект по смисъла на член 2, точка 49, се вземат предвид само разходите за закупуване на активите от трети страни, които не са свързани с купувача. Транзакцията се осъществява при пазарни условия. Ако помощта е била предоставена за придобиването на активите преди самото закупуване, разходите за тези активи се приспадат от допустимите разходи, свързани с придобиването на стопански обект. В случай на поемане на малко предприятие от страна на член на семейството на първоначалния собственик или от страна на служител отпада условието активите да бъдат закупени от трети страни, които не са свързани с купувача. Придобиването на дялове или акции не представлява първоначална инвестиция.

7. За помощи, предоставени за основна промяна в производствения процес, допустимите разходи трябва да надхвърлят амортизацията на активите, свързани с дейността, която предстои да бъде модернизирана, през предходните три финансови години. За помощи, предоставени за диверсификацията на съществуващ стопански обект, допустимите разходи трябва да надхвърлят с поне 200 % счетоводната стойност на активите, които се използват повторно, както са осчетоводени през финансовата година преди започването на работата по проекта.

8. Нематериалните активи са допустими за изчисляването на инвестиционните разходи, ако отговарят на следните условия:

- а) да бъдат използвани единствено в стопанския обект, който получава помощта;
- б) да бъдат амортизируеми;
- в) да бъдат закупени при пазарни условия от трети страни, несвързани с купувача, и
- г) да бъдат включени в активите на предприятието, получаващо помощта, както и да останат свързани с проекта, за който е предоставена помощта, за срок от минимум пет години или три години за МСП.

За големи предприятия разходите за нематериални активи са допустими само до 50 % от общите допустими инвестиционни разходи за първоначалната инвестиция.

9. Когато допустимите разходи са изчислени въз основа на планираните разходи за заплати, както е посочено в параграф 4, буква б), трябва да са изпълнени следните условия:

- а) инвестиционният проект води до нетно увеличение на броя на служителите в съответния стопански обект в сравнение със средния им брой през предходните 12 месеца, което означава, че от броя на създадените работни места през този период се приспадат закритите работни места;
- б) всяко работно място е заето в срок до три години от приключването на работата по проекта; и
- в) всяко работно място, създадено благодарение на инвестицията, се запазва в съответния регион за период от най-малко пет години, считано от датата, на която работното място е било заето за пръв път, или три години в случая на МСП.

10. Регионалните помощи за развитието на широколентова мрежа отговаря на следните условия:
- помощи се предоставят само в региони, в които няма мрежа от същата категория (основен широколентов достъп или мрежи за достъп от следващо поколение) и не е вероятно такава мрежа да бъде развита по търговски начин в срок до три години след решението за предоставяне на помощта; и
 - операторът на субсидираната мрежа предлага активен и пасивен достъп на едро при справедливи и недискриминационни условия, включително необвързан физически достъп в случай на мрежи за много високоскоростен достъп от следващо поколение; и
 - помощите се предоставят на основата на конкурентна процедура за подбор.
11. Регионални помощи за научноизследователски инфраструктури се предоставят само когато помощта е обвързана със задължението за даване на прозрачен и недискриминационен достъп до подпомаганата инфраструктура.
12. Интензитетът на помощта, изразен в брутен еквивалент на безвъзмездна помощ, не надхвърля максималния интензитет на помощта, определен в картата на регионалните помощи, която е в сила към момента на предоставяне на помощта в засегнатия регион. Когато интензитетът на помощта се изчислява въз основа на параграф 4, буква в), максималният интензитет на помощта не надхвърля най-благоприятния размер, получен при прилагането на този интензитет на основата на инвестиционните разходи или разходите за заплати. За големи инвестиционни проекти размерът на помощта не надхвърля коригирания размер на помощта, изчислен в съответствие с механизма, определен в член 2, точка 20.
13. Всяка първоначална инвестиция, започната от един и същ бенефициер (на равнище група) в срок от три години, считано от датата на започване на работите по друга подпомогната инвестиция в същия регион от ниво 3 по Общата класификация на териториалните единици за статистически цели, се счита за част от единен инвестиционен проект. Когато единният инвестиционен проект е голям инвестиционен проект, общият размер на помощта за единния инвестиционен проект не надхвърля коригирания размер на помощта за големи инвестиционни проекти.
14. Бенефициерът осигурява финансов принос от най-малко 25 % от допустимите разходи чрез свои собствени ресурси или чрез външно финансиране във форма, която не включва държавно подпомагане. В най-отдалечените региони за инвестиции, осъществени от МСП, може да бъде получена помощ с максимален интензитет на помощта, надхвърлящ 75 %. В тези случаи остатъкът се предоставя посредством финансов принос от бенефициера.
15. За първоначални инвестиции, свързани с проекти по цел „Европейско териториално сътрудничество“, които попадат в приложното поле на Регламент (ЕС) № 1299/2013, интензитетът на помощта на региона, в който се намира първоначалната инвестиция, се прилага за всички бенефициери, участващи в проекта. Ако първоначалната инвестиция е разположена в два или повече подпомагани региона, максималният интензитет на помощта е интензитетът, приложим в подпомагания регион, където са направени най-големите допустимите разходи. В подпомаганите региони, които отговарят на условията за получаване на помощ съгласно член 107, параграф 3, буква в) от Договора, тази разпоредба се прилага по отношение на големи предприятия само ако първоначалната инвестиция е свързана с нова стопанска дейност.

Член 15

Регионални оперативни помощи

- Схемите за регионална оперативна помощ в най-отдалечените региони и в слабо населените региони, определени от държавите членки в техните карти на регионалните помощи, които Комисията е одобрила в съответствие с параграф 161 от Насоките за регионалната помощ за периода 2014—2020 г. ⁽¹⁾, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
- Схемите за регионална оперативна помощ компенсират:
 - допълнителните разходи за транспорт на стоки, които са произведени в региони, които отговарят на условията за оперативна помощ, и допълнителните разходи за транспорт на стоки, които подлежат на допълнителна преработка в тези региони, при следните условия:
 - производствената дейност на бенефициерите е в тези региони;
 - помощта може предварително да бъде изразена количествено по обективен начин въз основа на фиксирана сума или сума за тонкилометър или друга подходяща единица;
 - допълнителните транспортни разходи се изчисляват въз основа на пробега на стоките в рамките на националните граници на засегнатата държава членка, като се използва транспортното средство, което води до най-ниските разходи за бенефициера. Само за най-отдалечените региони допълнителните разходи за транспорт на стоки, които подлежат на допълнителна преработка в тези региони, могат да включват разходите за транспорт на стоки от мястото на тяхното производство до тези региони;

⁽¹⁾ ОВ С 209, 23.7.2013 г., стр. 1.

- б) допълнителните оперативни разходи, които не представляват разходи за транспорт, извършени в най-отдалечените региони като пряко следствие от едно или няколко от трайните неблагоприятни условия, посочени в член 349 от Договора, при следните условия:
- i) стопанската дейност на бенефициерите е в най-отдалечен регион;
 - ii) годишният размер на помощта за всеки бенефициер по всички схеми за оперативна помощ не надхвърля:
 - 15 % от годишната брутна добавена стойност, създадена от бенефициера в съответния най-отдалечен регион; или
 - 25 % от годишните разходи за труд, извършени от бенефициера в съответния най-отдалечен регион; или
 - 10 % от годишния оборот на бенефициера, реализиран в съответния най-отдалечен регион.
3. Интензитетът на помощта не надхвърля 100 % от допустимите допълнителни разходи, определени в настоящия член.

Подраздел Б

Помощи за градско развитие

Член 16

Регионални помощи за градско развитие

1. Регионалните помощи за градско развитие са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Проектите за градско развитие отговарят на следните критерии:
 - а) те се изпълняват посредством фондове за градско развитие в подпомагани региони;
 - б) те са съфинансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове;
 - в) те подкрепят прилагането на „интегрирана стратегия за устойчиво градско развитие“.
3. Общата инвестиция в проект за градско развитие по мярка за помощ за градско развитие не надхвърля 20 млн. евро.
4. Допустимите разходи са общите разходи за проекта за градско развитие, доколкото те са в съответствие с членове 65 и 37 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.
5. Помощите, предоставени от фонд за градско развитие в полза на допустимите проекти за градско развитие, могат да бъдат под формата на капитал, квазикапиталово участие, заеми, гаранции или комбинация от тях.
6. Помощите за градско развитие привличат допълнителни инвестиции от частни инвеститори на равнището на фондовете за градско развитие или проектите за градско развитие, които възлизат на най-малко 30 % от цялото финансиране, предоставено за проекта за градско развитие.
7. Частните и публичните инвеститори могат да предоставят парични средства или вноски в натура, или комбинация от тях за изпълнението на проект за градско развитие. Вноските в натура се вземат предвид по пазарната им стойност, която се удостоверява от независим квалифициран експерт или надлежно упълномощен официален орган.
8. Мерките за градско развитие отговарят на следните условия:
 - а) управителите на фондове за градско развитие се избират посредством открита, прозрачна и недискриминационна процедура в съответствие с приложимите правила на Съюза и държавите членки. В частност, не се допуска дискриминация между управителите на фондове за градско развитие въз основа на тяхното място на установяване или регистриране независимо от държавата членка. За управителите на фондове за градско развитие може да се предвиди изискване те да отговарят на предварително определени критерии, които са обективно оправдани с естеството на инвестициите;

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

- б) независимите частни инвеститори се избират чрез открита, прозрачна и недискриминационна процедура в съответствие с приложимото съюзно и национално право с цел да бъдат установени подходящи механизми за споделяне на рисковете и ползите, като за инвестициите, които не са гаранции, се отдава предпочитание на асиметричното разпределение на печалбата пред защитата срещу рисковете от загуби. Ако частните инвеститори не се подбират по такава процедура, справедливият процент на възвръщаемост за частните инвеститори се определя от независим експерт, избран чрез открита, прозрачна и недискриминационна процедура;
- в) в случай на асиметрично разпределение на загубата между публичните и частните инвеститори, първата загуба, поета от публичния инвеститор, се ограничава до 25 % от общия размер на инвестицията;
- г) в случай на гаранции в полза на частни инвеститори, участващи в проекти за градско развитие, размерът на гаранцията е ограничен до 80 %, а таванът за общите загуби, поети от съответната държава членка, е 25 % от съответния гарантиран портфейл;
- д) инвеститорите имат право да бъдат представени в управленските органи на фонда за градско развитие, като например надзорния съвет или консултативния комитет;
- е) фондът за градско развитие се учредява съгласно приложимите закони. Държавите членки предвиждат финансов и правен анализ, за да се гарантира стабилна от търговска гледна точка инвестиционна стратегия за изпълнение на мярката за помощ за градско развитие.
9. Фондовете за градско развитие се управляват на търговски принцип и те гарантират, че решенията за финансиране се вземат с цел постигане на печалба. Това изискване се счита за изпълнено, когато управителите на фондовете за градско развитие отговарят на следните условия:
- а) те са задължени по силата на закон или договор да действат добросъвестно и с грижата на професионален управител, както и да избягват конфликтите на интереси; те прилагат най-добрите практики и подлежат на регулаторен контрол;
- б) възнаграждението на управителите на фондове за градско развитие съответства на пазарните практики. Това изискване се счита за изпълнено, когато управителят е избран чрез открита, прозрачна и недискриминационна процедура въз основа на обективни критерии, свързани с опита, експертните знания и оперативния и финансовия капацитет;
- в) управителите на фондове за градско развитие получават възнаграждение, обвързано с постигнатите резултати, или споделят част от инвестиционните рискове, като съинвестират собствени средства, така че техните интереси постоянно да отговарят на интересите на публичните инвеститори;
- г) управителите на фондове за градско развитие изготвят инвестиционна стратегия, критерии и график на инвестициите в проекти за градско развитие, с които установяват предварително тяхната финансовата жизнеспособност и очакваното им въздействие върху градското развитие;
- д) за всяка капиталова и квазикапиталова инвестиция е налице ясна и реалистична стратегия за излизане.
10. Когато фондът за градско развитие предоставя заеми или гаранции за проекти за градско развитие, трябва да са изпълнени следните условия:
- а) за заеми: номиналният размер на заема се взема предвид при изчисляването на максималния размер на инвестицията за целите на параграф 3 от настоящия член;
- б) за гаранции: номиналният размер на съответния заем, за който се издава гаранцията, се взема предвид при изчисляването на максималния размер на инвестицията за целите на параграф 3 от настоящия член.
11. Държавата членка може да възложи изпълнението на мярката за градско развитие на упълномощен субект.

РАЗДЕЛ 2

Помощи за МСП

Член 17

Инвестиционни помощи за МСП

1. Инвестиционните помощи за МСП, развиващи дейност на територията на Европейския съюз и извън нея, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.

2. Допустимите разходи включват една или всички от следните категории разходи:
 - а) разходи за инвестиции в материални и нематериални активи;
 - б) планираните разходи за заплати за работни места, пряко създадени от инвестиционния проект, изчислени за период от две години.
 3. За да са допустими разходите за целите на настоящия член, инвестицията включва:
 - а) инвестиция в материални и/или нематериални активи, свързана със създаването на нов стопански обект, разширяването на съществуващ стопански обект, диверсификацията на продукцията на даден стопански обект с добавянето на нови продукти или основна промяна в целия производствен процес на съществуващ стопански обект; или
 - б) закупуването на активите, принадлежащи на даден стопански обект, при което са изпълнени следните условия:
 - стопанският обект е бил закрит или е щял да бъде закрит, ако не е бил закупен;
 - активите са закупени от трети страни, несвързани с купувача;
 - транзакцията се извършва при пазарни условия.
- В случай на поемане на малко предприятие от страна на член на семейството на първоначалния собственик или от страна на служител, отпада условието активите да бъдат изкупени от трети страни, които не са свързани с купувача. Само по себе си придобиването на дяловете или акции на дадено предприятие не представлява инвестиция.
4. Нематериалните активи отговарят на всяко едно от следните условия:
 - а) те са използвани единствено в стопанския обект, което получава помощта;
 - б) те се разглеждат като амортизируемни активи;
 - в) те са закупени при пазарни условия от трети страни, несвързани с купувача;
 - г) те са включени в активите на предприятието за срок от поне три години.
 5. Заетостта, създадена пряко от инвестиционния проект, отговаря на следните условия:
 - а) тя е създадена до три години от приключването на инвестицията;
 - б) отчита се нетно увеличение на броя на служителите в съответния стопански обект в сравнение с техния среден брой за предходните 12 месеца;
 - в) тя се поддържа за период от поне три години, считано от датата, на която съответното работно място е заето за пръв път.
 6. Интензитетът на помощта не надхвърля:
 - а) 20 % от допустимите разходи за малки предприятия;
 - б) 10 % от допустимите разходи за средни предприятия.

Член 18

Помощи за консултантски услуги в полза на МСП

1. Помощите за консултантски услуги в полза на МСП са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Интензитетът на помощта не надхвърля 50 % от допустимите разходи.
3. Допустимите разходи включват разходите за консултантски услуги, предоставени от външни консултанти.
4. Съответните услуги не са постоянна или периодична дейност, нито са свързани с обичайните оперативни разходи на предприятието, като например рутинните услуги за данъчни консултации, редовни юридически консултации или реклама.

Член 19

Помощи за участие на МСП в панаири

1. Помощите за участие на МСП в панаири са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Допустимите разходи включват разходите за наемане, подреждане и обслужване на щанда на предприятието при участието му в който и да е панаир или в което и да е изложение.
3. Интензитетът на помощта не надхвърля 50 % от допустимите разходи.

Член 20

Помощи за МСП за разходи за сътрудничество, свързани с проекти по цел „Европейското териториално сътрудничество“

1. Помощите за разходи за сътрудничество, извършени от МСП при участието им в Европейското териториално сътрудничество в съответствие с Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Допустимите разходи включват:
 - а) разходи за организационно сътрудничество, включително разходи за персонал и офиси, доколкото те са свързани с проекта за сътрудничество;
 - б) разходи за консултантски и помощни услуги, свързани със сътрудничество и предоставени от външни консултанти и доставчици на услуги;
 - в) разходи за пътуване, разходи за оборудване и инвестиции, пряко свързани с проекта и амортизация на инструменти и оборудване, използвани пряко за проекта.
3. Услугите, посочени в параграф 2, буква б), не са постоянна или периодична дейност и не са свързани с обичайните оперативни разходи на предприятието, като например рутинни услуги за данъчни консултации, редовни юридически консултации или рутинна реклама.
4. Интензитетът на помощта не надхвърля 50 % от допустимите разходи.

РАЗДЕЛ 3

Помощи за достъп на МСП до финансиране

Член 21

Помощи за рисковото финансиране

1. Схемите за помощи за рисковото финансиране в полза на МСП са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. На равнище финансови посредници помощите за рисковото финансиране в полза на независими частни инвеститори могат да бъдат под формата на:
 - а) капиталово или квазикапиталово участие или финансова дотация за предоставяне на инвестиции за рисковото финансиране пряко или непряко на допустими предприятия;
 - б) заеми за предоставяне на инвестиции за рисковото финансиране пряко или непряко на допустими предприятия;
 - в) гаранции за покриване на загубите от инвестиции за рисковото финансиране пряко или непряко на допустимите предприятия.

3. На равнище независими частни инвеститори помощите за рисково финансиране могат да са под формата, посочени в параграф 2 от настоящия член, или под формата на данъчни стимули в полза на частни инвеститори, които са физически лица, предоставящи рисково финансиране пряко или непряко на допустимите предприятия.
4. На равнище допустими предприятия помощите за рисково финансиране могат да са под формата на капиталови, квазикапиталови инвестиции, заеми, гаранции или комбинация от тях.
5. Допустими са предприятията, чиито акции не се котираат на фондова борса към момента на първоначалната инвестиция за рисково финансиране и които отговарят поне на едно от следните условия:
 - а) те не упражняват дейност на нито един пазар;
 - б) те упражняват дейност на който и да било пазар от по-малко от 7 години след първата си търговска продажба;
 - в) те се нуждаят от първоначална инвестиция за рисково финансиране, която, на основата на бизнес план, изготвен с цел навлизането на нов продукт или географски пазар, надхвърля 50 % от средния им годишен оборот през предходните 5 години.
6. Помощите за рисково финансиране могат да обхващат също и последващи инвестиции в допустими предприятия, включително след 7-годишния период, посочен в параграф 5, буква б), ако са изпълнени следните кумулативни условия:
 - а) не е надвишен общият размер на рисково финансиране, посочен в параграф 9;
 - б) възможността за последващи инвестиции е била предвидена в първоначалния бизнес план;
 - в) предприятието, което получава последващи инвестиции, не е станало свързано предприятие по смисъла на член 3, параграф 3 от приложение I с друго предприятие, което не е финансовият посредник или независимият частен инвеститор, предоставящ рисково финансиране по мярката, освен ако новият субект не изпълнява условията от определението за МСП.
7. Що се отнася до капиталовите и квазикапиталовите инвестиции в допустими предприятия, по мярката за рисково финансиране може да се предостави помощ за заместващ капитал, само ако той е съчетан с нов капитал, представляващ най-малко 50 % от всеки инвестиционен кръг в допустимите предприятия.
8. Що се отнася до капиталовите и квазикапиталовите инвестиции, посочени в параграф 2, буква а), за управлението на ликвидността могат да се използват не повече от 30 % от съвкупния капиталов принос на финансовия посредник и записания и непоискан капитал.
9. Общият размер на рисковото финансиране, посочен в параграф 4, по която и да било мярката за рисково финансиране не може да надхвърля 15 млн. евро за допустимо предприятие.
10. Мерките за рисково финансиране, по които на допустими предприятия се предоставят капиталови и квазикапиталови инвестиции или инвестиции за заеми, трябва да привлекат допълнително финансиране от независими частни инвеститори на равнището на финансовите посредници или допустимите предприятия, така че общият процент на частно участие да достигне следните минимални прагове:
 - а) 10 % от рисковото финансиране, предоставено на допустимите предприятия преди първата им търговска продажба на който и да било пазар;
 - б) 40 % от рисковото финансиране, предоставено на допустимите предприятия, посочени в параграф 5, буква б) от настоящия член;
 - в) 60 % от рисковото финансиране за инвестиции, предоставени на допустимите предприятия, посочени в параграф 5, буква в), и за последващи инвестиции в допустими предприятия след 7-годишния период, посочен в параграф 5, буква б).
11. Когато мерките за рисково финансиране се изпълняват посредством финансов посредник и са предназначени за допустими предприятия на различни етапи от тяхното развитие, както е посочено в параграф 10, и не се предвижда частно капиталово участие на равнището на допустимите предприятия, финансовият посредник трябва да постигне процент на частно участие, който съответства най-малко на среднопотеглената стойност, изчислена въз основа на размера на индивидуалните инвестиции в съответния портфейл и получена при прилагането на минималните проценти на участие за такива инвестиции съгласно предвиденото в параграф 10.
12. По мерките за рисково финансиране не се допуска дискриминация между финансовите посредници въз основа на тяхното място на установяване или регистриране независимо от държавата членка. За финансовите посредници може да се предвиди изискване да отговарят на предварително определени критерии, които са обективно оправдани с естеството на инвестициите.

13. Мерките за рисково финансиране отговарят на следните условия:

- а) те са приведени в действие чрез един или повече финансови посредници с изключение на данъчните стимули за частни инвеститори във връзка с преките им инвестиции в допустими предприятия;
- б) финансовите посредници и инвеститорите или управителите на фондове се подбират чрез открита, прозрачна и недискриминационна процедура в съответствие с приложимото съюзно и национално право, която има за цел установяването на подходящи механизми за споделяне на рисковете и ползите, като за инвестиции, които не са под формата на гаранции, се отдава предпочитание на асиметричното разпределение на печалбата пред защитата срещу рисковете от загуби;
- в) в случай на асиметрично разпределение на загубата между публичните и частните инвеститори, първата загуба, поета от публичния инвеститор, се ограничава до 25 % от общия размер на инвестицията;
- г) в случай на гаранции по точка 2, буква в) размерът на гаранцията е ограничен до 80 %, а общите загуби, поети от съответната държава членка, са ограничени до 25 % от съответния гарантиран портфейл. Само гаранциите, които покриват очакваните загуби на съответния гарантиран портфейл, могат да бъдат предоставени безвъзмездно. Ако гаранцията предвижда също и покриване на неочаквани загуби, за частта от гаранцията, покриваща неочакваните загуби, финансовият посредник изплаща гаранционна премия, която съответства на пазарните условия.

14. Мерките за рисково финансиране гарантират, че решенията за финансиране са насочени към реализиране на печалба. Това изискване се счита за изпълнено, когато е изпълнено всяко едно от следните условия:

- а) финансовите посредници са установени в съответствие с приложимите закони;
- б) държавата членка или упълномощеният с изпълнението на мярката субект предвижда финансов и правен анализ, за да се гарантира стабилна от търговска гледна точка инвестиционна стратегия за изпълнение на мярката за рисково финансиране, в това число подходяща политика за диверсификация на риска, насочена към постигането на икономическа жизнеспособност и ефективен мащаб по отношение на големината и териториалния обхват на съответния инвестиционен портфейл;
- в) рисковото финансиране, предоставено на допустими предприятия, се основава на надежден бизнес план, който съдържа подробности за развитието на продукта, продажбите и рентабилността, и с който предварително се установява финансовата жизнеспособност;
- г) за всяка капиталова и квазикапиталова инвестиция е налице ясна и реалистична стратегия за излизане.

15. Финансовите посредници се управляват на търговски принцип. Това изискване се счита за изпълнено, когато финансовият посредник и, в зависимост от вида на мярката за рисково финансиране, управителят на фонд, отговарят на следните условия:

- а) те са задължени по закон или договор да действат добросъвестно и с грижата на професионален управител и да избягват конфликтите на интереси; те прилагат най-добрите практики и подлежат на регулаторен контрол;
- б) тяхното възнаграждение съответства на пазарните практики. Това изискване се счита за изпълнено, когато управителят или финансовият посредник е избран чрез открита, прозрачна и недискриминационна процедура въз основа на обективни критерии, свързани с опита, експертните знания и оперативния и финансовия капацитет;
- в) те получават възнаграждение, обвързано с постигнатите резултати, или споделят част от инвестиционните рискове, като съинвестират собствени средства, така че да се гарантира, че техните интереси отговарят постоянно на интересите на публичния инвеститор;
- г) те изготвят инвестиционна стратегия, критерии и график на инвестициите;
- д) инвеститорите имат право да бъдат представени в управленските органи на инвестиционния фонд, като например надзорния съвет или консултативния комитет.

16. Мерките за рисково финансиране, по които на допустими предприятия се предоставят гаранции или заеми, отговарят на следните условия:

- а) в резултат на мярката финансовият посредник предприема инвестиции, които без помощта не биха били осъществени или биха били ограничени или осъществени по различен начин. Финансовият посредник трябва да е в състояние да докаже, че използва механизъм, който гарантира, че всички предимства са прехвърлени във възможно най-голяма степен на крайните бенефициери под формата на по-големи обеми финансиране, портфейли с по-голяма степен на риск, по-ниски изисквания за обезпечение, по-ниски гаранционни премии или по-ниски лихви;

- б) за заеми: номиналният размер на заема се взема предвид при изчисляването на максималния размер на инвестицията за целите на параграф 9;
- в) за гаранции: номиналният размер на заема, за който се издава гаранцията, се взема предвид при изчисляването на максималния размер на инвестицията за целите на параграф 9. Гаранцията не надхвърля 80 % от заема, за който е издадена.
17. Държава членка може да възложи изпълнението на мярка за рисково финансиране на упълномощен субект.
18. Помощите за рисково финансиране в полза на МСП, които не изпълняват условията, посочени в параграф 5, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, при условие че:
- а) на равнище МСП помощите отговарят на условията, определени в Регламент (ЕС) № 1407/2013; и
- б) изпълнени са всички условия, посочени в настоящия член, с изключение на условията в параграфи 5, 6, 9, 10 и 11; и
- в) мерките за рисково финансиране, по които на допустими предприятия се предоставят капиталови и квазикапиталови инвестиции или инвестиции за заеми, привличат допълнително финансиране от независими частни инвеститори на равнище финансови посредници или МСП, като общият процент на частно участие достига най-малко 60 % от рисковото финансиране, предоставено на МСП.

Член 22

Помощи за стартиращи предприятия

1. Схемите за помощи за стартиращи предприятия са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. За да отговарят на условията за подпомагане, предприятията трябва да са малки предприятия до пет години след тяхното създаване, които не са регистрирани на фондовата борса, все още не са разпределяли печалби и не са били създадени чрез сливане. За допустимите предприятия, които не подлежат на регистриране, се счита, че периодът на допустимост от 5 години започва от момента, в който предприятието започва своята стопанска дейност или подлежи на данъчно облагане за нея.
3. Помощите за стартиращи предприятия са под формата на:
- а) заеми с лихвени проценти, които не съответстват на пазарните условия, с продължителност 10 години и максимален номинален размер от 1 млн. евро, или 1,5 млн. евро за предприятия, установени в подпомагани региони, които отговарят на условията на член 107, параграф 3, буква в) от Договора, или 2 млн. евро за предприятия, установени в подпомагани региони, които отговарят на условията на член 107, параграф 3, буква а) от Договора. За заеми с продължителност между 5 и 10 години максималните размери могат да бъдат коригирани, като посочените по-горе суми се умножат по съотношението 10 години/действителна продължителност на заема. За заеми с продължителност по-кратка от 5 години максималният размер съответства на заемите с продължителност 5 години;
- б) гаранции с премии, които не съответстват на пазарните условия, с продължителност 10 години и максимален размер на гарантирания заем от 1,5 млн. евро, или 2,25 млн. евро за предприятия, установени в подпомагани региони, които отговарят на условията на член 107, параграф 3, буква в) от Договора, или 3 млн. евро за предприятия, установени в подпомагани региони, които отговарят на условията на член 107, параграф 3, буква а) от Договора. За гаранции с продължителност между 5 и 10 години максималният гарантиран размер на заема може да бъде коригиран, като посочените по-горе суми се умножат по съотношението 10 години/действителна продължителност на заема. За гаранции с продължителност под 5 години максималният гарантиран размер е същият като за гаранции с продължителност 5 години. Гаранцията не надхвърля 80 % от заема, за който е издадена;
- в) безвъзмездни средства, включително капиталови или квазикапиталови инвестиции, намаление на лихвени проценти и гаранционни премии с брутен еквивалент на безвъзмездна помощ до 0,4 млн. евро или 0,6 млн. евро за предприятия, установени в подпомагани региони, които отговарят на условията на член 107, параграф 3, буква в) от Договора, или 0,8 млн. евро за предприятия, установени в подпомагани региони, които отговарят на условията на член 107, параграф 3, буква а) от Договора.
4. Бенефициерът може да получи подпомагане чрез комбинация от инструментите за помощ, посочени в параграф 3 от настоящия член, при условие че частта от сумата, предоставена чрез един инструмент за помощ, изчислена въз основа на максималния размер на помощта, разрешен за този инструмент, се взема предвид, за да се определи оставащата част от максималния размер на помощта, разрешен за другите инструменти, които са част от тази комбинация от инструменти.
5. Максималните размери, посочени в параграф 3, могат да бъдат удвоени за малки и иновационни предприятия.

Член 23

Помощи за алтернативни търговски платформи, специализирани в МСП

1. Помощите за алтернативни търговски платформи, специализирани в МСП, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Когато операторът на платформата е малко предприятие, мярката за помощ може да бъде под формата на помощ за стартиращи предприятия в полза на оператора на платформата, като в този случай се прилагат условията, посочени в член 22.

Мярката за помощ може да бъде под формата на данъчни стимули в полза на независими частни инвеститори, които са физически лица, във връзка с техните инвестиции за рисково финансиране, направени чрез алтернативна търговска платформа в предприятия, които отговарят на условията за помощ съгласно изискванията в член 21.

Член 24

Помощи за проучвателни разходи

1. Помощите за проучвателни разходи са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Допустимите разходи включват разходите за първоначален преглед и официален финансов и правен анализ, от страна на управителите на финансови посредници или инвеститорите за установяване на предприятия, които отговарят на условията за помощ съгласно членове 21 и 22.
3. Интензитетът на помощта не надхвърля 50 % от допустимите разходи.

РАЗДЕЛ 4

Помощи за научноизследователска и развойна дейност и иновации

Член 25

Помощи за проекти за научноизследователска и развойна дейност

1. Помощите за проекти за научноизследователска и развойна дейност са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Подпомаганата част от проекта за научноизследователска и развойна дейност попада изцяло в рамките на една или повече от следните категории:
 - а) фундаментални научни изследвания;
 - б) индустриални научни изследвания;
 - в) експериментално развитие;
 - г) проучвания на осъществимостта.
3. Допустимите разходи на проектите за научноизследователска и развойна дейност се разпределят към определена категория научноизследователска и развойна дейност и са следните:
 - а) разходи за персонал; изследователи, технически персонал и друг помощен персонал, доколкото те са наети за проекта;
 - б) разходи за инструменти и оборудване, доколкото те се използват, и за периода, през който се използват за проекта; в случаите, в които тези инструменти и оборудване не се използват за проекта през целия период на тяхното използване, за допустими се считат само амортизационните разходи, съответстващи на продължителността на проекта, които се изчисляват въз основа на общоприетите счетоводни принципи;

- в) разходи за сгради и земя, доколкото те се използват, и за периода, през който се използват за проекта. По отношение на сградите за допустими се считат само амортизационните разходи, съответстващи на продължителността на проекта, изчислени въз основа на общоприетите счетоводни принципи. По отношение на земята допустимите разходи включват разходите за търговски трансфер или действително направените капиталови разходи;
- г) разходи по договори за възлагане на научни изследвания, знания и патенти, закупени или лицензирани от външни източници на принципа на сделката между несвързани лица, както и разходи за консултантски и еквивалентни услуги, използвани изключително за проекта;
- д) допълнителни режийни разходи и други оперативни разходи, включително разходи за материали, консумативи и други подобни продукти, възникнали пряко в резултат от проекта.
4. Допустимите разходи за проучванията на осъществимостта включват разходите за проучването.
5. Интензитетът на помощта за всеки бенефициер не надхвърля:
- а) 100 % от допустимите разходи за фундаментални научни изследвания;
- б) 50 % от допустимите разходи за индустриални научни изследвания;
- в) 25 % от допустимите разходи за експериментално развитие;
- г) 50 % от допустимите разходи за проучвания на осъществимостта.
6. Интензитетите на помощта за индустриални научни изследвания и експериментално развитие могат да бъдат увеличени, като достигнат 80 % от допустимите разходи, както следва:
- а) с 10 процентни пункта за средни предприятия и с 20 процентни пункта за малки предприятия;
- б) с 15 процентни пункта, ако е изпълнено едно от следните условия:
- i) проектът включва ефективно сътрудничество:
- между предприятия с участието на поне едно МСП или се осъществява в поне две държави членки или в държава членка и договаряща страна по Споразумението за ЕИП и нито едно от предприятията не поема повече от 70 % от допустимите разходи, или
 - между едно предприятие и една или повече организации за научни изследвания и разпространение на знания, която поема най-малко 10 % от допустимите разходи и разполага с правото да публикува резултатите от собствените си научни изследвания;
- ii) резултатите от проекта се разпространяват широко чрез конференции, публикации, отворени за достъп регистри или безплатен софтуер или софтуер с отворен код.
7. Интензитетите на помощта за проучвания на осъществимостта могат да бъдат увеличени с 10 процентни пункта за средни предприятия и с 20 процентни пункта за малки предприятия.

Член 26

Инвестиционни помощи за научноизследователски инфраструктури

1. Помощите за изграждане или модернизиране на научноизследователски инфраструктури, които извършват стопанска дейност, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Когато научноизследователската инфраструктура извършва както стопанска, така и нестопанска дейност, финансирането, разходите и приходите за всеки вид дейност се вземат предвид поотделно въз основа на последователно прилагани принципи за осчетоводяване на разходите, които могат да бъдат обективно оправдани.
3. Цената за експлоатацията или използването на инфраструктурата отговаря на пазарната цена.
4. Достъпът до инфраструктурата е отворен за няколко ползватели и се предоставя на прозрачна и недискриминационна основа. Предприятията, които са финансирани поне 10 % от инвестиционните разходи за инфраструктурата, могат да получат преференциален достъп при по-изгодни условия. За да бъде избегната свръхкомпенсация, този достъп е пропорционален на приноса на предприятието към инвестиционните разходи и условията се оповестяват публично.

5. Допустимите разходи включват инвестиционните разходи в материални и нематериални активи.
6. Интензитетът на помощта не надхвърля 50 % от допустимите разходи.
7. Когато научноизследователската инфраструктура получава публично финансиране както за стопански, така и за нестопански дейности, държавите членки въвеждат механизъм за контрол и възстановяване на предоставените средства, за да се гарантира, че приложимият интензитет на помощта не е надхвърлен в резултат на увеличаването на дела на стопанските дейности в сравнение с очакваното положение към датата на предоставяне на помощта.

Член 27

Помощи за иновационни кълъстери

1. Помощите за иновационни кълъстери са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Помощите за иновационни кълъстери се предоставят изключително на юридическото лице, ръководещо дейността на иновационния кълъстер (кълъстерна организация).
3. Достъпът до помещенията, съоръженията и дейностите на кълъстера е отворен за няколко ползватели и се предоставя на прозрачна и недискриминационна основа. Предприятия, които са финансирани поне 10 % от инвестиционните разходи на иновационния кълъстер, могат да получат преференциален достъп при по-изгодни условия. За да бъде избегната свръхкомпенсация, този достъп е пропорционален на приноса на предприятието към инвестиционните разходи и условията се оповестяват публично.
4. Таксите за ползване на съоръженията на кълъстера и за участие в неговите дейности съответстват на пазарната цена или отразяват разходите за тези дейности.
5. Инвестиционни помощи могат да бъдат предоставени за изграждането или модернизирането на иновационни кълъстери. Допустимите разходи включват инвестиционните разходи в материални и нематериални активи.
6. Интензитетът на помощта на инвестиционните помощи за иновационни кълъстери не надхвърля 50 % от допустимите разходи. Интензитетът на помощта може да бъде увеличен с 15 процентни пункта за иновационни кълъстери, разположени в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква а) от Договора, и с 5 процентни пункта за иновационни кълъстери, разположени в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква в) от Договора.
7. Оперативни помощи могат да бъдат предоставени за експлоатацията на иновационни кълъстери. Продължителността им не надхвърля десет години.
8. Допустимите разходи на оперативните помощи за иновационни кълъстери включват разходите за персонал и административните разходи (включително режимните разходи), свързани със:
 - а) стимулиране на кълъстера да подобри сътрудничеството, обмена на информация и предоставянето или канализирането на специализирани и персонализирани услуги в подкрепа на бизнеса;
 - б) маркетинг на кълъстера с цел увеличаване на участието на нови предприятия или организации и повишаване на неговата видимост;
 - в) управление на съоръженията на кълъстера; организиране на програми за обучение, семинари и конференции в подкрепа на обмена на знания и работата в мрежа, и транснационално сътрудничество.
9. Интензитетът на помощта на оперативните помощи не надхвърля 50 % от общите допустими разходи през периода, за който е предоставена помощта.

Член 28

Помощи за иновации в полза на МСП

1. Помощите за иновации за МСП са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.

2. Допустимите разходи включват:
 - а) разходи за получаване, валидиране и защита на патенти и други нематериални активи;
 - б) разходи за командироване на висококвалифициран персонал от организация за научноизследователска дейност и разпространяване на знания или голямо предприятие, като този персонал извършва научноизследователска и развойна дейност и иновации на новосъздадена длъжност в организацията на бенефициера и не замества друг персонал;
 - в) разходи за консултантски и помощни услуги в подкрепа на иновациите;
3. Интензитетът на помощта не надхвърля 50 % от допустимите разходи.
4. По-специално за помощта за консултантски и помощни услуги в подкрепа на иновациите интензитетът на помощта може да бъде увеличен до 100 % от допустимите разходи, при условие че общият размер на помощта не надхвърля 200 000 EUR за предприятие за всеки тригодишен период.

Член 29

Помощи за иновации на процеси и организации

1. Помощите за иновации на процеси и организации са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Помощите за големи предприятия са съвместими, само ако предприятията си сътрудничат ефективно с МСП в подпомаганата дейност и сътрудническите си МСП извършват поне 30 % от общите допустимите разходи.
3. Допустимите разходи включват:
 - а) разходи за персонал;
 - б) разходи за инструменти, оборудване, сгради и земя, доколкото те се използват, и за периода, през който се използват за проекта;
 - в) разходи по договори за възлагане на научни изследвания, знания и патенти, закупени или лицензирани от външни източници на принципа на сделката между несвързани лица;
 - г) допълнителни режимни разходи и други оперативни разходи, включително разходи за материали, консумативи и други подобни продукти, извършени пряко в резултат от проекта.
4. Интензитетът на помощта не надхвърля 15 % от допустимите разходи за големи предприятия и 50 % от допустимите разходи за МСП.

Член 30

Помощи за научноизследователска и развойна дейност в секторите на рибарството и аквакултурите

1. Помощите за проекти за научноизследователска и развойна дейност в сектора на рибарството и аквакултурите са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Подпомаганите проекти са от интерес за всички предприятия от съответния сектор или подсектор.
3. Преди датата на започване на подпомаганя проект в интернет се публикува:
 - а) информация, че подпомаганят проект ще бъде осъществен;
 - б) целите на подпомаганя проект;

- в) приблизителната дата на публикуване на очакваните от подпомагания проект резултати и мястото на публикуването в интернет;
 - г) бележка, че резултатите от подпомагания проект ще бъдат на разположение безвъзмездно на всички предприятия, които извършват дейност в съответния сектор или подсектор.
4. Резултатите от подпомагания проект се предоставят в интернет от крайната дата на подпомагания проект или от датата, на която на членовете на дадена организация бъде предоставена информация относно тези резултати, в зависимост от това коя от двете дати е по-рано. Тези резултати са на разположение в интернет за период от най-малко 5 години, който започва от крайната дата на подпомагания проект.
5. Помощите се предоставят пряко на организацията за научноизследователска дейност и разпространение на знания и не включват прякото предоставяне на помощи, които не са свързани с научни изследвания, в полза на предприятие, което произвежда, преработва или търгува с продукти от риболов или аквакултури.
6. Допустимите разходи включват разходите, посочени в член 25, параграф 3.
7. Интензитетът на помощта не надхвърля 100 % от допустимите разходи.

РАЗДЕЛ 5

Помощи за обучение

Член 31

Помощи за обучение

1. Помощите за обучение са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Помощи не се предоставят в случаите, в които обучението се провежда от предприятия с цел да спазят задължителните национални стандарти за обучение.
3. Допустимите разходи включват:
- а) разходи за обучаващ персонал, за часовете, през които обучаващият персонал участва в обучението;
 - б) оперативни разходи на обучаващите и обучаваните, които са пряко свързани с проекта за обучение, като пътни разходи, материали и консумативи, пряко свързани с проекта, амортизация на инструменти и оборудване, доколкото те се използват изключително за проекта за обучение. Разходите за настаняване не са допустими разходи с изключение на минималните необходими разходи за настаняването на обучаващите се, които са работещи с увреждания;
 - в) разходи за консултантски услуги, свързани с проекта за обучение;
 - г) личните разходи за обучаващите се и общи косвени разходи (административни разходи, наеми, режимни разходи) за часовете, в които обучаващите се участват в обучението.
4. Интензитетът на помощта не надхвърля 50 % от допустимите разходи. Той може да бъде увеличен до 70 % от допустимите разходи при следните условия:
- а) с 10 процентни пункта, ако обучението се предлага на работещи с увреждания или работещи в неравностойно положение;
 - б) с 10 процентни пункта, ако помощта се предоставя на средни предприятия, и с 20 процентни пункта, ако помощта се предоставя на малки предприятия.
5. Когато помощите се предоставят в сектора на морския транспорт, интензитетът на помощта може да бъде увеличен до 100 % от допустимите разходи, при условие че са изпълнени следните условия:
- а) обучаващите се не са активни членове на екипажа, а част от извънщатния състав на борда на кораба; и
 - б) обучението се провежда на борда на кораби, вписани в регистрите на Съюза.

РАЗДЕЛ 6

Помощи за работещи в неравностойно положение и работещи с увреждания

Член 32

Помощи за наемане на работещи в неравностойно положение под формата на субсидии за заплати

1. Схемите за помощ за наемане на работещи в неравностойно положение са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Допустимите разходи включват разходите за заплати за най-много 12 месеца от момента на наемането на работещ в неравностойно положение. Когато съответният работещ е в силно неравностойно положение, допустимите разходи включват разходите за заплати за най-много 24 месеца, считано от момента на назначението.
3. Когато назначението не представлява нетно увеличение на броя на персонала в съответното предприятие в сравнение със средния брой на персонала през последните дванадесет месеца, длъжността трябва да е била овакантена поради доброволно напускане, увреждане, пенсиониране по възраст, доброволно намаляване на работното време или правомерно уволнение поради извършено нарушение, а не в резултат от съкращаване на персонал.
4. Освен в случай на правомерно уволнение поради извършено нарушение, работещите в неравностойно положение имат право на непрекъсната заетост за минимален период в съответствие с националното законодателство или колективните споразумения в областта на трудовите договори.
5. Ако периодът на заетост е по-кратък от 12 месеца или от 24 месеца за работещите в силно неравностойно положение, помощта се намалява пропорционално.
6. Интензитетът на помощта не надхвърля 50 % от допустимите разходи.

Член 33

Помощи за наемане на работещи с увреждания под формата на субсидии за заплати

1. Помощите за наемане на работещи с увреждания са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Допустимите разходи включват разходите за заплати за периода, през който са наети работещите с увреждане.
3. Когато назначението не представлява нетно увеличение на броя на персонала в съответното предприятие в сравнение със средния брой на персонала през последните дванадесет месеца, длъжността трябва да е била овакантена поради доброволно напускане, увреждане, пенсиониране по възраст, доброволно намаляване на работното време или правомерно уволнение поради извършено нарушение, а не в резултат от съкращаване на персонал.
4. Освен в случай на правомерно уволнение поради извършено нарушение, работещите с увреждания имат право на непрекъсната заетост за минимален период в съответствие с националното законодателство или колективните споразумения, които са правнообвързващи за предприятието и уреждат трудовите договори.
5. Интензитетът на помощта не надхвърля 75 % от допустимите разходи.

Член 34

Помощи за компенсиране на допълнителните разходи, свързани с наемането на работещи с увреждания

1. Помощите за компенсиране на допълнителните разходи, свързани с наемането на работещи с увреждания, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.

2. Допустимите разходи включват:
 - а) разходи за приспособяване на помещенията;
 - б) разходи за наемане на персонал единствено за времето, прекарано в оказване на помощ на работещите с увреждания и за обучение на този персонал за оказване на помощ на работещите с увреждания;
 - в) разходи за приспособяване или придобиване на оборудване или за придобиване и валидиране на софтуер за използване от работещите с увреждания, в това число приспособени или подпомагащи технологични съоръжения, които са в допълнение към разходите, които бенефициерът би понесъл, ако беше наел работещи без увреждания;
 - г) разходи, пряко свързани с превоза до работното място на работещите с увреждания и за свързаните с работата дейности;
 - д) разходи за заплати за часовете, прекарани от работещите с увреждания за рехабилитация;
 - е) когато бенефициерът осигурява защитени работни места, разходите за изграждане, внедряване или модернизация на производствените звена на съответното предприятие, както и всички разходи за управление и транспорт, при условие че тези разходи са пряко свързани с наемането на работещи с увреждания.
3. Интензитетът на помощта не надхвърля 100 % от допустимите разходи.

Член 35

Помощи за компенсиране на разходите за оказване на помощ на работещи в неравностойно положение

1. Помощите за компенсиране на разходите за оказване на помощ за работещи в неравностойно положение са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Допустимите разходи включват:
 - а) разходи за наемане на персонал само за времето, прекарано в оказване на помощ на работещи с увреждания за най-много 12 месеца от момента на наемането на работещ с увреждане или за най-много 24 месеца от момента на наемането на работещ в силно неравностойно положение;
 - б) разходи за обучение на този персонал за оказване на помощ на работещите с увреждания.
3. Предоставеното подпомагане включва мерки за насърчаване на автономността и адаптирането на работещите в неравностойно положение към работната среда, като работещите получават подкрепа при социалните и административните процедури, комуникацията с предприемачите и управлението на конфликти.
4. Интензитетът на помощта не надхвърля 50 % от допустимите разходи.

РАЗДЕЛ 7

Помощи за опазване на околната среда

Член 36

Инвестиционни помощи, които дават възможност на предприятията да надвишат стандартите на Съюза за опазване на околната среда или да повишат равнището на опазване на околната среда при липса на стандарти на Съюза

1. Инвестиционните помощи, които дават възможност на предприятията да надвишат стандартите на Съюза за опазване на околната среда или да повишат равнището на опазване на околната среда при липса на стандарти на Съюза, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Инвестицията отговаря на едно от следните условия:
 - а) тя дава възможност на бенефициера да повиши равнището на опазване на околната среда в резултат от дейността си, като надвиши приложимите стандарти на Съюза, независимо от наличието на задължителни национални стандарти, които са по-строги от стандартите на Съюза;

- б) тя дава възможност на бенефициера да повиши равнището на опазване на околната среда в резултат от дейността си при липса на стандарти на Съюза.
3. Помощи не могат да се предоставят, когато инвестициите са предприети с цел да се гарантира, че предприятията спазват стандартите на Съюза, които вече са приети, но все още не са влезли в сила.
4. Чрез дерогация от параграф 3 помощ може да бъде предоставена за:
- а) закупуване на нови транспортни средства за автомобилен, железопътен, вътрешноводен и морски транспорт, които съответстват на приетите стандарти на Съюза, при условие че закупуването се извършва преди тези стандарти да влязат в сила и след като стандартите са станали задължителни, те не се прилагат за транспортни средства, които вече са били закупени преди тази дата;
- б) модернизиране на съществуващи транспортни средства за автомобилен, железопътен, вътрешноводен и морски транспорт, при условие че стандартите на Съюза все още не са били в сила към датата на пускане в експлоатация на тези транспортни средства и след като са станали задължителни, те не се прилагат със задна дата към тези превозни средства.
5. Допустимите разходи включват допълнителните инвестиционни разходи, необходими на предприятията да надвишат приложимите стандарти на Съюза или да повишат равнището на опазване на околната среда при липса на стандарти на Съюза. Те се определят, както следва:
- а) когато разходите за инвестиции в опазване на околната среда могат да бъдат разграничени в общите инвестиционни разходи като отделна инвестиция, тези разходи, свързани с опазването на околната среда, представляват допустимите разходи;
- б) във всички останали случаи разходите за инвестиции в опазване на околната среда се установяват чрез сравнение с подобна инвестиция с по-малко благоприятен ефект за опазването на околната среда, която е щяла да бъде осъществена без помощта. Разликата между разходите за двете инвестиции представлява разходите, свързани с опазването на околната среда, и съставлява допустимите разходи.
- Не са допустими разходите, които не са пряко свързани с постигането на по-високото равнище на опазване на околната среда.
6. Интензитетът на помощта не надхвърля 40 % от допустимите разходи.
7. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия, и с 20 процентни пункта за помощи, предоставени на малки предприятия.
8. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 15 процентни пункта за инвестиции, осъществени в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква а) от Договора, и с 5 процентни пункта за инвестиции, осъществени в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква в) от Договора.

Член 37

Инвестиционни помощи за ранно адаптиране към бъдещи стандарти на Съюза

1. Помощите, които имат за цел да стимулират предприятията да постигнат съответствие с нови стандарти на Съюза, които повишават равнището на опазване на околната среда и които все още не са влезли в сила, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Стандартите на Съюза трябва да са били приети и инвестицията да е осъществена и приключена най-малко една година преди датата на влизане в сила на съответния стандарт.
3. Допустимите разходи включват допълнителните инвестиционни разходи, необходими за постигане на равнище на опазване на околната среда, което е по-високо от равнището, заложено в приложимите стандарти на Съюза. Те се определят, както следва:
- а) когато разходите за инвестиции в опазване на околната среда могат да бъдат разграничени в общите инвестиционни разходи като отделна инвестиция, тези разходи, свързани с опазването на околната среда, представляват допустимите разходи;
- б) във всички останали случаи разходите за инвестиции в опазване на околната среда се установяват чрез сравнение с подобна инвестиция с по-малко благоприятен ефект за опазването на околната среда, която е щяла да бъде осъществена без помощта. Разликата между разходите за двете инвестиции представлява разходите, свързани с опазването на околната среда, и съставлява допустимите разходи.

Не са допустими разходите, които не са пряко свързани с постигането на по-високо равнище на опазване на околната среда.

4. Интензитетът на помощта не надхвърля:
 - a) 20 % от допустимите разходи за малки предприятия, 15 % от допустимите разходи за средни предприятия и 10 % от допустимите разходи за големи предприятия, ако изпълнението и приключването на инвестицията са настъпили повече от три години преди датата на влизане в сила на новия стандарт на Съюза;
 - b) 15 % от допустимите разходи за малки предприятия, 10 % от допустимите разходи за средни предприятия и 5 % от допустимите разходи за големи предприятия, ако изпълнението и приключването на инвестицията са настъпили между една и три години преди датата на влизане в сила на новия стандарт на Съюза;
5. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 15 процентни пункта за инвестиции, осъществени в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква а) от Договора, и с 5 процентни пункта за инвестиции, осъществени в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква в) от Договора.

Член 38

Инвестиционни помощи за мерки за повишаване на енергийната ефективност

1. Инвестиционните помощи, които позволяват на предприятията да постигнат енергийна ефективност, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Помощи не могат да се предоставят по силата на настоящия член, когато подобренията са предприети с цел да се гарантира, че предприятията спазват стандартите на Съюза, които вече са приети, дори ако все още не са влезли в сила.
3. Допустимите разходи включват допълнителните инвестиционни разходи, необходими за постигане на по-високо равнище на енергийна ефективност. Те се определят, както следва:
 - a) когато разходите за инвестиции в енергийна ефективност могат да бъдат разграничени в общите инвестиционни разходи като отделна инвестиция, тези разходи, свързани с енергийната ефективност, представляват допустимите разходи;
 - b) във всички останали случаи разходите за инвестиции в енергийна ефективност се установяват чрез сравнение с подобна инвестиция с по-малка енергийна ефективност, която е щяло да бъде осъществена без помощта. Разликата между разходите за двете инвестиции представлява разходите, свързани с енергийна ефективност, и съставлява допустимите разходи.

Не са допустими разходите, които не са пряко свързани с постигането на по-високото равнище на енергийна ефективност.

4. Интензитетът на помощта не надхвърля 30 % от допустимите разходи.
5. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 20 процентни пункта за помощи, предоставени на малки предприятия, и с 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия.
6. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 15 процентни пункта за инвестиции, осъществени в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква а) от Договора, и с 5 процентни пункта за инвестиции, осъществени в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква в) от Договора.

Член 39

Инвестиционни помощи за проекти за енергийна ефективност на сгради

1. Инвестиционните помощи за проекти за енергийна ефективност на сгради са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Допустимите проекти по смисъла на настоящия член са проекти за енергийна ефективност, свързани със сгради.
3. Допустимите разходи са общите разходи за проекта за енергийна ефективност.
4. Помощите се предоставят под формата на дотация, капиталово участие, гаранция или заем на фонд за енергийна ефективност или на друг финансов посредник, които ги прехвърлят изцяло на крайните бенефициери, които са собствениците на сградата или наемателите.

5. Помощите, които фонът за енергийна ефективност или друг финансов посредник предоставят в полза на допустимите проекти за енергийна ефективност, могат да бъдат под формата на заеми или гаранции. Номиналната стойност на заема или гарантираната сума не надхвърля 10 млн. евро за проект на равнището на крайните бенефициери. Гаранцията не надхвърля 80 % от заема, за който е издадена.
6. Размерът на погасяването от страна на собствениците на сградата към фонда за енергийна ефективност или друг финансов посредник е не по-малък от номиналния размер на заема.
7. Помощите за енергийна ефективност трябва да привлекат допълнителни инвестиции от частни инвеститори, достигащи поне 30 % от цялото финансиране, предоставено за проекта за енергийна ефективност. Когато помощта се предоставя от фонд за енергийна ефективност, привличането на частни инвестиции може да се извърши на равнището на фонда за енергийна ефективност и/или на равнището на проекти за енергийна ефективност, така че да бъде събрана обща сума, представляваща поне 30 % от цялото финансиране, предоставено на проекта за енергийна ефективност.
8. Когато предоставят помощи за енергийна ефективност, държавите членки могат да създадат фондове за енергийна ефективност и/или да използват финансови посредници. В такъв случай трябва да бъдат изпълнени следните условия:
- а) управителите на финансови посредници и управителите на фондове за енергийна ефективност се подбират посредством открита, прозрачна и недискриминационна процедура в съответствие с приложимото законодателство на Съюза и на държавите членки. В частност, не се допуска дискриминация въз основа на тяхното място на установяване или регистриране независимо от държавата членка. По отношение на финансовите посредници и управителите на фондове за енергийна ефективност може да се предвиди изискване те да отговарят на предварително определени критерии, които са обективно оправдани с естеството на инвестициите;
 - б) независимите частни инвеститори се избират чрез открита, прозрачна и недискриминационна процедура в съответствие с приложимото съюзно и национално законодателство с цел да бъдат установени подходящи механизми за споделяне на рисковете и ползите, като за инвестициите, които не са гаранции, се отдава предпочитание на асиметричното разпределение на печалбата пред защитата срещу рисковете от загуби. Ако частните инвеститори не се избират по такава процедура, справедливата норма на възвръщаемост за частните инвеститори се определя от независим експерт, избран чрез открита, прозрачна и недискриминационна процедура;
 - в) в случай на асиметрично разпределение на загубата между публичните и частните инвеститори, първата загуба, поета от публичния инвеститор, е ограничена до 25 % от общия размер на инвестицията;
 - г) в случай на гаранции размерът на гаранцията е ограничен до 80 %, а общите загуби, поети от съответната държава членка, са ограничени до 25 % от съответния гарантиран портфейл. Само гаранциите, които покриват очакваните загуби на съответния гарантиран портфейл, могат да бъдат предоставени безвъзмездно. Ако гаранцията предвижда също и покриване на неочаквани загуби, за частта от гаранцията, покриваща неочакваните загуби, финансовият посредник изплаща гаранционна премия, която съответства на пазарните условия;
 - д) инвеститорите имат право да бъдат представени в управленските органи на фонда за енергийна ефективност или финансовия посредник, като например надзорния съвет или консултативния комитет;
 - е) фондовете за енергийна ефективност и финансовите посредници се учредяват съгласно приложимото законодателство и държавите членки предвиждат финансов и правен анализ, за да се гарантира стабилна от търговска гледна точка инвестиционна стратегия за изпълнение на мярката за помощ за енергийна ефективност.
9. Финансовите посредници, в това число фондовете за енергийна ефективност, се управляват на търговски принцип и гарантират, че решенията за финансиране се вземат с цел постигане на печалба. Това изискване се счита за изпълнено, когато финансовите посредници и, според случая, управителите на фондовете за енергийна ефективност отговарят на следните условия:
- а) те са задължени по закон или договор да действат добросъвестно и с грижата на професионален управител, както и да избягват конфликтите на интереси; те прилагат най-добрите практики и подлежат на регулаторен контрол;
 - б) тяхното възнаграждение съответства на пазарните практики. Това изискване се счита за изпълнено, когато управителят е избран чрез открита, прозрачна и недискриминационна процедура въз основа на обективни критерии, свързани с опита, експертните знания и оперативния и финансовия капацитет;
 - в) те получават възнаграждение, обвързано с постигнатите резултати, или споделят част от инвестиционните рискове, като съинвестират собствени средства, така че да се гарантира, че техните интереси отговарят постоянно на интересите на публичния инвеститор;
 - г) те изготвят инвестиционна стратегия, критерии и график на инвестициите в проекти за енергийна ефективност, като установяват предварително финансовата жизнеспособност и тяхното очаквано въздействие върху енергийната ефективност;
 - д) за публичните средства, инвестирани във фонда за енергийна ефективност, е налице ясна и реалистична стратегия за излизане, която позволява на пазара, когато е готов за това, да финансира проекти за енергийна ефективност.

10. Подобренията на енергийната ефективност, предприети с цел да се гарантира, че бенефициерът спазва вече приети стандарти на Съюза, не се освобождават от задължението за уведомяване по силата на настоящия член.

Член 40

Инвестиционни помощи за високоефективно комбинирано производство на енергия

1. Инвестиционните помощи за високоефективно комбинирано производство на енергия са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Инвестиционните помощи се предоставят само за новоинсталирани или реновирани мощности.
3. Новите агрегати за комбинирано производство на енергия като цяло трябва да постигат икономии на първична енергия в сравнение с разделното производство на топлинна енергия и електроенергия, както е посочено в Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО ⁽¹⁾. Подобряването на съществуващ агрегат за комбинирано производство на енергия или превръщането на съществуващ агрегат за производство на електроенергия в агрегат за комбинирано производство на енергия трябва да води до спестяване на основна енергия спрямо изходното положение.
4. Допустимите разходи включват допълнителните инвестиционни разходи за оборудването, необходимо на инсталацията, за да може да функционира като високоефективна инсталация за комбинирано производство на енергия, в сравнение с традиционните електрически или отоплителни инсталации със същия капацитет, или допълнителните инвестиционни разходи за модернизирани до по-висока ефективност, когато съществуващата инсталация вече е достигнала прага на висока ефективност.
5. Интензитетът на помощта не надхвърля 45 % от допустимите разходи. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 20 процентни пункта за помощи, предоставени на малки предприятия, и с 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия.
6. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 15 процентни пункта за инвестиции, осъществени в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква а) от Договора, и с 5 процентни пункта за инвестиции, осъществени в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква в) от Договора.

Член 41

Инвестиционни помощи за насърчаване на енергията от възобновяеми източници

1. Инвестиционните помощи за насърчаване на енергията от възобновяеми енергийни източници са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Инвестиционните помощи за производството на биогорива се освобождават от задължението за уведомяване само доколкото подпомаганите инвестиции се използват за производството на устойчиви биогорива, които не са произведени на основата на хранителни култури. Въпреки това инвестиционните помощи за преобразуване на съществуващи съоръжения за биогорива, произведени на основата на хранителни култури, в съоръжения за биогорива от ново поколение са освободени от задължението за уведомяване по силата на настоящия член, ако производството на биогорива на основата на хранителни култури се намали пропорционално на новия капацитет.
3. Помощи не се предоставят в полза на биогорива, които подлежат на задължение за доставка или смесване.
4. Помощи не се предоставят за водноелектрическите инсталации, които не съответстват на Директива 2000/60/ЕС на Европейския парламент и на Съвета.
5. Инвестиционни помощи се предоставят само за нови съоръжения. След като съоръжението започне своята работа, помощи не се предоставят и не се изплащат. Помощите не зависят от продукцията.
6. Допустимите разходи включват допълнителните инвестиционни разходи, необходими за насърчаване на производството на енергия от възобновяеми източници. Те се определят, както следва:
 - а) когато разходите за инвестиции в производството на енергия от възобновяеми източници могат да се установят в общите инвестиционни разходи като отделна инвестиция, например като лесно установим допълнителен компонент към предварително съществуващо съоръжение, тези разходи, свързани с енергията от възобновяеми източници, представляват допустимите разходи;

⁽¹⁾ OBL 315, 14.11.2012 г., стр. 1.

- б) когато разходите за инвестиции в производството на енергия от възобновяеми източници могат да бъдат установени чрез сравнение с подобна инвестиция с по-малко благоприятен ефект за опазването на околната среда, която би била правдоподобно осъществена без помощта, разликата между разходите за двете инвестиции представлява разходите, свързани с възобновяема енергия, и тя съставлява допустимите разходи;
- в) за някои маломасабни съоръжения, в случаите, в които не може да бъде установена по-малко благоприятна за околната среда инвестиция поради липсата на съоръжения с ограничен размер, допустимите разходи включват общите инвестиционни разходи за постигане на по-високо равнище на опазване на околната среда.

Не са допустими разходите, които не са пряко свързани с постигането на по-високото равнище на опазване на околната среда.

7. Интензитетът на помощта не надхвърля:

- а) 45 % от допустимите разходи, ако допустимите разходи се изчисляват въз основа на точка б, буква а) или б);
- б) 30 % от допустимите разходи, ако допустимите разходи се изчисляват въз основа на точка б, буква в).

8. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 20 процентни пункта за помощи, предоставени на малки предприятия, и с 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия.

9. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 15 процентни пункта за съоръжения, осъществени в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква а) от Договора, и с 5 процентни пункта за инвестиции, осъществени в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква в) от Договора.

10. Когато помощта се предоставя чрез конкурентна тръжна процедура въз основа на ясни, прозрачни и недискриминационни критерии, интензитетът на помощта може да достигне 100 % от допустимите разходи. Тази тръжна процедура е недискриминационна и позволява участието на всички заинтересовани предприятия. Бюджетът, свързан с тръжната процедура, е обвързващо ограничение, като не всички участници могат да получат помощ и помощите се предоставят въз основа на първоначалната оферта, представена от участника в търга и следователно са изключени последващи преговори.

Член 42

Оперативни помощи за насърчаване на електроенергията от възобновяеми източници

1. Оперативните помощи за насърчаване на електроенергията от възобновяеми източници са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.

2. Помощите се предоставят чрез конкурентна тръжна процедура въз основа на ясни, прозрачни и недискриминационни критерии, в която на недискриминационна основа могат да участват всички производители на електроенергия от възобновяеми енергийни източници.

3. Тръжната процедура може да бъде ограничена до определени технологии, когато отворена за всички производители процедура би довела до неоптимален резултат и този проблем не може да бъде разрешен при създаването на процедурата, по-специално поради:

- i) по-дългосрочния потенциал на определена нова и иновационна технология; или
- ii) необходимостта от постигането на диверсификация; или
- iii) мрежовите ограничения и стабилността на мрежата; или
- iv) системните разходи (за интегриране); или
- v) необходимостта да се избягват нарушения на пазарите за суровини в резултат от подпомагането в полза на биомасата.

Държавите членки извършват подробна оценка на приложимостта на тези условия и докладват за тази оценка на Комисията съгласно условията в член 11, буква а).

4. Помощи се предоставят на нови и иновационни технологии за възобновяема енергия въз основа на конкурентна тръжна процедура, до която достъп има поне една такава технология въз основа на ясни, прозрачни и недискриминационни критерии. Такава помощ не се предоставя за над 5 % от общия планиран нов електрически капацитет от възобновяеми енергийни източници за година.

5. Помощи се предоставят като премия в допълнение към пазарната цена, като производителите продават тяхната електроенергия директно на пазара.

6. Бенефициерите подлежат на стандартни отговорности за балансиране. Бенефициерите могат да възложат отговорностите за балансиране на други предприятия от свое име, като например на колективни потребители.
7. Помощи не могат да се предоставят, когато цените са отрицателни.
8. Помощите могат да се предоставят без конкурентна тръжна процедура, както е предвидено в параграф 2, на съоръжения с инсталирана електрогенерираща мощност по-малка от 1 MW за производството на електроенергия от всички възобновяеми източници с изключение на електроенергията, добивана от вятъра, за която помощи могат да се предоставят без конкурентна тръжна процедура, както е предвидено в параграф 2, на съоръжения с инсталирана електрогенерираща мощност, по-малка от 6 MW или на съоръжения с по-малко от 6 генератора. Без да се засяга параграф 9, когато помощта се предоставя без конкурентна тръжна процедура, трябва да са изпълнени условията в параграфи 5, 6 и 7. В допълнение, когато помощта се предоставя без конкурентна тръжна процедура, се прилагат условията в член 43, параграфи 5, 6 и 7.
9. Условията в параграфи 5, 6 и 7 не се прилагат за оперативни помощи, предоставени на съоръжения с инсталирана електрогенерираща мощност по-малка от 500 MW за производството на електроенергия от всички възобновяеми източници с изключение на електроенергията, добивана от вятъра, за която тези условия не се прилагат за оперативни помощи, предоставени на съоръжения с инсталирана електрогенерираща мощност по-малка от 3 MW или на инсталации с по-малко от 3 генератора.
10. За целите на изчисляването на горепосочените максимални мощности, посочени в параграфи 8 и 9, съоръженията с обща точка за свързване към електроенергийната мрежа се считат за едно и също съоръжение.
11. Помощи се предоставят само докато съоръжението в което се произвежда електроенергията от възобновяеми източници, е напълно амортизирано в съответствие с общоприетите счетоводни принципи. Инвестиционните помощи, получени по-рано, трябва да бъдат приспаднати от оперативната помощ.

Член 43

Оперативни помощи за насърчаване на енергията от възобновяеми източници в маломашабни съоръжения

1. Оперативните помощи за насърчаване на енергията от възобновяеми източници в маломашабни съоръжения са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Помощи се предоставят само на съоръжения с инсталирана електрогенерираща мощност, по-малка от 500 kW за производството на енергия от всички възобновяеми източници с изключение на електроенергия, добивана от вятъра, за която помощи се предоставят за съоръжения с инсталирана електрогенерираща мощност по-малка от 3 MW или на съоръжения с по-малко от 3 генератора, и за биогорива, за които помощи се предоставят за съоръжения с инсталирана електрогенерираща мощност под 50 000 тона годишно. За целите на изчисляването на тези максимални мощности маломашабните съоръжения с обща точка за свързване към електроенергийната мрежа се считат за едно и също съоръжение.
3. Помощ се предоставя само на съоръжения, в които се произвеждат устойчиви биогорива, които не са произведени на основата на хранителни култури. Въпреки това оперативните помощи за съоръжения, произвеждащи биогорива на основата на хранителни култури, които са започнали да работят преди 31 декември 2013 г. и все още не са напълно амортизирани, се освобождават по смисъла на настоящия член, но при всички случаи не по-късно от 2020 г.
4. Помощи не могат да се предоставят за биогорива, които подлежат на задължение за доставка или смесване.
5. Помощта за единица енергия не надхвърля разликата между общите стандартни разходи за производството на енергия от въпросния възобновяем източник и пазарната цена на въпросния вид енергия. Стандартните разходи се актуализират редовно и поне веднъж годишно.
6. Максималната норма на възвръщаемост, използвана за изчисляването на стандартните разходи, не надхвърля съответния суапов процент плюс премия от 100 базисни пункта. Съответният суапов процент е суаповият процент за паричната единица, в която се предоставя помощта, за падеж, който отразява периода на амортизация на подпомаганите съоръжения.
7. Помощи се предоставят само до пълната амортизация на съоръженията в съответствие с общоприетите счетоводни принципи. Инвестиционните помощи, предоставени на съоръженията, се приспадат от оперативната помощ.

Член 44

Помощи под формата на намаления на данъци за околната среда по Директива 2003/96/ЕО

1. Схемите за помощ под формата на намаления на данъци за околната среда, които отговарят на условията по Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. за реструктуриране на рамката на Общността по отношение облагането на енергийни продукти и електрическа енергия ⁽¹⁾, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Бенефициерите на намаленията на данъци се избират въз основа на прозрачни и обективни критерии и заплащат най-малко съответните минимални равнища на данъчно облагане, определени в Директива 2003/96/ЕО.
3. Схемите за помощ под формата на намаления на данъци се основават на намаление на приложимата ставка на екологичния данък или на заплащането на фиксирана сума на компенсацията, или на комбинация от тези два механизма.
4. Помощи не могат да се предоставят за биогорива, които подлежат на задължение за доставка или смесване.

Член 45

Инвестиционни помощи за саниране на замърсени обекти

1. Инвестиционните помощи за предприятия, отстраняващи щети върху околната среда чрез саниране на замърсени обекти, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Инвестицията трябва да води до отстраняването на щетите върху околната среда, включително щетите върху качеството на почвата или повърхностните и подпочвените води.
3. Когато е установена самоличността на юридическото или физическото лице, отговорно за щетите върху околната среда съгласно законодателството на всяка държава членка, без да се засягат правилата на Съюза в тази област, по специално Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети ⁽²⁾, изменена с Директива 2006/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. относно управлението на отпадъците от миннодобивните индустрии ⁽³⁾, Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации и за изменение на Директива 85/337/ЕИО на Съвета, директиви 2000/60/ЕО, 2001/80/ЕО, 2004/35/ЕО, 2006/12/ЕО и 2008/1/ЕО и Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ и Директива 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 12 юни 2013 г. относно безопасността на свързаните с нефт и газ дейности в крайбрежни води и за изменение на Директива 2004/35/ЕО ⁽⁵⁾, това лице трябва да финансира санирането в съответствие с принципа „замърсителят плаща“ и държавна помощ не се предоставя. Когато не е установена самоличността на лицето, което е отговорно съгласно приложимото право, или то не може да бъде заставено да поеме разходите, лицето, отговорно за дейността по саниране или рехабилитация, може да получи държавна помощ.
4. Допустимите разходи включват разходите за саниране, от които се изважда увеличението на стойността на земята. Всички разходи, извършени от едно предприятие в процеса на саниране на неговия обект, независимо дали могат да бъдат отразени като дълготрайни активи в счетоводния му баланс, могат да се разглеждат като допустима инвестиция в случая на саниране на замърсени обекти.
5. Оценките на увеличението на стойността на земята вследствие на саниране се извършват от независим експерт.
6. Интензитетът на помощта не надхвърля 100 % от допустимите разходи.

⁽¹⁾ ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51.

⁽²⁾ ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 56.

⁽³⁾ ОВ L 102, 11.4.2006 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 114.

⁽⁵⁾ ОВ L 178, 28.6.2013 г., стр. 66.

Член 46

Инвестиционни помощи за енергийноефективно районно отопление и охлаждане

1. Инвестиционните помощи за инсталиране на енергийноефективни районни отоплителни и охладителни системи са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Допустимите разходи за производствените централи са допълнителните разходи, необходими за изграждането, разширяването и реконструкцията на един или няколко генератора, които функционират като енергийноефективна районна отоплителна и охладителна система. Инвестицията е неразделна част от енергийноефективната районна отоплителна и охладителна система.
3. Интензитетът на помощта за производствената централа не надхвърля 45 % от допустимите разходи. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 20 процентни пункта за помощи, предоставени на малки предприятия, и с 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия.
4. Интензитетът на помощта за производствената централа може да се увеличи с 15 процентни пункта за инвестиции, осъществени в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква а) от Договора, и с 5 процентни пункта за инвестиции, осъществени в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква в) от Договора.
5. Допустимите разходи за дистрибуционната мрежа са инвестиционните разходи.
6. Размерът на помощта за дистрибуционната мрежа не надхвърля разликата между допустимите разходи и оперативната печалба. Оперативната печалба се приспада от допустимите разходи предварително или чрез механизъм за възстановяване на средства.

Член 47

Инвестиционни помощи за рециклиране и повторна употреба на отпадъци

1. Инвестиционните помощи за рециклиране и повторна употреба на отпадъци са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Инвестиционните помощи се предоставят за рециклиране и повторна употреба на отпадъци, които произхождат от други предприятия.
3. В противен случай третираните рециклирани или повторно употребени материали биха били изхвърлени или третирани по начин, който е по-малко благоприятен за околната среда. Помощите за дейности за оползотворяване на отпадъци, които не са дейности по рециклиране, не попадат в обхвата на груповото освобождаване съгласно настоящия член.
4. Помощите не могат да освобождават косвено замърсителите от задължения, които трябва да поемат съгласно правото на Съюза, или от задължения, които се считат за нормален разход за предприятието.
5. Инвестицията не само увеличава търсенето на материали за рециклиране, но и води до нарастване на събирането на тези материали.
6. Инвестицията е насочена към проекти, надхвърлящи актуалното равнище на технологиите.
7. Допустимите разходи включват допълнителните инвестиционни разходи, необходими за осъществяване на инвестиция, която води до по-добри или по-ефективни дейности за рециклиране или повторна употреба в сравнение с обикновения процес на рециклиране и повторна употреба със същия мащаб и без наличието на помощта.
8. Интензитетът на помощта не надхвърля 35 % от допустимите разходи. Интензитетът на помощта може да бъде увеличен с 20 процентни пункта за помощи, предоставени на малки предприятия, и с 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия.
9. Интензитетът на помощта може да бъде увеличен с 15 процентни пункта за инвестиции, осъществени в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква а) от Договора, и с 5 процентни пункта за инвестиции, осъществени в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква в) от Договора.

10. Помощите за инвестиции, свързани с рециклирането и повторната употреба на собствените отпадъци на бенефициера, не са освободени от задължението за уведомяване по силата на настоящия член.

Член 48

Инвестиционни помощи за енергийна инфраструктура

1. Инвестиционните помощи за изграждането или модернизиранието на енергийна инфраструктура са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Помощи се предоставят за енергийна инфраструктура, разположена в подпомагани региони.
3. Енергийната инфраструктура подлежи на цялостно регулиране по отношение на тарифите и на достъпа до нея в съответствие със законодателството за вътрешния пазар на енергия.
4. Допустимите разходи включват инвестиционните разходи.
5. Размерът на помощта не надхвърля разликата между допустимите разходи и оперативната печалба от инвестицията. Оперативната печалба се приспада от допустимите разходи предварително или чрез механизъм за възстановяване на средства.
6. Помощите за инвестиции в проекти за съхранение на електричество и газ и в петролна инфраструктура не са освободени от задължението за уведомяване съгласно настоящия член.

Член 49

Помощи за проучвания в областта на околната среда

1. Помощите за проучвания, включително за обследване за енергийна ефективност, които са пряко свързани с инвестициите, посочени в настоящия раздел, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, установени в настоящия член и в глава I.
2. Допустимите разходи включват разходите за проучванията, посочени в параграф 1.
3. Интензитетът на помощта не надхвърля 50 % от допустимите разходи.
4. Интензитетът на помощта може да бъде увеличен с 20 процентни пункта за проучвания, предприети от името на малки предприятия, и с 10 процентни пункта за проучвания, предприети от името на средни предприятия.
5. Помощи не могат да се предоставят в полза на големи предприятия за обследване за енергийна ефективност в съответствие с член 8, параграф 4 от Директива 2012/27/ЕС, освен когато обследването за енергийна ефективност е в допълнение към задължителното енергийно обследване по силата на тази директива.

РАЗДЕЛ 8

Помощи за отстраняване на щети, причинени от някои природни бедствия

Член 50

Схеми за помощ за отстраняване на щети, причинени от някои природни бедствия

1. Схемите за помощ за отстраняване на щети, причинени от земетресения, лавини, свличания, наводнения, смерчове, урагани, вулканични изригвания и горски пожари, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 2, буква б) от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, при условие че са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Помощи се предоставят, ако са изпълнени следните условия:
 - а) компетентните държавни органи на държавата членка официално са признали характера на събитието като природно бедствие; и

- б) налице е пряка причинно-следствена връзка между природното бедствие и щетите, понесени от засегнатото предприятие.
3. Схемите за помощ, свързани с конкретно природно бедствие, се въвеждат най-късно три години след като е настъпило събитието. Помощи по такива схеми се предоставят до четири години след настъпване на събитието.
4. Допустимите разходи включват разходите, възникнали вследствие на нанесените щети като пряко последствие от природното бедствие, оценени от независим експерт, признат от компетентния национален орган или от застрахователна компания. Тези щети могат да включват материални щети, причинени на активи, например сгради, оборудване, машини, запаси, и загуби на приходи поради пълното или частично спиране на дейността за максимален период от шест месеца, считано от настъпването на бедствието. Изчисляването на материалните щети се основава на разходите за ремонт или икономическата стойност на засегнатия актив преди бедствието. Те не надхвърлят разходите за ремонт или намалението на справедливата пазарна цена, причинено от бедствието, т.е. разликата между стойността на имуществото непосредствено преди и веднага след бедствието. Загубата на приходи се изчислява въз основа на финансовите данни на засегнатото предприятие (печалба преди лихви и данъци (ЕВГТ), амортизация и разходи за труд, свързани единствено с обекта, засегнат от природното бедствие) чрез сравнение на финансовите данни за шестте месеца след настъпване на бедствието със средната стойност за три години, избрани от петте години преди настъпването на бедствието (с изключение на двете години с най-добрата и с най-лошата финансов резултат) и се изчислява за същия шестмесечен период от годината. Щетите се изчисляват на равнището на отделния бенефициер.
5. Помощите и всички други получени плащания за компенсация на щетите, включително плащанията по застрахователни полици, не надхвърлят 100 % от допустимите разходи.

РАЗДЕЛ 9

Социални помощи за транспорт за живеещите в отдалечени региони

Член 51

Социални помощи за транспорт за живеещите в отдалечени региони

1. Помощите за пътнически въздушен и морски транспорт са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 2, буква а) от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Цялата помощ е в полза на крайните потребители, чието място на обичайно пребиваване е в отдалечени региони.
3. Помощите се предоставят за пътнически транспорт по маршрут, свързващ летище или пристанище в отдалечен регион с друго летище или пристанище на територията на Европейското икономическо пространство.
4. Помощите се предоставят без дискриминация по отношение на самоличността на превозвача или вида услуга и без ограничение по отношение на точния маршрут към или от отдалечен регион.
5. Допустимите разходи включват цената на билета за отиване и връщане от или до отдалечения регион, включително всички данъци и такси, фактурирани от превозвача на потребителя.
6. Интензитетът на помощта не надхвърля 100 % от допустимите разходи.

РАЗДЕЛ 10

Помощи за ширококоленови инфраструктури

Член 52

Помощи за ширококоленови инфраструктури

1. Инвестиционните помощи за разгръщането на ширококоленова мрежа са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.

2. Допустимите разходи включват:
 - а) инвестиционни разходи за разгръщане на пасивна широколентова инфраструктура;
 - б) инвестиционни разходи за гражданско строителство, свързано с широколентов достъп;
 - в) инвестиционни разходи за разгръщане на основни широколентови мрежи; и
 - г) инвестиционни разходи за разгръщане на мрежи за достъп от следващо поколение.
3. Инвестицията е разположена в региони, в които няма инфраструктура от същата категория (основен широколентов достъп или мрежа за високоскоростен достъп от следващо поколение) и не е вероятно такава инфраструктура да бъде разгърната на търговски принцип до три години след публикуването на планираната мярка за помощ, като това се потвърждава също и чрез открита обществена консултация.
4. Помощите се предоставят посредством отворена, прозрачна и недискриминационна конкурентна процедура за подбор при спазване на принципа за технологична неутралност.
5. Мрежовият оператор предлага възможно най-голям активен и пасивен достъп на едро в съответствие с член 2, точка 139 от настоящия регламент при справедливи и недискриминационни условия, включително необвързан физически достъп при мрежите за достъп от следващо поколение. Този достъп на едро се предоставя за период от най-малко седем години и правото на достъп до проводи или стълбове не е ограничено във времето. В случай на помощ за изграждане на проводи тези проводи са достатъчно широки, за да съдържат няколко кабелни мрежи и различни мрежови топологии.
6. Цената за достъпа на едро се основава на принципите за ценообразуване, определени от националния регулаторен орган, и на целеви показатели, които преобладават в други сравними, по-конкурентноспособни региони в държавата членка или в Съюза, като се взема предвид помощта, получена от мрежовия оператор. С националния регулаторен орган се провеждат консултации относно условията за достъп, включително ценообразуването, и в случай на спор между желаещите да получат достъп и оператора на подпомаганата инфраструктура.
7. Държавите членки въвеждат механизъм за контрол и възстановяване на предоставените средства, ако размерът на помощта по проекта надхвърля 10 млн. евро.

РАЗДЕЛ 11

Помощи за култура и опазване на културното наследство

Член 53

Помощи за култура и опазване на културното наследство

1. Помощите за култура и опазване на културното наследство са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Помощите се предоставят за следните културни цели и дейности:
 - а) музеи, архиви, библиотеки, артистични и културни центрове и средища, театри, оперни театри, концертни зали, други организации за представления на живо, институции, ангажирани със съхраняване на филмовото наследство, и други подобни артистични и културни инфраструктури, организации и институции;
 - б) материално наследство, в това число всички форми на движимо и недвижимо културно наследство и археологически обекти, паметници, исторически обекти и сгради; природно наследство, свързано с културно наследство, или ако е признато официално като културно или природно наследство от компетентните публични органи на държава членка;
 - в) нематериално наследство във всичките му форми, в това число фолклорни обичаи и занаяти;
 - г) художествени или културни прояви и представления, фестивали, изложби и други подобни културни дейности;
 - д) културни и артистични образователни дейности и популяризиране на важното значение на опазването и насърчаването на многообразието от форми на културно изразяване чрез образователни програми и програми за по-голямо популяризиране, включително чрез използване на нови технологии;
 - е) писане, редактиране, продуциране, дистрибуция, цифровизация и издаване на музика и литература, включително преводи.

3. Помощите могат да бъдат във форма на:
 - a) инвестиционни помощи, включително помощи за изграждане или модернизиране на културна инфраструктура;
 - b) оперативни помощи.
4. За инвестиционните помощи допустимите разходи включват разходите за инвестиции в материални и нематериални активи, включително:
 - a) разходи за изграждане, модернизиране, закупуване, съхраняване или подобряване на инфраструктура, ако поне 80 % от нейния годишен времеви или пространствен капацитет се използват за културни цели;
 - b) разходи за закупуване, включително на лизинг, прехвърляне на собствеността или физическо преместване на културно наследство;
 - в) разходи за опазване, съхраняване, реставрация и рехабилитация на материално и нематериално културно наследство, включително допълнителни разходи за съхранение при подходящи условия, специални инструменти, материали и разходи за документация, научни изследвания, цифровизация и публикуване;
 - г) разходи за подобряване на достъпа на обществеността до културното наследство, включително разходи за цифровизация и други нови технологии, разходи за подобряване на достъпността за лица със специални нужди (по-специално рампи и подемици за хора с увреждания, надписи на брайловата азбука и релефни експонати в музеите) и за насърчаване на културното многообразие по отношение на представянето, програмите и посетителите;
 - д) разходи за културни проекти и дейности, сътрудничество и програми за обмен и безвъзмездни средства, включително разходи за процедури по подбор, разходи за реклама и разходи, направени пряко в резултат на проекта.
5. За оперативни помощи допустимите разходи включват:
 - a) разходите на културната институция или обекта на културно наследство, свързани с непрекъснати или периодични дейности, включително изложби, представления и събития и други подобни културни дейности, които се извършват в обичайния ход на стопанската дейност;
 - b) разходи за културни и артистични образователни дейности и за популяризиране на важното значение на опазването и насърчаването на многообразието от форми на културно изразяване чрез образователни програми и програми за по-голямо популяризиране, включително чрез използване на нови технологии;
 - в) разходи за подобряване на достъпа на обществеността до културната институция или обектите на културно наследство и дейности, включително разходи за цифровизация и за използване на нови технологии, както и разходи за подобряване на достъпността за лицата с увреждания;
 - г) оперативни разходи, пряко свързани с културния проект или дейност, като например наемането на недвижимо имущество и културни центрове, пътни разходи, материали и консумативи, пряко свързани с културния проект или дейност, архитектурни структури за изложби и сценични декори, заем, лизинг и амортизация на средства, софтуер и оборудване, разходи за право на достъп до произведения, защитени с авторско право, и защитено съдържание от други сходни права на интелектуалната собственост, разходи за реклама и разходи, възникнали като пряк резултат от проекта или дейността; амортизационните разходи и разходите за финансиране са допустими само ако не са покрити с инвестиционна помощ;
 - д) разходи за персонал, работещ за културната институция или обекта на културно наследство или за проекта;
 - e) разходи за консултантски услуги и помощни услуги, предоставяни от външни консултанти и доставчици на услуги, които са възникнали като пряк резултат от проекта.
6. За инвестиционните помощи размерът на помощта не надхвърля разликата между допустимите разходи и оперативната печалба от инвестицията. Оперативната печалба се приспада от допустимите разходи предварително въз основа на реалистични предвиждания или чрез механизъм за възстановяване на средства. През съответния период е позволено операторът на инфраструктурата да задържа разумна печалба.
7. За оперативните помощи размерът на помощта не надхвърля необходимото за покриване на оперативната загуба и разумна печалба за съответния период. Това изискване се гарантира предварително въз основа на реалистични предвиждания или чрез механизъм за възстановяване на средства.
8. За помощи, които не надхвърлят 1 млн. евро, максималният размер на помощта може да се определи по алтернативен метод, който се различава от метода в параграфи 6 и 7, на 80 % от допустимите разходи.
9. За издаване на музика и литература, съгласно определението в параграф 2, буква е) максималният размер на помощта не надхвърля разликата между допустимите разходи и сконтираните приходи на проекта или 70 % от допустимите разходи. Приходите се приспадат от допустимите разходи предварително или чрез механизъм за възстановяване на средства. Допустимите разходи включват разходите за издаване на музикални и литературни произведения, включително авторските такси (разходите за авторски права), разходите за преводачи, разходите за издатели, други издателски разходи (изчитане, коректура и рецензиране на текстове), разходите за форматиране и предпечатна подготовка и разходите за печат и публикуване в интернет.

10. Помощите за вестници и списания, независимо от това дали те са в хартиен или електронен формат, не са допустими съгласно настоящия член.

Член 54

Схеми за помощ за аудио-визуални произведения

1. Схемите за помощ в подкрепа на писането на сценарии, разработката, производството, разпространението и рекламата на аудио-визуални произведения са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.

2. С помощите се подпомага културен продукт. За да се избегнат очевидни грешки в квалифицирането на даден продукт като културен продукт, всяка държава членка предвижда ефективни процедури, например подбор на предложения от едно или повече лица, упълномощени да подбират или проверяват предложенията спрямо предварително определен списък с културни критерии.

3. Помощите могат да бъдат под формата на:

- а) помощи за производството на аудио-визуални произведения;
- б) помощи на предпроизводствен етап; и
- в) помощи за разпространение.

4. Когато държава членка обвърже помощта със задължения за териториалност на разходите, при схемите за помощи за производство на аудио-визуални произведения може:

- а) да се изисква до 160 % от помощта, предоставена за производството на дадено аудио-визуално произведение, да бъдат изразходвани на територията на държавата членка, която отпуска помощта; или
- б) помощта, предоставена за производството на дадено аудио-визуално произведение, да бъде изчислена като процент от разходите за производствени дейности в държавата членка, предоставяща помощта, обикновено в случай на схеми за помощ под формата на данъчни стимули.

И в двата случая, ако държавата членка обвърже допустимостта на проектите с минимално равнище на производствена дейност в съответната територия, това равнище не надхвърля 50 % от общия бюджет на продукцията. Освен това максималните разходи, обвързани със задължения за териториалност на разходите, в никакъв случай не надхвърлят 80 % от общия бюджет на продукцията.

5. Допустимите разходи включват:

- а) за производствени помощи: общите разходи за производство на аудио-визуални произведения, включително разходите за подобряване на достъпността за лица с увреждания;
- б) за помощи на предпроизводствен етап: разходите за писане на сценарии и създаването на аудио-визуални произведения;
- в) за помощи за разпространение: разходите за разпространение и популяризиране на аудио-визуални произведения.

6. Интензитетът на помощта за производството на аудио-визуални произведения не надхвърля 50 % от допустимите разходи.

7. Интензитетът на помощта може да бъде увеличен, както следва:

- а) до 60 % от допустимите разходи за трансгранични продукции, които са финансирани от повече от една държава членка и в които участват продуценти от повече от една държава членка;
- б) до 100 % от допустимите разходи за трудни аудиовизуални произведения и съвместни продукции с участието на държави от списъка на Комитета за подпомагане на развитието на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР/КПР).

8. Интензитетът на помощта за предпроизводствения етап не надхвърля 100 % от допустимите разходи. Ако създадения благодарение на помощта сценарий или проект се превърне в аудио-визуално произведение, като например филм, предпроизводствените разходи се включват в общия бюджет и се вземат предвид при изчисляването на интензитета на помощта. Интензитетът на помощта за разпространение съответства на интензитета на помощта за производство.

9. Помощите не са запазени за конкретни производствени дейности или за отделни части от веригата на стойността на продукцията. Помощите за инфраструктура на филмови студия не са допустими по смисъла на настоящия член.
10. Помощите не са запазени изключително за гражданите на съответната държава и от бенефициерите не се изисква да имат статут на предприятия, учредени по националното търговско право.

РАЗДЕЛ 12

Помощи за спортни инфраструктури и мултифункционални инфраструктури за отдих

Член 55

Помощи за спортни инфраструктури и мултифункционални инфраструктури за отдих

1. Помощите за спортни инфраструктури и мултифункционални инфраструктури за отдих са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Спортната инфраструктура не се използва изключително от един единствен професионален спортист. Използването на спортната инфраструктура от други потребители, професионални или непрофесионални спортисти, възлиза поне на 20 % от времевия годишен капацитет. Ако инфраструктурата се използва от няколко ползватели едновременно, се изчисляват съответните части от заетия времеви капацитет.
3. Многофункционалните инфраструктури за отдих се състоят от съоръжения за отдих с многофункционален характер, които предлагат по-специално културни услуги и услуги, свързани с отдих, с изключение на увеселителните паркове и хотелските обекти.
4. Достъпът до спортните инфраструктури или многофункционалните инфраструктури за отдих е отворен за няколко ползватели и се предоставя на прозрачна и недискриминационна основа. Предприятията, които са финансирани поне 30 % от инвестиционните разходи за инфраструктурата, могат да получат преференциален достъп при по-изгодни условия, при условие че тези условия да са оповестени публично.
5. Ако спортната инфраструктура се използва от професионални спортни клубове, държавите членки гарантират, че тарифите за използването ѝ се оповестяват публично.
6. Всяка концесия или друго възлагане на трета страна на изграждането, модернизацията и/или експлоатацията на спортната инфраструктура или многофункционалната инфраструктура за отдих се извършва на открита, прозрачна и недискриминационна основа, като надлежно се вземат предвид приложимите правила за възлагане на обществени поръчки.
7. Помощта може да бъде под формата на:
 - а) инвестиционна помощ, включително помощ за изграждане или модернизиране на спортна инфраструктура и мултифункционална инфраструктура за отдих;
 - б) оперативна помощ за спортна инфраструктура;
8. За инвестиционните помощи за спортна инфраструктура и мултифункционална инфраструктура за отдих допустимите разходи включват разходите за инвестиции в материални и нематериални активи.
9. За оперативните помощи за спортна инфраструктура допустимите разходи включват оперативните разходи за предоставяне на услуги от инфраструктурата. Оперативните разходи включват разходи за персонал, материали, услуги, възложени на външни изпълнители, комуникации, енергия, поддръжка, наем, управление и др., но не включват амортизационните разходи и разходите за финансиране, ако те са били покрити с инвестиционна помощ.
10. За инвестиционните помощи за спортна инфраструктура и мултифункционална инфраструктура за отдих размерът на помощта не надхвърля разликата между допустимите разходи и оперативната печалба от инвестицията. Оперативната печалба се приспада от допустимите разходи предварително, въз основа на реалистични предвиждания или чрез механизъм за възстановяване на средства.
11. За оперативните помощи за спортна инфраструктура размерът на помощта не надхвърля оперативната загуба за съответния период. Изпълнението на това изискване се гарантира предварително въз основа на реалистични предвиждания или чрез механизъм за възстановяване на средства.
12. За помощи, които не надхвърлят 1 млн. евро, максималният размер на помощта може да се определи по алтернативен начин, който се различава от метода, посочен в параграфи 10 и 11, на 80 % от допустимите разходи.

РАЗДЕЛ 13

Помощи за местни инфраструктури

Член 56

Инвестиционни помощи за местни инфраструктури

1. Финансирането за изграждане или модернизиране на местни инфраструктури, за инфраструктури, които допринасят за подобряване на търговската и потребителска среда и за модернизиране и развитие на индустриалната основа на местно равнище, е съвместимо с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождава от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Настоящият член не се прилага за помощите за инфраструктури, които влизат в обхвата на други раздели от глава III от настоящия регламент, с изключение на раздел 1 „Регионални помощи“. Настоящият член не се прилага също така за летищна и пристанищна инфраструктура.
3. Заинтересовани потребители имат достъп до инфраструктурата на открита, прозрачна и недискриминационна основа. Цената за използването или продажбата на инфраструктурата съответства на пазарната цена.
4. Всяка концесия или друго възлагане на трета страна на експлоатацията на инфраструктурата се извършва по открит, прозрачен и недискриминационен начин, като се зачитат приложимите правила за възлагане на обществени поръчки.
5. Допустимите разходи включват разходите за инвестиции в материални и нематериални активи.
6. Размерът на помощта не надхвърля разликата между допустимите разходи и оперативната печалба от инвестицията. Оперативната печалба се приспада от допустимите разходи предварително, въз основа на реалистични предвиждания или чрез механизъм за възстановяване на средства.
7. Специалната инфраструктура не се освобождава от задължението за уведомяване по смисъла на настоящия член.

ГЛАВА IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 57

Отмяна

Регламент (ЕО) № 800/2008 се отменя.

Член 58

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент се прилага за индивидуални помощи, предоставени преди неговото влизане в сила, ако помощите изпълняват всички условия, определени в настоящия регламент, с изключение на член 9.
2. Помощите, които не са освободени от задължението за уведомяване в съответствие с член 108, параграф 3 от Договора, в съответствие с настоящия регламент или в съответствие с други регламенти, приети съгласно член 1 от Регламент (ЕО) № 994/98, и които са били в сила пред това, се оценяват от Комисията в съответствие с приложимите рамки, насоки, съобщения и известия.

3. Всички индивидуални помощи, предоставени преди 1 януари 2015 г. по силата на който и да било регламент, приет съгласно член 1 от Регламент (ЕО) № 994/98, в сила към момента на предоставяне на помощта, са съвместими с вътрешния пазар и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, с изключение на регионалните помощи. Схемите за помощ за рисков капитал в полза на МСП, учредени преди 1 юли 2014 г. и освободени от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора съгласно Регламент (ЕО) № 800/2008, се освобождават от задължението за уведомяване и са съвместими с вътрешния пазар до края на споразумението за финансиране, при условие че публичните средства са били поети като задължения към подпомагания фонд за частни капиталови инвестиции по силата на това споразумение преди 1 януари 2015 г. и продължават да са изпълнени останалите условия за освобождаване.

4. В края на периода на действие на настоящия регламент всяка схема за помощ, освободена от задължението за уведомяване в съответствие с настоящия регламент, продължава да бъде освободена в рамките на период на приспособяване от шест месеца, с изключение на схемите за регионална помощ. Освобождаването на схемите за регионална помощ се преустановява на датата на изтичане на срока на одобрените карти на регионалните помощи. Освобождаването на помощите за рисковото финансиране в съответствие с член 21, параграф 2, буква а) се преустановява в края на срока, предвиден в споразумението за финансиране, при условие че публичните средства, поети като задължения към подпомагания фонд за частни капиталови инвестиции, са били предоставени въз основа на това споразумение в срок от 6 месеца преди края на срока на действие на настоящия регламент, и при условие че са изпълнени останалите условия за освобождаване.

Член 59

Настоящият регламент влиза в сила на 1 юли 2014 г.

Той се прилага до 31 декември 2020 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 17 юни 2014 година.

За Комисията
Joaquín ALMUNIA
Заместник-председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Определение за МСП

Член 1

Предприятие

За предприятие се счита всеки субект, упражняващ стопанска дейност, независимо от правната му форма. Това включва по-специално самонаетите лица и семейните предприятия, упражняващи занаятчийска или друга дейност, а също сдружения или асоциации, упражняващи редовно стопанска дейност.

Член 2

Численост на персонала и финансови прагове при определяне на категориите предприятия

1. В категорията на микро-, малки и средни предприятия (МСП) се включват предприятия, в които работят по-малко от 250 души и чийто годишен оборот не надхвърля 50 млн. евро и/или чийто общ годишен счетоводен баланс не надвишава 43 млн. евро.
2. В рамките на категорията МСП малко предприятие се дефинира като предприятие, което наема под 50 души персонал и чийто годишен оборот и/или общ годишен баланс не надвишава 10 млн. евро.
3. В рамките на категорията МСП микропредприятие се дефинира като предприятие, в което работят под 10 души и чийто годишен оборот и/или годишен общ счетоводен баланс не надвишава 2 млн. евро.

Член 3

Видове предприятия, взети предвид при изчисляването на числеността на персонала и на финансовите суми

1. „Самостоятелно предприятие“ е всяко предприятие, което не се определя като предприятие партньор по смисъла на параграф 2 или като свързано предприятие по смисъла на параграф 3.
2. „Предприятия партньори“ са всички предприятия, които не се определят като свързани предприятия по смисъла на параграф 3 и между които съществува следното взаимоотношение: дадено предприятие (предприятие нагоре по веригата) притежава самостоятелно или съвместно с едно или повече свързани предприятия по смисъла на параграф 3, 25 % или повече от капитала или правата на глас в друго предприятие (предприятие надолу по веригата).

Въпреки това, дадено предприятие може да се определя като самостоятелно и по този начин да няма предприятия партньори, дори ако този праг от 25 % е достигнат или надвишен от следните инвеститори, при условие че тези инвеститори не са свързани по смисъла на параграф 3 нито индивидуално, нито съвместно с въпросното предприятие:

- а) публични инвестиционни дружества, дружества за рисков капитал, физически лица или групи от физически лица, които упражняват редовна инвестиционна дейност в рисков капитал и които инвестират собствен капитал в дружества, които не са котираны на фондовата борса („бизнес ангели“), при условие че общата инвестиция на тези „бизнес ангели“ в същото предприятие е под 1 250 000 EUR;
 - б) университети или изследователски центрове с нестопанска цел;
 - в) институционални инвеститори, включително фондове за регионално развитие;
 - г) автономни местни органи с годишен бюджет под 10 млн. евро и население под 5 000 жители.
3. „Свързани предприятия“ са предприятия, които имат едно от следните взаимоотношения:
 - а) едно предприятие притежава мнозинство от правата на глас на акционерите или съдружниците в друго предприятие;
 - б) едно предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административните, управителните или надзорните органи на друго предприятие;

- в) едно предприятие има правото да упражнява доминиращо влияние върху друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или на разпоредба в устава или в учредителния акт на това предприятие;
- г) едно предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с други акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от правата на глас на акционерите или съдружниците в това предприятие.

Налице е презумпция, че не съществува доминиращо влияние, ако инвеститорите, посочени в параграф 2, втора алинея, не участват пряко или косвено в управлението на въпросното предприятие, без да се засягат правата им като акционери.

Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, описани в първа алинея, посредством едно или няколко други предприятия или посредством някой от инвеститорите, посочени в параграф 2, също се считат за свързани.

Предприятия, които поддържат едно от тези взаимоотношения посредством физическо лице или група от действащи съвместно физически лица, също се считат за свързани предприятия, ако те упражняват дейността си или част от своята дейност на същия съответен пазар или на съседни пазари.

За „съседен пазар“ се счита пазарът на продукти или услуги, намиращ се пряко нагоре или надолу по веригата спрямо съответния пазар.

4. С изключение на случаите, посочени в параграф 2, втора алинея, дадено предприятие не може да се счита за МСП, ако 25 % или повече от капитала или от правата му на глас се контролират пряко или косвено, съвместно или индивидуално, от един или няколко публични органа.

5. Предприятията могат да изготвят декларация относно статута си на самостоятелни предприятия, предприятия партньори или свързани предприятия, която включва данните за праговете, установени в член 2. Декларацията може да бъде изготвена, дори ако капиталът е разпределен по такъв начин, че не е възможно да се определи кой точно го притежава, като в такъв случай предприятието може добросъвестно да декларира, че може основателно да предположи, че 25 % или повече от неговия капитал не е собственост на едно предприятие или съвместно на свързани предприятия. Такива декларации се изготвят, без да се засягат проверките или разследванията, предвидени в националните или съюзните правила.

Член 4

Данни, използвани за определяне на числеността на персонала и на финансовите суми, и референтен период

1. Данните, които се прилагат за определяне на числеността на персонала и финансовите суми, са онези, отнасящи се до последния одобрен отчетен период, изчислени на годишна основа. Те се вземат предвид считано от датата на приключване на сметките. Сумата, избрана за оборота, се изчислява без данък добавена стойност (ДДС) и други косвени данъци.
2. Когато към датата на приключване на сметките дадено предприятие установи, че на годишна основа е надвишило или е паднало под таваните за числеността на персонала или финансовите прагове, посочени в член 2, това няма да доведе до загуба или придобиване на статут на средно, малко или микропредприятие, освен ако тези прагове не бъдат надвишени през два последователни отчетни периода.
3. В случай на новосъздадени предприятия, чиито отчети все още не са били одобрени, данните, които трябва да бъдат взети предвид, произлизат от добросъвестна прогноза, направена в хода на финансовата година.

Член 5

Численост на персонала

Числеността на персонала съответства на броя на единиците труд за една година (ЕТГ), т.е. на броя лица, които са работили на пълен работен ден във въпросното предприятие или от негово име през цялата разглеждана референтна година. Работата на лица, които не са работили цялгодишно, както и работата на тези, които са работили на непълен работен ден, независимо от продължителността, а също и работата на сезонните работници, се отчита като процент от ЕТГ. Персоналът се състои от:

- а) служители;
- б) лица, работещи за предприятието, подчинени на него и считани за служители съгласно националното законодателство;

- в) собственици, изпълняващи управителни функции;
- г) партньори, участващи в редовната дейност на предприятието и ползващи се с финансови облаги от предприятието.

Стажантите и студентите, преминаващи професионално обучение по договор за чиракуване или професионално обучение, не се включват в броя на персонала. Продължителността на отпуска по майчинство или родителския отпуск не се отчита.

Член 6

Установяване на данните за дадено предприятие

1. В случая на самостоятелно предприятие данните, включително броя на персонала, се определят изключително въз основа на счетоводните отчети на това предприятие.

2. Данните, включително числеността на персонала, за предприятие, имащо предприятия партньори или свързани предприятия, се определят въз основа на счетоводни отчети и други данни за предприятието или, ако са налице, на консолидираните отчети на предприятието, или на консолидираните отчети, в които предприятието е включено чрез консолидация.

Към данните, посочени в първа алинея, се добавят данните на всяко предприятие партньор на въпросното предприятие, разположено непосредствено нагоре или надолу от него по веригата. Натрупването е пропорционално на процентния дял в капитала или в правата на глас (в зависимост от това кой от тях е по-голям). В случая на взаимно участие се прилага по-високият процент.

Към данните, посочени в първа и втора алинея, се прибавят 100 % от данните на всяко предприятие, което е пряко или косвено свързано с въпросното предприятие, когато тези данни не са били вече включени чрез консолидация в счетоводните отчети.

3. За прилагането на параграф 2 данните за предприятията партньори на въпросното предприятие се извличат от счетоводните им отчети или от другите им консолидирани данни, ако има такива. Към тях се прибавят 100 % от данните на предприятията, които са свързани с тези предприятия партньори, освен ако техните счетоводни отчети вече не са били включени чрез консолидация.

Отново за прилагането на параграф 2 данните за предприятията, които са свързани с въпросното предприятие, трябва да се извлекат от счетоводните им отчети и от другите им консолидирани данни, ако има такива. Към тях се прибавят пропорционално данните за всяко евентуално предприятие партньор на това свързано предприятие, разположено непосредствено нагоре или надолу от него по веригата, освен ако те не са били вече включени в консолидираните счетоводни отчети с процент, който е поне пропорционален на процента, определен съгласно параграф 2, втора алинея.

4. Когато в консолидираните счетоводни отчети не се съдържат данни за персонала на дадено предприятие, числеността на персонала му се изчислява чрез пропорционално сумиране на данните от неговите предприятия партньори и чрез прибавяне на данните от предприятията, с които въпросното предприятие е свързано.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Информация относно държавните помощи, освободени от изискването за уведомяване по настоящия регламент

ЧАСТ I

Предоставя се чрез установеното от Комисията компютърно приложение, посочено в член 11

Номер на помощта	<i>(попълва се от Комисията)</i>	
Държава членка	
Референтен номер на държавата членка	
Регион	Име на региона/регионите (NUTS ⁽¹⁾)	Статут на подпомаган регион ⁽²⁾

Предоставящ орган	Наименование
	Пощенски адрес
	Уеб адрес
Наименование на мярката за помощ	
Национално правно основание (позоваване на съответната национална официална публикация)	
Уебвръзка към пълния текст на мярката за помощ	
Вид на мярката	<input type="checkbox"/> Схема	Име на бенефициера и групата ⁽³⁾ , към която принадлежи
	<input type="checkbox"/> Помощ <i>ad hoc</i>	
Изменение на съществуваща схема за помощ или помощ <i>ad hoc</i>		Референтен номер на помощта, даден от Комисията
	<input type="checkbox"/> Удължаване
	<input type="checkbox"/> Изменение
Продължителност ⁽⁴⁾	<input type="checkbox"/> Схема	от дд/мм/гггг до дд/мм/гггг
Дата на предоставяне ⁽⁵⁾	<input type="checkbox"/> Помощ <i>ad hoc</i>	дд/мм/гггг
Засегнат икономически сектор	<input type="checkbox"/> Всички икономически сектори, които отговарят на условията за получаване на помощ
	<input type="checkbox"/> Ограничена за някои сектори: моля, уточнете нивото на групата по NACE ⁽⁶⁾

Вид на бенефициера	<input type="checkbox"/> МСП		
	<input type="checkbox"/> Големи предприятия		
Бюджет	Общ годишен размер на планирания бюджет по схемата ⁽⁷⁾	Национална парична единица (цели суми)	
	Общ размер на помощта <i>ad hoc</i> , предоставена на предприятието ⁽⁸⁾	Национална парична единица (цели суми)	
	<input type="checkbox"/> За гаранции ⁽⁹⁾	Национална парична единица (цели суми)	
Aid instrument	<input type="checkbox"/> Безвъзмездни средства/лихвена субсидия		
	<input type="checkbox"/> Заем/възстановяеми аванси		
	<input type="checkbox"/> Гаранция (при необходимост с позоваване на решението на Комисията ⁽¹⁰⁾)		
	<input type="checkbox"/> Данъчно предимство или освобождаване от данъци		
	<input type="checkbox"/> Предоставяне на рисково финансиране		
	<input type="checkbox"/> Други (моля, посочете) Посочете на коя от следните общи категории съответства най-добре инструментът за помощ от гледна точка на неговия ефект/неговата функция: <input type="checkbox"/> Безвъзмездни средства <input type="checkbox"/> Заем <input type="checkbox"/> Гаранция <input type="checkbox"/> Данъчно предимство <input type="checkbox"/> Предоставяне на рисково финансиране		
<input type="checkbox"/> Ако има съфинансиране от фонд/фондове на ЕС	Име на фонда/фондовете на ЕС:	Размер на финансирането (по отделни фондове на ЕС)	Национална парична единица (цели суми)

⁽¹⁾ NUTS — Обща класификация на териториалните единици за статистически цели. Обикновено регионът се посочва на ниво 2.

⁽²⁾ Член 107, параграф 3, буква а) от ДФЕС (статус „А“), член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС (статус „В“), неподпомаганите региони, т.е. региони, които не отговарят на условията за отпускане на регионална помощ (статус „N“).

⁽³⁾ За целите на правилата в областта на конкуренцията, определени в Договора, и за целите на настоящия регламент „предприятие“ е субект, който извършва стопанска дейност, независимо от неговия правен статут и начина на неговото финансиране. Съдът на Европейския съюз постанови, че субектите, които са под контрола (въз основа на правно основание или *de facto*) на един и същ субект, следва да се разглеждат като едно предприятие.

⁽⁴⁾ Срок, през който предоставящият орган може да се ангажира с предоставянето на помощта.

⁽⁵⁾ Определена съгласно член 2, точка 27 от регламента.

⁽⁶⁾ NACE Rev.2 — Статистическа класификация на икономическите дейности в Европейската общност. Обикновено секторът се определя на ниво група.

⁽⁷⁾ При схеми за помощ: посочва се общият годишен размер на планирания бюджет по схемата или прогнозните загуби на данъчни постъпления на година за всички инструменти за помощ, съдържащи се в схемата.

⁽⁸⁾ При предоставяне на помощ *ad hoc*: посочва се общият размер на помощта/загубите на данъчни постъпления.

⁽⁹⁾ За гаранции се посочва (максималният) размер на обезпечените заеми.

⁽¹⁰⁾ Ако е уместно, позоваване на решението на Комисията за одобряване на методологията за изчисляване на brutния еквивалент на безвъзмездна помощ в съответствие с член 5, параграф 2, буква в) от регламента.

ЧАСТ II

Предоставя се чрез установеното от Комисията компютърно приложение, посочено в член 11

Моля, посочете разпоредбата от ОРГО, съгласно която мярката за помощ се привежда в действие.

Основна цел — общи цели (списък)	Цели (списък)	Максимален интензитет на помощта в проценти или максимален годишен размер на помощта в национална парична единица (в цели суми)	Бонуси за МСП в проценти	
Регионални помощи — инвестиционни помощи ⁽¹⁾ (член 14)	<input type="checkbox"/> Схема % %	
	<input type="checkbox"/> Помощ <i>ad hoc</i> % %	
Регионални помощи — оперативни помощи (член 15)	<input type="checkbox"/> Транспортни разходи за стоки в регионите, които отговарят на условията за получаване на помощ (член 15, параграф 2, буква а) % %	
	<input type="checkbox"/> Допълнителни разходи в най-отдалечените региони (член 15, параграф 2, буква б) % %	
<input type="checkbox"/> Регионални помощи за градско развитие (член 16)	 национална парична единица %	
<input type="checkbox"/> Помощи за МСП (членове 17—20)	 % %	
Помощи за МСП — достъп на МСП до финансиране (членове 21—22)	<input type="checkbox"/> Помощи за рисково финансиране (член 21) национална парична единица %	
	<input type="checkbox"/> Помощи за стартиращи предприятия (член 22) национална парична единица %	
<input type="checkbox"/> Помощи за МСП — помощи за алтернативни търговски платформи, специализирани в МСП (член 23)	 %; в случай че мярката за помощ е под формата на помощ за стартиращи предприятия: национална парична единица %	
<input type="checkbox"/> Помощи за МСП — помощи за проучвателни разходи (член 24)	 % %	
Помощи за научноизследователска и развойна дейност и иновации (членове 25—30)	Помощи за проекти за научноизследователска и развойна дейност (член 25)	<input type="checkbox"/> Фундаментални научни изследвания (член 25, параграф 2, буква а) % %
		<input type="checkbox"/> Индустриални научни изследвания (член 25, параграф 2, буква б) % %
		<input type="checkbox"/> Експериментално развитие (член 25, параграф 2, буква в) % %
		<input type="checkbox"/> Проучвания на осъществимостта (член 25, параграф 2, буква г) % %
	<input type="checkbox"/> Инвестиционни помощи за научноизследователски инфраструктури (член 26)	 % %
	<input type="checkbox"/> Помощи за иновационни клъстери (член 27)	 % %
	<input type="checkbox"/> Помощи за иновации в полза на МСП (член 28)	 % %

Основна цел — общи цели (списък)	Цели (списък)	Максимален интензитет на помощта в проценти или максимален годишен размер на помощта в национална парична единица (в цели суми)	Бонуси за МСП в проценти
	<input type="checkbox"/> Помощи за иновации на процеси и организации (член 29) % %
	<input type="checkbox"/> Помощи за научноизследователска и развойна дейност в секторите на рибарството и аквакултурите (член 30) % %
	<input type="checkbox"/> Помощи за обучение (член 31) % %
Помощи за работещи в неравностойно положение и работещи с увреждания (членове 32—35)	<input type="checkbox"/> Помощи за наемане на работещи в неравностойно положение под формата на субсидии за заплати (член 32) % %
	<input type="checkbox"/> Помощи за наемане на работещи с увреждания под формата на субсидии за заплати (член 33) % %
	<input type="checkbox"/> Помощи за компенсиране на допълнителните разходи, свързани с наемането на работещи с увреждания (член 34) % %
	<input type="checkbox"/> Помощи за компенсиране на разходите за оказване на помощ на работещи в неравностойно положение (член 35) % %
Помощи за опазване на околната среда (членове 36—49)	<input type="checkbox"/> Инвестиционни помощи, които дават възможност на предприятията да надвишат стандартите на Съюза за опазване на околната среда или да повишат равнището на опазване на околната среда при липса на стандарти на Съюза (член 36) % %
	<input type="checkbox"/> Инвестиционни помощи за ранно адаптиране към бъдещи стандарти на Съюза (член 37) % %
	<input type="checkbox"/> Инвестиционни помощи за мерки за енергийна ефективност (член 38) % %
	<input type="checkbox"/> Инвестиционни помощи за проекти за енергийна ефективност на сгради (член 39) национална парична единица %
	<input type="checkbox"/> Инвестиционни помощи за високоефективно комбинирано производство на енергия (член 40) % %
	<input type="checkbox"/> Инвестиционни помощи за насърчаване на енергията от възобновяеми източници (член 41) % %
	<input type="checkbox"/> Оперативни помощи за насърчаване на електроенергията от възобновяеми източници (член 42) % %
	<input type="checkbox"/> Оперативни помощи за насърчаване на електроенергията от възобновяеми източници в маломашабни съоръжения (член 43) % %
	<input type="checkbox"/> Помощи под формата на намаления на данъци за околната среда по Директива 2003/96/ЕО (член 44) % %
	<input type="checkbox"/> Инвестиционни помощи за саниране на замърсени обекти (член 45) % %
	<input type="checkbox"/> Инвестиционни помощи за енергийноефективно районно отопление и охлаждане (член 46) % %
	<input type="checkbox"/> Инвестиционни помощи за рециклиране и повторна употреба на отпадъци (член 47) % %
	<input type="checkbox"/> Инвестиционни помощи за енергийна инфраструктура (член 48) % %
<input type="checkbox"/> Помощи за проучвания в областта на околната среда (член 49) % %	

Основна цел — общи цели (списък)	Цели (списък)	Максимален интензитет на помощта в проценти или максимален годишен размер на помощта в национална парична единица (в цели суми)	Бонуси за МСП в проценти
<input type="checkbox"/> Схеми за помощ за отстраняване на щети, причинени от някои природни бедствия (член 50)	Максимален интензитет на помощта % %
	Вид природно бедствие	<input type="checkbox"/> земетресения <input type="checkbox"/> лавини <input type="checkbox"/> свлачища <input type="checkbox"/> наводнения <input type="checkbox"/> торнадо <input type="checkbox"/> урагани <input type="checkbox"/> изригване на вулкани <input type="checkbox"/> горски пожари	
	Дата на възникване на природното бедствие	от дд/мм/гггг до дд/мм/гггг	
<input type="checkbox"/> Социални помощи за транспорт за живеещите в отдалечени региони (член 51)	 % %
<input type="checkbox"/> Помощи за широколентови инфраструктури (член 52)	 национална парична единица %
<input type="checkbox"/> Помощи за култура и опазване на културното наследство (член 53)	 % %
<input type="checkbox"/> Схеми за помощ за аудио-визуални произведения (член 54)			
	 % %
<input type="checkbox"/> Помощи за спортни инфраструктури и мултифункционални инфраструктури за отдих (член 55)	 % %
<input type="checkbox"/> Инвестиционни помощи за местни инфраструктури (член 56)	 % %
⁽¹⁾ При регионална помощ <i>ad hoc</i> , която допълва помощ, предоставена по схема/схеми за помощ, моля, посочете интензитета на помощта, предоставена по схемата, както и интензитета на помощта <i>ad hoc</i> .			

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Разпоредби за публикуването на информация, както е посочено в член 9, параграф 1

Държавите членки организират подробни уебсайтове за държавна помощ, на които се публикува информацията, предвидена в член 9, параграф 1, така че достъпът до тази информация да е лесен. Информацията трябва да бъде във вид на електронна таблица, която позволява данните да бъдат търсени, извлечени и лесно публикувани в интернет, например във формат CSV или XML. Достъп до уебсайта се предоставя на всяка заинтересована страна без ограничения. За достъп до уебсайта не се изисква предварителна регистрация като потребител.

За всяка предоставена индивидуална помощ се публикува следната информация, както е посочено в член 9, параграф 1, буква в):

- Име на бенефициера
- Идентификационен код на бенефициера
- Вид предприятие (МСП/голямо предприятие) към датата на предоставяне на помощта
- Регион, в който се намира бенефициерът, на ниво NUTS II ⁽¹⁾
- Сектор на дейност на бенефициера на ниво групи по NACE ⁽²⁾
- Елемент на помощ, изразен като цяла стойност в национална парична единица ⁽³⁾
- Инструмент за помощ (безвъзмездни средства/лихвена субсидия, заем/възстановяеми аванси/възстановяема безвъзмездна помощ, гаранция, данъчно предимство или освобождаване от данъци, рисково финансиране, друго (моля, посочете) ⁽⁴⁾
- Дата на предоставяне
- Цел на помощта
- Предоставящ орган
- При схеми по членове 16 и 21, име на упълномощения субект и име на подобрите финансови посредници
- Референтен номер на мярката за помощ ⁽⁵⁾

⁽¹⁾ NUTS — Обща класификация на териториалните единици за статистически цели. Обикновено регионът се посочва на ниво 2.

⁽²⁾ Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета от 9 октомври 1990 г. относно статистическата класификация на икономическите дейности в Европейската общност (ОВ L 293, 24.10.1990 г., стр. 1), изменен с Регламент (ЕИО) № 761/93 на Комисията от 24 март 1993 г. (ОВ L 83, 3.4.1993 г., стр. 1 и поправка в ОВ L 159, 11.7.1995 г., стр. 31).

⁽³⁾ Брутният еквивалент на безвъзмездна помощ или, при схеми за рисково финансиране, размерът на инвестицията. За оперативни помощи може да бъде предоставен годишният размер на помощта за един получател. За фискални схеми и схеми по член 16 (регионални помощи за градско развитие) и член 21 (помощи за рисково финансиране) тази сума може да бъде предоставена по траншовете, определени в член 9, параграф 2 от настоящия регламент.

⁽⁴⁾ Ако помощта е отпусната посредством няколко инструмента за помощ, размерът на помощта се посочва по инструменти.

⁽⁵⁾ Както е посочено от Комисията в рамките на електронната процедура, посочена в член 11 от настоящия регламент.